

## DÁNIEL KÖNYVE

### 1-4. FEJEZET

Egyes emberek egész életüket arra szentelik, hogy megpróbálják bebizonyítani, hogy a Biblia nem az, aminek mondja magát. Doktori disszertációjukat arra a célkitűzésre építik, hogy a Biblia különböző aspektusairól bebizonyítsák, hogy nem az, aminek vallja magát. Az ilyen emberek egyik kedvenc taktikája, hogy kiválasztanak a Bibliából egy könyvet, és igyekeznek róla bebizonyítani, hogy nem is az az ember vetette papírra, aki magát íróként a könyvben feltüntette.

Dániel könyvét is ily módon vették célba a történetkritikai megközelítés képviselői, és többen is megpróbálták már bebizonyítani, hogy Dániel könyvét nem is Dániel írta. Az elképzelés támogatói szerint Dániel könyve azért nem származhat Dániel tollából, mert lehetetlen leírni ilyen pontossággal még meg nem történt eseményeket. Az egyedüli magyarázatnak azt tekintik, hogy Dániel könyve pár évszázaddal a könyvben felvázolt események után keletkezett, az író pedig egyszerűen utólag tűzte hozzá Dániel nevét, mintha ő írta volna.

Dániel könyvében három görög szó szerepel összesen, illetve néhány perzsa kifejezés. Maga a könyv részben héberül, részben pedig arámul íródott, vagyis a szírek nyelvén. Többek szerint ez azt bizonyítja, hogy valójában nem Dániel vetette papírra Dániel könyvét.

Véleményem szerint azonban a perzsa és görög kifejezések előfordulása a szövegben, valamint annak ténye, hogy a könyv héber és arám nyelven íródott, éppen azt bizonyítja, hogy Dániel könyvét valóban Dániel vetette papírra. Azt is bizonyítja továbbá, hogy valóban az volt, akinek könyve leírja: bölcs ember, tanácsadó, aki a királyi udvarban dolgozott, ahol bizonyosan találkozott görögökkel és perzsákkal is, és ahol a világ minden tájáról megfordulhattak emberek.

Az emberek fölöslegesen próbálkoznak különféle módszerekkel hogy Isten Igéjének hitelességét megkérdőjelezzék. Hiába írnak róla doktori disszertációkat és hosszas értekezéseket. Csak az idejüket és energiájukat pazarolják, hiszen minden érvük egy újabb nyomós ellenérvet szül, amely álláspontjukat megcáfolja.

És ha jobban megvizsgáljuk a kérdést, egyértelművé válik, hogy Dániel könyvét valóban Dániel írta, az ellentábornak pedig saját esztelenségén kívül semmi más nem sikerült bizonyítani.

Nem szívesen bizonygatok olyasvalamit, ami már egyébként is igaz, hiszen az igazság nem szorul védelemre. Ezért aztán a továbbiakban nem arról vitázunk majd, valóban Dániel írta-e a könyvet. Egyszerűen csak abból indulunk ki, hogy hihetünk annak, amit olvasunk: hogy ezt a könyvet valóban Dániel írta a Szentlélek ihletésére. Aki pedig vitázni akar ez ügyben, vitázzon csak nyugodtan!

A teológiai képzés egyik szomorú aspektusa, hogy az ember kénytelen megismerkedni a Dániel könyvéhez kapcsolódó összes érveléssel és ellenérveléssel. Lényegében egy egész szemesztert eltöltenek azzal, hogy megvizsgálják, valóban Dániel-e a könyv írója, és elolvassák az összes témába vágó tanulmányt és értekezést, miközben magára Dániel könyvére, illetve a könyv mondanivalójára már nem marad idő. Micsoda időpazarlás ez!

Pedig az az igazán fontos, amit Isten mondani akar nekünk az Igéjén keresztül.

*„Jójákim júdai király uralkodásának harmadik évében eljött Nebukadneccar, Babilónia királya Jeruzsálem ellen, és körülzárta azt” (1. vers).*

I.e. 607-ről van szó, amely Jeruzsálem első ostromának ideje, amikor Nebukadneccar bevette a várost.

*„Az Úr a kezébe adta Jójákimot, Júda királyát és az Isten háza fölszerelésének egy részét, ő pedig elvitte a fölszerelést Sineár földjére, a maga isteneinek a templomába, és isteneinek a kincstárába helyezte el” (2. vers). „A király meghagyta főudvarmesterének, Aspenaznak, hogy válasszon ki Izráel fiai közül királyi vérből való, vagy nemesi származású ifjakat” (3. vers).*

Ez önmagában is az Ézsaiás 39-ben található prófécia beteljesedése, amely Júda bukását jövendöli Babilónia keze által, és melyben így szól az Úr Ezékiás királyhoz. *„Eljön majd az idő, amikor mindazt elviszük Babilóniába, ami a palotádban van, és amit elődeid gyűjtöttek mindmáig, semmi sem marad meg. Ezt mondja az Úr! Utódaid*

*közül is, akik tőled származnak, akiket nemzel, elvisznek egyeseket, és udvari szolgák lesznek Babilónia királyának a palotájában” (6-7. vers).*

Mindez 105 évvel az események bekövetkezése előtt hangzik el! I.e. 712-ben Ezékiás király megbetegedett, és imádkozni kezdett Istenhez. Amikor betegségéből felépült, egy delegáció érkezett hozzá Babilóniából, hogy tolmácsolja a király jókívánságait, mert Babilónia királya hallott betegségéről és örvendetes gyógyulásáról. Ezékiás erre körbevezette a delegáció tagjait, és Isten házának minden kincsét megmutatta nekik. Miután elmentek, Ézsaiás meglátogatta a királyt, és megkérdezte tőle, hogy kiket látott vendégül az imént.

„Babilóniából, messzi földről érkezett hozzám egy delegáció” – válaszolta a király.

„Mit akartak?” – kérdezte a próféta.

„Csak tudatni akarták velem, mennyire örülnek, hogy felépültem a betegségemből”.

„És mit mutattál nekik?” – kérdezte Ézsaiás.

„Isten házának minden kincsét megmutattam nekik!”.

Ézsaiás ennek hallatán haragra gyúlt, és megprófétálta, hogy a babilóniaiak vissza fognak térni, és magukkal viszik az összes kincset Babilóniába. Sőt, a fiatalembereket is magukkal hurcolják.

105 évvel később Ézsaiás szavai beteljesedtek. Nebukadneccar körülzárta Jeruzsálemet, és ahogy itt Dániel könyvében is olvashatjuk, Nebukadneccar magával vitte az Úr házának kincseit, és saját isteneinek templomában helyezte el azokat. Sőt mi több, parancsot adott, hogy néhány nemesi származású fiatal is hozzanak magukkal Izráelből, hogy betaníthassák őket, és szolgálatba állíthassák a királyi udvarban.

A parancs értelmében olyan fiatalokat választottak, *„akiknek semmiféle fogyatékoságuk nincs, hanem szép arcúak, fogékonyak minden bölcsességre, taníthatók az ismeretekre, megértik a tudományt, és így alkalmasak arra hogy majd a királyi palotában szolgálatba álljanak. Meg kellett őket is tanítani a káldeusok írására és nyelvére is” (4. vers).*

A fiatal emberek krémjét tehát magukkal hurcolták Babilóniába – azokat, akik értelmesek, taníthatók voltak az ismeretekre, jóképűek és erősek voltak. Babilóniába

vitték őket, hogy megtanítsák nekik a káldeusok nyelvét és írását, hogy aztán Nebukadneccar tanácsadóiként szolgálhassanak a királyi palotában.

*„A király elrendelte, hogy adjanak nekik mindennap a király ételéből és abból a borból, amit ő szokott inni. Így kellett őket nevelni három esztendeig, hogy azután a király szolgálatába álljanak” (5. vers).*

Képzésük tehát három évig tartott. Ezalatt az idő alatt megtanulták a káldeusok nyelvét és az udvari szokásokat, hogy később a királyt szolgálhassák. Az a hús, amit a király parancsára kaptak, biztosan olyan hús volt, amelyet pogány isteneknek mutattak be áldozatként. Abban az időben ugyanis, amikor levágtak egy bárányt, vagy egy tehenet, vagy bármilyen más állatot, az emberek előbb általában felajánlották a húst isteneiknek áldozatul, és utána elfogyasztották azt.

Az állat levágása egyfajta vallási rítus volt. Ez a szokás pedig nemcsak Babilonban élt, hanem fennmaradt egészen az újszövetségi időkig – a görögöknél is elterjedt gyakorlat volt, hogy levágták az állatot, vérért felajánlották istenüknek, majd fogták az állat húsát, és a piacon, vagy a hentesnél árusították, vagy egy étteremben készítettek belőle ételt. Ez komoly problémát jelentett ez a korabeli keresztények számára, mert egyre nehezebb volt olyan állat húsához hozzájutni, melyet nem egy pogány vallási rítus keretében vágtak le.

Pál apostol is foglalkozik a kérdéssel a korinthusiakhoz írt levelében, és azért, hogy segítsen az ottani hívőkön, azt tanácsolja nekik, amikor elmennek a henteshez, hogy húst vegyenek, meg se kérdezzék hogy a húst korábban felajánlották-e áldozatként egy pogány istennek. „Egyszerűen csak vedd meg a húst, ne kérdezz semmit, a saját lelkiismereted érdekében. Vedd meg, vidd haza a húst, és fogyaszd egészséggel!”. „Ha pedig másnál vacsorázol, ne kérdezz rá, áldozati hússal vendégelnek-e meg éppen! Egyszerűen csak fogyaszd el, amit eléd raknak. És ne kérdezősködj! ” – mondja Pál. „Hiszen úgysem számít!” – folytatja – „Fogadjunk el mindent hálával!”.

Dániel azonban semmiképp sem akart olyan húst fogyasztani, amit pogány isteneknek áldoztak, ezért felmentést kért alóla. Ezt olvassuk a következő versben.

Mindezt csak azért fejtettem ki ilyen hosszasan, hogy értsük, miért utasítja vissza Dániel a király húsát.

*„Voltak közöttük júdaiak is: Dániel, Hananjá, Misáél és Azarjá” –*

A héberben csodálatos nevek voltak ezek, melyek jelentése mind Istenhez kötődött. Dániel annyit jelent, hogy Isten a bíró. Hananjá nem más, mint Isten szeretett gyermeke – milyen csodás név ez! Ha most babát vártok, és pároddal azon gondolkodtok, mi legyen a baba neve, ha kisfiú lesz, akkor van számotokra egy csodálatos nevem! Nagyon tetszik nekem ez a név.

Misáél azt jelenti, ki olyan, mint Isten, az Azarjá jelentése pedig az Úr az én segítségem. Ezeknek a fiataloknak tehát csodaszép nevük volt, melyek közül mindegyik kapcsolódott valamilyen módon az Úrhoz. A főudvarmester viszont olyan neveket adott nekik, amelyek babiloni istenségekhez kötődtek.

*„A főudvarmester ilyen neveket adott nekik: Dánielt Baltazárnak” – ami annyit jelent, Bal hercege. Bal a babiloniak egyik istene volt - „Hananját Sadraknak” – ami azt jelenti, a napistentől megvilágosodott - „Misáélt Mésaknak” – ami annyit jelent, aki olyan, mint Sak, azaz egy újabb babiloni istenség - „Azarját pedig Abédnegónak nevezte el”(7. vers) – ami Negó szolgáját jelenti. Negó pedig szintén egyike volt a babiloni isteneknek. Ilyen pogány neveket kaptak tehát Dánielék a főudvarmestertől, aki megfosztotta őket gyönyörű, Istenhez kapcsolódó héber nevüktől.*

*„Dániel azonban elhatározta, hogy nem szennyezi be magát a király ételével és azzal a borral, amit ő szokott inni, ezért arra kérte a főudvarmestert, hogy ne kelljen magát beszennyeznie” (8. vers). „Isten a főudvarmestert jóindulatra és szeretetre indította Dániel iránt, de azért ezt mondta a főudvarmester Dánielnek: Félek az én uramtól, a királytól, mert ő rendelkezett így ételetekről és italokról. Mi lesz, ha azt látja, hogy ti soványabbak vagytok, mint a veletek egykorú ifjak? Még bajba kerülök miattatok a királynál!” (9-10. vers).*

Mintha ezt mondta volna: „Nézd, Dániel, én tartok a királytól, és tisztelem is őt. Ő parancsolta, hogy ezt rakjam elétek. De ha nem eszitek meg, lesoványodtok, és

akkor viszont a fejemmel játszok, mert engem bízott meg a király, hogy biztosítsam, hogy erős és egészséges férfikként álljatok majd előtte a három év elteltével!”.

*„Akkor Dániel ezt mondta annak a felügyelőnek, akit a főudvarmester rendelt Dániel, Hananjá, Misáél és Azarjá mellé: Tégy próbát szolgálóiddal tíz napig! Engedjék meg, hogy zöldségfélét együnk, és vizet igyunk. Azután mutassanak meg neked minket és azokat az ifjakat, akik a király ételéből esznek, és amit majd látsz, aszerint bánj szolgálóiddal! Az hallgatott rájuk ebben a dologban, és próbát tett velük tíz napig. Tíz nap múlva szebbnek látszottak, és kövérebbek voltak azoknál az ifjagnál, akik a király ételéből ettek. Ezért a felügyelő fölmentette őket az alól, hogy az előirt ételt egyék, és hogy bort igyanak, és ahelyett zöldségfélét adott nekik. Ennek a négy fiúnak megadta az Isten, hogy előrehaladjanak a tudományban, mindenféle írásban és bölcsességben. Dániel pedig értett a látomások és az álmok magyarázatához is” (11-17. vers).*

*„Amikor eljött az idő” – vagyis letelt a képzésük három esztendeje – „amelyről meghagyta a király, hogy vezessék őket eléje, a főudvarmester bevezette őket Nebukadneccar elé. A király elbeszélgetett velük, de egy sem akadt több közöttük olyan, mint Dániel, Hananjá, Misáél és Azarjá. Ők tehát a király szolgálatába álltak. Akármit kérdezett tőlük a király, bölcsesség és értelem dolgában tízszer okosabbnak találta őket egész országa minden mágusánál és varázslójánál. Ott is maradt Dániel Círus király uralkodásának első évéig” (18-21).*

Ott is maradt Dániel Nebukadneccar teljes uralmának idejére, illetve unokája, Bélsaccar uralkodásának idejére is. Sőt még Círus és Dárius uralkodásának idején is szolgált a királyi udvarban.

*Nebukadneccar uralkodásának tizenkettedik évében álmodt látott Nebukadneccar, nyugtalan lett a lelke, és nem tudott tovább aludni. Ekkor azt mondta a király, hogy hívjanak mágusokat, igézőket, varázslókat és csillagjósokat, hogy mondják meg: mi volt a királynak az álma. Azok eljöttek, és a király elé álltak. A király így szólt hozzájuk: Álmodt láttam, és nyugtalan a lelkem, amíg nem tudom: mit jelent az álom. A csillagjósok így szóltak a királyhoz – arámul.” –*

Dániel könyvének egy része arámul íródott a 2. fejezet 4. versétől a 7. fejezet 28. verséig. Az arám az ősi szírek nyelvének felelt meg.

*„Király, örökké élj! Mondd el az álmodot szolgálóidnak, és mi megadjuk a magyarázatát. A király válaszolt, és ezt mondta a csillagjósoknak: Ez az elhatározásom: Ha nem adjátok tudtomra az álmodot és magyarázatát, akkor darabokra vágnak benneteket, házaitokat pedig szemétdombbá teszik. De ha az álmodot és magyarázatát előadjátok, akkor ajándékokat, birtokokat és nagy méltóságot kapok tőlem. Adjátok tehát elő az álmodot és magyarázatát! Azok másodszor is válaszoltak, és ezt mondták: A király mondja el az álmodot szolgálóinak, mi majd megadjuk a magyarázatot. A király válaszolt, és ezt mondta: Most már bizonyosan tudom, hogy ti csak időt akartok nyerni, mert látjátok, hogy mi az elhatározásom. Ha az álmodot nem adjátok tudtomra, azt csak úgy tudom megítélni, hogy ti megegyeztetek, és csak hazug és haszontalan dolgokat beszéltek előttem, míg a körülmények meg nem változnak. Ezért az álmodot mondjátok meg, és abból tudni fogom, hogy helyes magyarázatot adtok-e nekem. A csillagjósok így válaszoltak a királynak: Nincs olyan halandó a földön, aki a király kívánságának meg tudna felelni. Nincs is egy olyan nagy és hatalmas király sem, aki ilyen dolgot kérdezett volna mágusaitól, varázslóitól vagy csillagjósaitól” (1-10. vers).*

„Uram, király! Ne tedd ezt velünk! Senki sem tudhatja, mit álmodott a másik! Senki sem tudja ezt felfedni előtted! A múltban sem volt erre még sosem példa! Soha senki nem állította ilyen képtelen feladat elé tanácsosait!” – mondogatták emberei.

*„Mert az, amit a király kérdez, igen nehéz. Nincs is más, aki ezt el tudná mondani a királynak, csak az istenek, akik nem laknak együtt a testben élőkke” (11. vers).*

De Nebukadneccarban emberükre találtak, mert ő makacs és forrófejű ember volt, akit hamar elöntött a mérge, amíg meg nem tért.

*„Ezért a király igen nagy haragra gerjedt, és elrendelte, hogy végezzék ki a babiloni bölcsöket mind. Amikor kiadták a parancsot, hogy öljék meg a bölcsöket, keresték Dánielt és társait, hogy őket is megöljék” (12-13. vers).*

Vegyük csak észre, mekkora hatalma van Nebukadneccarnak! Teljhatalmú uralkodóként ült a trónon. Mindig övé volt az utolsó szó. Egy szempillantás alatt elrendelhetette, hogy öljék meg minden bölcsét. Kívánsága parancs volt, minden szava törvény.

Amikor Dániel könyvének 5. és 6. fejezetéhez érünk, a méd-perzsa birodalomba nyerhetünk majd bepillantást. Azt látjuk majd, hogy ha a király meghozott, vagy elfogadott egy rendeletet, a médek és perzsák törvényének értelmében a királynak tartania kellett magát a rendelethez, mert az aláírásának pillanatától megmásíthatatlannak számított. Az akkor királynak már nem volt olyan nagy hatalma, mint itt Nebukadneccarnak.

Az emberiség történelmében talán soha senkinek nem volt akkor hatalma, mint Nebukadneccarnak. Teljhatalmat élvezett a világ felett és az emberi életek felett. Ezért olvassuk majd később álmának magyarázatában, hogy Nebukadneccar birodalmát egy alacsonyabb rendű királyság váltja majd fel.

Nem erejét tekintve alacsonyabb rendű, hiszen a méd-perzsa birodalom is erős és gazdag birodalom volt, hanem a király hatalmának tekintetében lesz alacsonyabb rendű. Mert a méd-perzsa birodalom királya nem csinálhatja majd azt, amit csak akar, mint ahogy azt Nebukadneccar tette. Az új birodalom királyára is vonatkoznak majd az ország törvényei, míg Babilóniában maga Nebukadneccar jelentette a törvényt. És minden kívánsága azonnali hatállyal teljesítésre került. Nebukadneccar tehát haragra gerjedt, és elrendelte minden bölcs kivégzését az országban.

*„Ekkor Dániel okos és értelmes szavakkal fordult Arjókhoz, a király testőrparancsnokához, aki már elindult, hogy megölje a babiloni bölcseket. Így szólt Arjókhoz, a király megbízottjához: Miért adott ki ilyem kegyetlen parancsot a király? Akkor Arjók tudtára adta a dolgot Dánielnek. Dániel pedig bement a királyhoz, és azt kérte tőle, hogy adjon neki időt, ő majd megadja a magyarázatot a királynak. Ezután Dániel hazament, és tudtára adta a dolgot társainak, Hananjának, Misáélnak és Azarjának, majd irgalomért könyörögtek a menny Istenéhez, hogy e titok miatt ne vesszenek el Dániel és társai a babiloni bölcsekkel együtt” (14-18. vers).*

Dániel tehát bement a királyhoz, és így szólt hozzá: „Adj egy kis időt, és megmagyarázom az álmat!”. Majd imádságra hívta társait. „Gyertek srácok, imádkozzunk, mert kéne pár információ! Veszélyben az életünk!”.

*„Ekkor a titok lelepleződött Dániel előtt éjszakai látomásban, Dániel pedig áldotta érte a menny Istenét” (19. vers).*



Fontosnak tartom megemlíteni, hogy Dániel ezen a ponton körülbelül 19-20 éves lehetett. Valószínűleg 16 éves korában hurcolták el babiloni fogságba, és már fiatalon elhatározta, hogy nem szennyezi be magát a király által fogyasztott húsokkal. Ebből arra következtethetünk, hogy valahol útközben Dánielt kiválóan megtanították az Úr útjaira és az Úr dolgaira. 16 éves korára már olyan mélyen meggyökerezett Istenben, hogy egy távoli országban, az eddig őt ért hatásoktól távol is megőrzi lelki tartását.

Milyen gyönyörű is ez! Csodálatos látni, hogy fiatal kora ellenére is magasra emeli a mércét, és hű marad elveihez. Miután pedig Isten megmutatja neki mind az álmot, mind az álom magyarázatát, reakciója sokat elárul lelkiségéről. Ahogy Dániel válaszát olvassuk, emlékezzünk arra, hogy egy igen fiatal emberről van szó egy távoli országban – és mégis mennyire érett az Úrban.

*„Ezt mondta Dániel: Isten neve legyen áldott örökkön örökké, övé a bölcsesség és a hatalom. Ő szabja meg a különböző időket és alkalmakat. Királyokat taszít el, és királyokat támaszt. Ő ad bölcsességet a bölcseknek és tudományt a nagy tudósoknak. Ő tárja fel a mélyen elrejtett titkokat, tudja, mi van a sötétségben, és nála lakik a világosság. Magasztallak és dicsőítlek én téged, atyáim Istene, mert bölcsességet és erőt adtál nekem, és most tudtul adtad, amit kértünk tőled, tudtul adtad nekünk a király dolgát” (20-23. vers).*

Bámulatos kifejezése ez Isten iránti dicséretének és hálájának, ami rávilágít a fiatalember lelki érettségére. Azt hiszem mi is sokszor beleesünk abba hibába, hogy lenézzük a fiatalokat, és azt gondoljuk: „De hát ő még túl fiatal ahhoz, hogy érett legyen az Úrban, vagy hogy bármit is tanulhassak tőle a lelki dolgok tekintetében!” – De aztán eszembe jut Dániel, és eszembe jut Jeremiás. Milyen fiatalon kezdték szolgálatukat, és ennek ellenére milyen mélyen megértették Isten dolgait!

*„Dániel ezután bement Arjókhoz, akinek a király azt parancsolta, hogy pusztítsa el a babiloni bölcseket! Vezess engem a király elé, és én megmagyarázom a királynak az álmát!” (24. vers).*

*„Akkor Arjók sietve bevitte Dánielt a király elé, és jelentette: Találtam egy férfit a Júdából hozott foglyok közül, aki meg tudja magyarázni a királynak az álmát. A király megszólalt, és azt mondta Dánielnek, akinek Baltazár lett a neve: Képes vagy*

*arra, hogy megmondd, milyen álmot láttam, és mi annak a magyarázata? Dániel így válaszolt a királynak: A titkot, amelyet a király kérdezett, bölcsek, varázslók, mágusok és csillagászok nem tudják megfejteni a királynak. De van Isten a mennyben, aki a titkokat feltárja. Ő azt tudatta Nebukadneccar királlyal, hogy mi fog történni az utolsó napokban. A te álmod és az a látomás, amelyet fekvőhelyeden láttál, ez volt.”*

Először is vegyük észre, hogy Dániel nem önmagának tulajdonítja az álom megfejtését. A király megkérdezi tőle, képes-e álmát megfejteni, Dániel pedig így válaszol: „Senki sem képes rá – sem a bölcsek, sem az asztrológusok, senki, de van Isten a mennyben, aki a titkokat feltárja!”. Dániel tehát Istennek tulajdonítja az álom magyarázatát.

Azt hiszem, hogy ezt mindenki számára fontos megjegyezni, aki szeretne bekapcsolódni az Úr munkájába. Dánielnek esze ágában sem volt önmagának tulajdonítani az Istentől származó megfejtést. Inkább azonnal Istenre mutatott, mint a válaszok forrására, és neki adta a dicsőséget. Nem engedi meg a királynak, hogy őt tisztelje a megfejtésért, hanem a király figyelmét Istenre irányítja: „*De van Isten a mennyben, aki a titkokat feltárja*”.

Másodsorban azt is vegyük észre, hogy az álom későbbi időkre vonatkozik, vagyis prófétikus álomról van szó, amely leírja a földön későbbiekben bekövetkező eseményeket.

*„Te, ó király, azon töprengtél fekvőhelyeden, hogy mi fog történni ezután. A titkok kijelentője pedig tudatta veled, hogy mi fog történni. Előttem pedig ez a titok nem azért tárult föl, mintha bennem nagyobb bölcsesség volna” – ezt vegyük csak észre – „hanem azért, hogy a magyarázat a királynak tudomására jusson, és hogy megtudd, amin magadban töprengsz” (29-30. vers).*

„Isten nem azért tette ezt értem, mert különleges vagyok. Nem azért, mert valami miatt a többiek felett állok” – Dániel egyáltalán nem akarta felmagasztalni magát. Ehelyett inkább arra törekszik, hogy felmagasztalja Istent.

Mennyire fontos hogy a szolgálatban levő ember ne önmaga fölmagasztalására törekedjen, hanem arra, hogy Istené legyen minden dicsőség.

Dániel most elmeséli a királynak, hogy mit is látott álmában. Figyeljük meg, hogy mit mond:

*„Neked, ó király, látomásod volt: egy nagy szobrot láttál. A szobor hatalmas és roppant fényes volt. Előtted állt, és rettenetes volt ránézni is. Ennek a szobornak a feje színaranyból volt, a melle és a karjai ezüsből, a hasa és az oldala rézből, a lábszárjai vasból, lábai pedig részint vasból, részint cserépből voltak. Miközben nézted, egy kő zuhant le anélkül, hogy valaki hozzányúlt volna, ledöntötte a szobrot vas –és cseréplábairól, és darabokra zúzta az egészet. Összezúzódot a vas, a cserép, a réz, az ezüst és az arany, és olyan lett az egész, mint nyári szérűn a polyva, amelyet elvisz a szél, és nyomát sem lehet találni. A kő pedig, amely ledöntötte a szobrot, nagy hegygé lett, és elfoglalta az egész földet” (31-35. vers).*

Ez volt tehát az álom, mely aggasztotta Nebukadneccart.

*„Ez az álom, és a magyarázatát is elmondjuk a királynak. Ó király, királyok királya, akinek a menny Istene királyságot, hatalmat, erőt és méltóságot adott, kezedbe adta az embereket, a mezei állatokat és az égi madarakat, bárhol laknak is, és mindezeknek uralkodójává tett: te vagy az aranyfej!” (36-38. vers).*

Nézzük csak meg ismét a 29. verset: *„Te, ó király, azon töprengtél fekvőhelyeden, hogy mi fog történni ezután. A titkok kijelentője pedig tudatta veled, hogy mi fog történni”.*

Elalvás előtt Nebukadneccar azon kezdett töprengeni, hogy mi lesz a világ sorsa. Vajon mit tartogat a jövő? Álma tehát a jövőre vonatkozott. Isten álmában előre felvázolja előtte a jövőbeli történelmi eseményeket, és megmutatja neki a meghatározó világbirodalmakat, melyek közül az első világbirodalom épp Babilónia – a szobor aranyfeje.

*„De utánad más királyság támad, alacsonyabb rendű a tiednél. Azután pedig egy harmadik királyság, rézből való, amely az egész földön uralkodik” – figyeljük meg, hogy valóban világbirodalmakról van itt szó, amelyek az egész akkori világ fölött kiterjesztik hatalmukat –*

*„A negyedik királyság erős lesz, mint a vas. Mert ahogyan összetör és szétzúz mindent, úgy fogja pörölyként összetörni és szétzúzni amazokat. Azt is láttad, hogy a lábak és az ujjak részint cserépből, részint vasból vannak. Az a királyság ugyanis szétszakad, de marad benne valami a vas keménységéből, ahogyan láttad, hogy a vas keveredett az agyagcseréppel. Lábujjai részint vasból, részint cserépből voltak, eszerint a királyság részint erős, részint törékeny lesz. Vasat láttál agyagcseréppel keveredve.*

*Azok ugyanis házasság révén keverednek, de nem egyesülnek egymással, ahogyan a vas sem egyesül a cseréppel” –* vagyis ezek az országok nem egy centralizált birodalmat alkotnak majd, hanem egy szövetséget, melyen belül megőrzik függetlenségüket –

*„Ezeknek a királyoknak az idejében támaszt a menny Istene egy királyságot, amely nem semmisül meg soha, és a királyi uralom más népre nem száll át. Összetöri mindezeket a királyságokat, és véget vet nekik, maga pedig fennáll mindörökké. Ezért láttad, hogy a hegyről egy kő zuhant le anélkül, hogy valaki hozzányúlt volna, és összetörte a vasat, a rezet, a cserepet, az ezüstöt és az aranyat. A nagy Isten tudtára adta a királynak, hogy mi történik majd ezután. Igazat mond ez az álom, és bizonyos a magyarázata” (39-45. vers).*

Nebukadneccar tehát egy óriási szobrot lát álmában, melynek aranyfeje a babiloni birodalmat jelképezi, vagyis az első világbirodalmat, melyet egy alacsonyabb rendű birodalom követ majd a sorban: a méd-perzsa birodalom – a szobor ezüst melle és karjai. Ezt követi majd a sorban a szobor bronzból készült hasa és oldala, amely a görög birodalmat jelképezi, illetve a vasból készült lábszárak – ez pedig a római birodalom. Ezután Nebukadneccar megpillantotta a szobor lábait is, tíz lábujjal, melyek részben vasból, részben pedig cserépből voltak.

Gyengébbek voltak annál, mintha kizárólag vasból készültek volna, hiszen a vas és cserép keverékéből álltak össze, vagyis nem egy erős, centralizált birodalmat alkottak, hanem egy szövetséget. Az országok szövetsége azonban kapcsolódik a római birodalomhoz, hiszen a láb egy része vasból van.

Dániel látomásaiból a 7. és a 8. fejezetben megtudjuk, hogy a második birodalom a nem más, mint a méd-perzsa birodalom. A harmadik a görög birodalom lesz, a történelmi ismereteinkből pedig tudhatjuk, hogy a negyedik pedig a római birodalom.

A bibliatudósok évek óta azt várják, hogy az európai országok szövetségbe tömörüljenek, és az utolsó világbirodalomként emelkedjenek. A római birodalom bukása óta nem támadt a földön újabb világbirodalom. Hitler ugyan megpróbált az élre törni, de álmát nem sikerült megvalósítania. A kommunista berendezkedés célja is egy világbirodalom kialakítása – de a kommunizmus képviselőinek sem sikerült.

Az 1920-as és 30-as években ismert bibliatudósok, mint dr. Talbot, Gablin, vagy William Newell könyveikben megjövendölték, hogy megjelenik majd a színen egy tíz európai országot tömörítő szövetség, az egyes országok pedig szerződéseket kötnek majd egymással. Azt is megjövendölték továbbá könyveikben, hogy ez a szövetség lesz majd az utolsó nagy világbirodalom a földön.

Mivel a Nebukadneccar álmában megjelenő szobor tíz lábujja részben vasból volt, a szövetségbe tömörülő országok kapcsolatban állnak majd a római birodalommal, vagy olyan országokról lesz szó, amelyek korábban a római birodalom részét képezték. Mivel azonban a lábujjak részben cserépből vannak, az országok nem egy centralizált birodalmat alkotnak majd, hanem egy szövetséget, melyben egyenlő felekként vannak jelen, megőrizve autonómiájukat.

Ezért aztán a bibliatudósok, illetve a bibliatanulmányozók évek óta feszülten figyelik az Európai Közösség kialakulását, és várják a 10 tagból álló szövetség megjelenését. És persze mindenki nagy izgalommal figyelte, ahogy most, 1981 elején Görögország is aláírta a csatlakozási szerződést, így hivatalosan is az Európai Közösség tizedik tagállamává vált.

Ezzel kapcsolatban különösen fontos a 2. fejezet 44. verse, melyben ezt olvashatjuk: *„Ezeknek a királyoknak az idejében”* – vagyis a tíz király idejében, amikor a tíz országot tömörítő európai szövetség létrejön *– „támaszt a menny Istene egy királyságot, amely nem semmisül meg soha”*.

Vagyis az Ige kijelenti, hogy Krisztus eljövetele az Európai Közösség tíz királyának uralkodása idején következik majd be.

Az Európai Közösség létrejötte bibliai szempontból önmagában is meghatározó epizód. Ehhez a témához sok más igeszakasz is kapcsolódik még.

A tíz ország szövetségéből végül egy uralkodó emelkedik majd ki, aki hatalmat kap, és uralkodik majd a föld felett – és uralmát más ígerészek is leírják a Bibliában. Dániel könyvének későbbi fejezetei is mélyebb bepillantást nyújtanak az idővel megjelenő törvénytíró uralkodásába.

Én azonban annak lehetőségét tartom mindebben a legizgalmasabbnak, hogy az Európai Közösség létrejötte esetleg pontosan itt a Dániel könyvében szereplő prófécia beteljesülése, hiszen bizonyos értelemben az Európai Közösség a letűnt római birodalom újjáélesztése. Sőt az Európai Közösség a hatalom, és kiváltképp a gazdasági teljesítmény tekintetében egyre erősödik, és már most is kétségtelenül az egyik legerősebb gazdasági és ipari nagyhatalom a világban. Egyelőre még nem számít katonai hatalomnak, de a későbbiekben erre is sor kerülhet majd.

Mindig nagy izgalom fog el, amikor belegondolok, hogy a tíz király uralkodásának idején támaszt a menny Istene egy királyságot, amely nem semmisül meg soha – eljön Krisztus és Krisztus országa a földön.

*„A kő pedig, amely ledöntötte a szobrot, nagy hegygé lett, és elfoglalta az egész földet”* (35. vers). Bámulatos belegondolni, hogy egyre közelebb kerülünk ahhoz a naphoz, és bámulatos látni, ahogy az Európai Közösség egy tíz tagállamot számláló szövetséggé alakul. Úgy hallottam, hogy Spanyolország és Portugália is jelezték már csatlakozási szándékukat. Ha ők is felvételt nyernek, akkor tizenketten lesznek.

Dániel könyvének 7. fejezetében Dániel hasonló álmot lát, amely kicsit részletesebben megmagyarázza a tíz szarvat, amely a római birodalomból támad. Egy kisebb szarv is megjelenik majd, amely letör három szarvat. De erről majd a 7. fejezethez érve szólnunk bővebben.

Be kell vallanom, hogy amikor a 2. fejezetet olvasom, majd pedig megnézem, mi történik a világban, önkénytelenül is izgatottá válok. És ahogy az Úr is mondta: „*Igazat mond ez az álom, és bizonyos a magyarázata*”. És valóban olyan sorrendben is követték egymást az események, ahogy azt Dániel előre megjövendölte. Fontos tény az is, hogy a római birodalom bukása óta nem támadt a földön világbirodalom. De egy végső világbirodalomnak lennie kell még – tíz királynak, akik a római birodalomhoz kapcsolódnak.

*„Akkor Nebukadneccar király arcra borult, úgy hódolt Dániel előtt, és megparancsolta, hogy mutassanak be áldozatot, és tömjénezzenek neki. Dánielnek pedig azt mondta a király: Valóban a ti Istenetek az istenek Istene, a királyok ura és a titkok feltárója, ezért tudtad feltárni ezt a titkot. Akkor a király nagy méltóságra emelte Dánielt, sok és nagy ajándékot adott neki, majd Babilon város kormányzójává tette. Dániel viszont azt kérte a királytól, hogy Sadrakot, Mésakot és Abédnegót rendelje szolgálatba Babilon városában, Dániel pedig a királyi udvarban maradt” (46-49. vers).* Dániel tehát beszélt a királlyal barátai érdekében, és fontos pozíciókhoz juttatta őket.

A 3. fejezetben arról olvashatunk, hogyan fordít hátat Nebukadneccar Isten kijelentésének. Emlékezzünk csak, hogy álmában egy szobrot látott, melynek színaranyból volt a feje – ő volt ez a fej. A szobor melle viszont már ezüsből készült, mert a prófécia értelmében a babiloni birodalom helyét egy alacsonyabb rendű birodalomnak kell majd átvennie – a méd-perzsa birodalomnak.

Nebukadneccar azonban fittyet hányva Isten kijelentésére, aranszobrot készíttetett.

*„Nebukadneccar király csináltatott egy hatvan könyök magas és hat könyök széles aranszobrot. Fölállíttatta azt a Dúrá völgyében, Babilon városában. Azután összehívatta Nebukadneccar király a kormányzókat, az elöljárókat, a helytartókat, a tanácsosokat, a kincstárnokokat, a bírakat, a rendőrparancsnokokat és a tartományok tisztviselőit, hogy jöjjenek el a szobor felavatására, amelyet Nebukadneccar király felállíttatott. Akkor összegyűltek a kormányzók, az elöljárók, a helytartók, a tanácsosok, a kincstárnokok, a bírák, a rendőrparancsnokok és a tartományok tisztviselői, a szobor felavatására, amelyet Nebukadneccar király felállíttatott, és odaálltak a szobor elé, amelyet Nebukadneccar felállíttatott. A hírnök pedig hangos szóval kihirdette: Megparancsoljuk nektek, különböző nyelvű népek és*

*nemzetek, hogy amint meghalljátok a kürt, síp, citera, hárfa, lant, duda és mindenféle hangszer hangját, boruljatok le, és hódoljatok az aranszobor előtt, amelyet Nebukadneccar király felállított! Ha pedig valaki nem borul le, és nem hódol előtte, azt azon nyomban bedobják az izzó tüzes kemencébe!” (1-6. vers).*

Nebukadneccarral senki sem húzhatott ujjat. Mindenki választhatott: vagy leborul a szobor előtt, vagy az izzó tüzes kemencébe kerül.

*„Amikor tehát a különböző nyelvű népek és nemzetek meghallották a kürt, síp, citera, hárfa, lant és mindenféle hangszer hangját, leborultak, és hódoltak az aranszobor előtt, amelyet Nebukadneccar király felállított” (7. vers).*

Nebukadneccar az Antikrisztus egyik előképe a Bibliában. Az Antikrisztusról pedig a Jelenések könyvének 13. fejezetében azt olvassuk, hogy felállít egy szobrot, majd lelket lehel ebbe a szoborba, a fenevad képmásába, hogy az megszólaljon. Ezután az egész világtól azt követeli majd, hogy imádják a fenevad képmását.

Mostanában sokat hallhatunk a technológia ugrásszerű fejlődéséről, főleg a komputerek terén. Már olyan számítógépekről is szó esett, amelyek az embereknél is okosabbak lesznek, és egy napon akár uralkodnak is az emberek felett bámulatos bölcsességükből kifolyólag. Már kifejlesztettek hangchipeket is, így például az üzletekben kapható a beszélő számológép: az ember beüti a számot, a számológép pedig hangosan elismétli mind a számot, mind a végeredményt.

A telefonközpontok mára szintén ezt a technológiát alkalmazzák: ha az ember rossz számot tárcsáz, a vonal végén egy gépi hang figyelmeztet, hogy a tárcsázott szám megváltozott, sőt megadja az új számot is.

A fenevad képmása tehát beszélni is tud majd. Pár évvel ezelőtt teljesen lehetetlennek tűnt, hogy valamiféle szobor gondolkodni, illetve beszélni tudjon. Ne mondom, hogy így is lesz, bár mindenképpen elképzelhetőnek tartom, hogy a fenevad képmása, amit a színen hirtelen megjelenő ember felállít, egy rendkívül kifinomult működésű komputer lesz, amelyet arra használ majd, hogy a világot irányítsa.



Nebukadneccar egy hatvan könyök magas és hat könyök széles aranyasztrot készíttetett, és mindenkitől megkövetelte, hogy a szobrot imádjá. Ha valaki ellenállt parancsának, akkor halállal lakolt.

A törvénytíró, a fenevad, amely a tengerből emelkedik ki a Jelenések 13-ban, szintén szobrot készít majd, és szintén megparancsolja, hogy mindenki azt imádjá. Ha pedig valaki nem hajlandó ezt az utasítást követni, azonnal halál vár rá. Itt tehát egy érdekes párhuzam fedezhető fel.

Volt azonban három fiatalember, Sadrak, Mésak és Abédnegó, akik nem voltak hajlandók leborulni a szobor előtt, de Isten csodával határos módon megőrizte életüket.

A Jelenések könyvében arról a 144 000 férfiról olvashatunk, akiket Isten elpecsétel és megőriz a nagy nyomorúság idején, amikor Isten kiönti tüzes ítéletét a földre. Ezen a ponton azonban felmerül a nagy kérdés: amikor Sadrakot, Mésakot és Abédnegót beárulták a királynál, mert nem voltak hajlandók leborulni a szobor előtt, mi van Dániellel? Vajon Dániel leborult a szobor előtt?

Nem hiszem. Dániel elhatározta, hogy nem szennyezi be magát a királyi hússal. Annyira elkötelezte magát Isten mellett, hogy egészen biztos vagyok benne, hogy Dániel nem borult le a szobor előtt. De akkor miért nem jelentették fel Dánielt is Sadrakkal, Mésakkal és Abédnegóval együtt?

Dániel biztosan távol volt. Valószínűleg az ország ügyeit intézte valahol. Hiszen ha ő is ott lett volna, egészen biztosan ő sem borult volna le a szobor előtt. Mindez azért is érdekes, mert Dániel az egyház előképe – amikor eljön a nagy nyomorúság ideje, amikor Isten kiönti ítéletét a földre, azt Antikrisztus pedig követeli, hogy az emberek boruljanak le a fenevad képmása előtt és imádják azt, - az egyház ekkor már nem lesz jelen.

Az egyház már nem lesz ott. Nem kell beugrania az izzó tüzes kemencébe, mert már korábban megmenekült – elragadtatunk majd a felhőkön az Úr fogadására a levegőbe. És örökké az Úrral leszünk. Akkor tehát már nem leszünk itt, amikor az Antikrisztus felállítja a fenevad képmását, és követeli, hogy mindenki azt imádjá. Dániel ekkor nincs jelen. Izráel hűséges maradványát pedig, vagyis azokat a zsidókat,

akik az egyház elragadtatását követően Krisztushoz tértek, az Úr pecséttel megjelöli majd, mint a három zsidó fiatalembert is itt Dánielben, és átviszi őket a tűzön. Csodálatos előképeket találunk tehát ebben a történetben Dániel könyvében.

*„Ekkor azonban káldeus férfiak álltak elő, és bevádolták a zsidókat. Így beszéltek Nebukadneccar királyhoz: Király, örökké élj! Te, ó király, megparancsoltad, hogy minden ember, aki meghallja a kürt, síp, citera, hárfa, lant, duda és mindenféle hangszer hangját, boruljon le, és hódoljon az aranszobor előtt, ha pedig valaki nem borul le, és nem hódol előtte, azt dobják be az izzó tüzes kemencébe. Vannak itt zsidó férfiak, Sadrak, Mésak és Abédnegó, akiket Babilon városában állítottál szolgálatba, ezek a férfiak semmibe sem vesznek téged, ó király, nem tisztelik isteneidet, és nem hódolnak az aranszobor előtt, amelyet felállítottál. Ekkor Nebukadneccar haragra gerjedve megparancsolta, hogy vezessék elő Sadrakot, Mésakot és Abédnegót.*

*Oda is vezették ezeket a férfiakat a király elé. Nebukadneccar ezt kérdezte tőlük: Sadrak, Mésak és Abédnegó! Igaz-e, hogy ti nem tisztelitek isteneimet, és nem hódoltok az aranszobor előtt, amelyet felállítottam? Készek vagytok-e most, ha meghalljátok a kürt, síp, citera, hárfa, lant, duda és mindenféle hangszer hangját, leborulni és hódolni a szobor előtt, amelyet csináltattam? Mert ha nem hódoltok, azon nyomban bedobnak benneteket az izzó tüzes kemencébe. És van-e olyan Isten, aki az én kezemből ki tud szabadítani benneteket?*

*Sadrak, Mésak és Abédnegó így válaszolt a királynak: Ó Nebukadneccar! Nem szükséges, hogy erre bármit is feleljünk. Van nekünk Istenünk, akit mi tisztelünk: ő ki tud minket szabadítani az izzó tüzes kemencéből, és ki tud szabadítani a te kezedből is, ó király! De ha nem tenné is, tudd meg, ó király, hogy mi a te isteneidet nem tiszteljük, és nem hódolunk az aranszobor előtt, amelyet felállítottál!” (8-18. vers).*

*„Isten képes rá. A mi Istenünk, akit tisztelünk, ki tud minket szabadítani az izzó tüzes kemencéből, és ki tud minket szabadítani a te kezedből, ó király! De ha nem tenné is, akkor sem borulunk le az aranszobor előtt! Részünkről már eldőlt a kérdés - nem is szükséges erre válaszolnunk. Nem borulunk le a szobor előtt!”.*

Micsoda elszántság volt ezekben a fiatalokban! Milyen erősen elkötelezték magukat Isten mellett: „Ha ez Isten akarata, Ő meg tud szabadítani bennünket. De ha nem tenné is, akkor sem borulunk le a szobor előtt! Az életünk Isten kezében van. Tegyen velünk, amit csak jónak lát. Mi akkor is hűek maradunk Istenhez, és Isten is hűséges hozzánk. Bármit tesz is Isten velünk, nekünk az jó lesz! Nem aggódunk a parancsod miatt, Nebukadneccar, vagy a fenyegetéseid miatt – nem félünk tőled! Nem tudsz megijeszteni bennünket. Mert Istenben bízunk, abban az Istenben, akit szolgálunk! És ő meg tud szabadítani bennünket! De ha nem tenné is, akkor sem borulunk le!”.

*„Ekkor Nebukadneccart úgy elöntötte a harag Sadrak, Mésak és Abédnegó miatt, hogy még az arca is eltorzul” – egy csapásra megváltozott a király hozzáállása - „Meghagyta, hogy hétszerte jobban fűtsék be a kemencét, mint ahogyan be szokták fűteni. Azután megparancsolta hadserege legerősebb vitézeinek, hogy kötözzék meg Sadrakot, Mésakot és Abédnegót, és dobják be őket az izzó tüzes kemencébe. Megkötözték tehát ezeket a férfiakat, és úgy, ahogy fel voltak öltözve, nadrágostul, alsóruhástul és süvegestül, bedobták őket az izzó tüzes kemencébe” (19-21. vers).*

Ma Izraelben számos ortodox zsidóval találkozok az ember, akik fekete kalapot, fekete kabátot és nadrágot viselnek, és hosszú fűrtjeik vannak. Valószínűleg Sadrak, Mésak és Abédnegó nem pont így néztek ki, nekem mégis mindig az ortodox zsidók jutnak eszembe, amikor ezt a történetet olvasom. A király tehát megkötözteti őket úgy, ahogy fel voltak öltözve, nadrágostul, alsóruhástul, süvegestül, és bedobatta őket az izzó tüzes kemencébe.

*„Mivel a király szigorú parancsára a kemencét roppantul befűtötték, a lángoló tűz megölte azokat az embereket, akik Sadrakot, Mésakot és Abédnegót odahurcolták. A három férfi, Sadrak, Mésak és Abédnegó pedig megkötözve az izzó tüzes kemencébe esett. Nebukadneccar király azonban megdöbben, sietve fölkelt, és ezt kérdezte udvari embereitől: Nem három férfit dobtunk megkötözve a tűzbe? Azok így válaszoltak a királynak: Valóban úgy van, ó király! Ő azonban így szólt: Én mégis négy férfit látok szabadon járni a tűzben, és nincs rajtuk semmi sérülés. A negyedik pedig olyanok látszik, mint valami isten” (19-25. vers).*

Milyen bámulatos és izgalmas élmény! Isten keze volt ez. Emlékezzünk csak, mit mondtak a fiatalok: „Az az Isten, akit mi tisztelünk, meg tud bennünket szabadítani az izzó tüzes kemencéből!”. És most ott vannak a kemencében, és szabadon járnak a tűzben – nincs rajtuk semmi sérülés.

*„Ekkor Nebukadneccar király odament az izzó tüzes kemence ajtajához, és így szólt: Sadrak, Mésak és Abédnegó, szolgálai a felséges Istennek! Jertek ki, jöjjetek ide! És kijött Sadrak, Mésak és Abédnegó a tűzből. Az összegyűlt kormányzók, előljárók, helytartók és a király udvari emberei pedig látták, hogy ezeknek a férfiaknak semmit sem ártott a tűz, a hajuk szála sem perzselődött meg, a ruhájuk sem égett meg, sőt még a füst szaga sem járta át őket. Nebukadneccar ekkor így szólt: Áldott legyen a Sadrak, Mésak és Abédnegó Istene, mert elküldötte angyalát, és kiszabadította szolgálait, akik benne bíztak. Még a király parancsát is megszegették, és kockára tették az életüket, de a maguk Istenén kívül nem tiszteltek egy istent sem, és nem hódoltak előttük” – Nebukadneccar újabb parancsot ad –*

*„Megparancsolom azért, hogy aki nem tiszteli Sadrak, Mésak és Abédnegó Istenét, azt vágják darabokra, bármilyen nyelvű népből vagy nemzetből való is, házát pedig tegyék szemétdombbá! Mert nincs más isten, aki így meg tud szabadítani. Azután a király megerősítette tisztségében Sadrakot, Mésakot és Abédnegót Babilon városában” (26-30. vers).* Bizony érdekes figura volt Nebukadneccar dühkitöréseivel és parancsaival.

*„Nebukadneccar király üzenete az egész birodalmában lakó különféle nyelvű népekhez és nemzetekhez: Békességetek növekedjék! Jónak látom kihirdetni a jeleket és csodákat, amelyeket a felséges Isten tett. Mily nagyok az ő jelei, mily hatalmasak csodái! Az ő királysága örök királyság, és uralma megmarad nemzedékről nemzedékre!” (31-33. vers).*

Hallgassuk csak Nebukadneccar szavait! Úgy hangzik, mintha megtért volna. És én úgy gondolom, Nebukadneccar megtért. A továbbiakban pedig elmeséli történetét.

*„Én, Nebukadneccar, békében éltem házamban, boldog voltam palotámban. De egyszer álmod láttam, amely megrettentett engem, és azok az álomképek, amelyeket a fekhelyemen láttam, megrémítettek. Megparancsoltam azért, hogy vezessék elém*

*a babiloni bölcseket mind, és azok magyarázzák meg nekem az álmot. Amikor eljöttek a mágusok, a varázslók, a csillagjósok és a csillagászok, elmondtam nekik az álmomat, de ők nem tudták nekem megmagyarázni. Végül megjelent előttem Dániel, akinek a neve az én istenem neve után Baltazár, akiben szent, isteni lélek van, és lemondtam neki az álmomat: Baltazár, te nagy mágus! Tudom, hogy szent, isteni lélek van benned, és nincs olyan titok, amit ne tudnál megfejteni. Magyarázd meg azt a látomást, amelyet álmomban láttam!” (1-6. vers).*

*„A látomás, amelyet fekvőhelyemen láttam, ez volt: Láttam egy fát a föld közepén, amely igen magas volt. A fa nőtt és erősödött, olyan magas lett, hogy az égig ért, és még a föld széléről is látható volt. Szép lombja volt, és sok gyümölcse, táplálékot nyújtott mindenkinek. Alatta mezei vadak tanyáztak, ágain égi madarak fészkeltek, róla táplálkozott minden élőlény. Majd láttam fekvőhelyemen látomásban egy szent angyalt” – érdekes – „leszállni a mennyből. Hangos szóval így kiáltott: Vágjátok ki ezt a fát, és vagdaljátok le ágait, tépjétek le leveleit, és szórjátok szét gyümölcseit! Meneküljenek alóla a vadak, és ágairól a madarak! De a tövét gyökerestül hagyjátok a földben, vas –és rézbilincsben a mező füve között! Hadd áztassa az ég harmatja, és egye a föld fűvét, mint az állatok! Boruljon el emberi elméje, állati értelem maradjon csak benne, hét időszak teljék el így fölötte! Az angyalok határozata ez a rendelet, a szentek parancsa ez a végzés. Hadd tudják meg az élők, hogy a Felséges uralkodik az emberek királysága fölött: annak adja, akinek akarja, és a legalacsonyabb sorsú embert is trónra emelheti” (7-14. vers). „Én, Nebukadneccar király, ezt az álmot láttam, te pedig, Baltazár, magyarázd meg, mert országomnak egyetlen bölcse sem tudta megmagyarázni nekem. De neked tudnod kell, mert szent, isteni lélek van benned” (15. vers)*

*„Ekkor Dániel, más néven Baltazár, egy pillanatra megdöbbsent, mert gondolatai megrémítették. De a király így szólt hozzá: Baltazár, ne rémülj meg az álomtól és a jelentésétől! Baltazár erre így válaszolt: Uram, szálljon az álom gyűlölködőre, jelentése pedig ellenségeidre! Az a fa, amelyet láttál, és amely olyan nagyra és hatalmasra nőtt, hogy az égig ért, és látható volt az egész földön, szép lombja és sok gyümölcse volt, táplálékot nyújtott mindenkinek, alatta tanyáztak a mezei vadak, ágain fészkeltek az égi madarak, az te magad vagy, ó király! Te lettél naggyá és hatalmasra, hatalmad megnőtt, felér az égig, és uralmad elér a föld széléig. Annak pedig, hogy a*

*király egy szent angyalt látott leszállni a mennyből, aki ezt mondta: Vágjátok ki ezt a fát és pusztítsátok el, de a tövét gyökerestül hagyjátok a földben, vas –és rézbilincsből a mező füve között, hadd áztassa az ég harmatja, és azt egye, amit a mezei vadak, míg csak hét időszak el nem telik fölötté! – annak ez a magyarázata, ó király: A Felségesnek az ítélete ér utol téged, uram, király! Számúznak téged az emberek közül, a mezei vadak közt tanyázol, fűvet eszel, mint az ökrök, és az ég harmatja áztat. Hét időszak telik el így fölötted, amíg el nem ismered, hogy a Felséges uralkodik az emberek királysága fölött, és annak adja azt, akinek akarja. Azért mondták, hogy a fa tövét gyökerestül hagyják meg, mert királyságod megmarad, mihelyt elismered, hogy a menny uralkodik. Azért, ó király, fogadd meg tanácsomat: Hagyj fel vétkeiddel, légy igazságos, és gonoszság helyett bánj irgalmasan a szegényekkel! Így boldogan élhatsz sokáig” (16-24. vers).*

Nebukadnecarnak tehát volt egy álma, amit Dániel magyaráz meg: „A fa te vagy, Nebukadnecar. Naggyá és hatalmassá lettél, és a te kezedbe adatott ez a birodalom. De felfuvalkodtál”.

Érdekesnek találom a 10. verset: „Majd láttam fekvőhelyemen látomásban egy szent angyalt leszállni a mennyből” – a King James fordításban pedig a szent angyal helyett a következő kifejezés szerepel: „szemmel tartó”.

Érdekes, hogy vannak úgynevezett szemmel tartók, akik figyelemmel kísérik az eseményeket. Tudtad, hogy a te életedet is figyelik? Ez félelmetes. Az égi „szemmel tartók” figyelnek téged. Nebukadnecar pedig álmában megláthatta ezeket az angyalokat, akik a mennyből jöttek, és figyelték őt. És akkor egyikük hirtelen megszólalt: „Vágjátok ki ezt a fát! Számúznak téged az emberek közül – a mezei vadak közt tanyázol, amíg hét időszak el nem telik!”.

A hét időszak valószínűleg egy és háromnegyed évet jelent – vagyis hét egymást követő évszakot, nem pedig hét évet. Így hát egy és háromnegyed évre Nebukadnecar elméje elborul majd. A király kint él majd a vadonban az állatok között egészen addig, amíg el nem ismeri, hogy a felséges Isten uralkodik az emberi királyságok felett, és annak ad hatalmat, akinek csak akar.

Általános értelemben véve mindig Isten uralkodik. Előfordul, hogy gonosz embereket juttat hatalomra, hogy kiöntse ítéletét a népre. De akkor is Isten uralkodik mindenek felett.

Miután megmagyarázta az álmot, Dániel így szólt a királyhoz: „Nézd, Nebukadneccar. Itt az idő, hogy rendbehozod az életed! Hagyj fel vétkeiddel, élj úgy, ahogy azt Isten kéri tőled – így talán elkerülheted, hogy ilyen szomorú sorsra juss!” . Ezért aztán egy álló évig elmaradtak a dühkitörések.

De: *„Mindez megtörtént Nebukadneccar királlyal. Tizenkét hónap múlva, amikor a királyi palotája tetején sétált Babilonban, így szólt a király: Ez az a nagy Babilon, amelyet én építettem királyi székhellyé hatalmam teljében, fenségem dicsőítésére!”* (25-27. vers).

Az ókori történetírók szerint Babilon bámulatos és gyönyörű hely volt – függőkertjeit az akkori világ hét csodájának egyikeként tartották számon. A történetírók a várost körülölelő hatalmas falakról is beszámolnak. Babilon pompás és dicső város volt!

Egy napon pedig, amikor Nebukadneccar királyi palotája tetején sétálgatott a csodás függőkertek között szépséges városában, így kiáltott: *„Ez az a nagy Babilon, amelyet én építettem királyi székhellyé hatalmam teljében, fenségem dicsőítésére!”*. Nebukadneccar saját nagyságával kezdett kérkedni: *„ÉN építettem mindezt SAJÁT erőmből az ÉN dicsőségemre!”*.

*„Alighogy a király kimondta ezeket a szavakat, egy hang hallatszott a mennyből: Neked szól ez az üzenet, Nebukadneccar király! Elvesztetted királyságodat! Számúznak az emberek közül, a mezei vadak közt tanyázol, füvet eszel, mint az ökrök, és hét időszak múlik el fölötted, amíg el nem ismered, hogy a Felséges uralkodik az emberek királysága fölött, és annak adja azt, akinek akarja. Azon nyomban beteljesedett ez a beszéd Nebukadneccaron. Számúzték az emberek közül, füvet evett, mint az ökrök, és az ég harmatja áztatta testét, míg olyan hosszúra nem nőtt a szőre, mint a sasnak a tolla, és olyan karmai nem lettek, mint a madaraknak”* (28-30. vers).

*„Amikor eltelt ez az idő, én, Nebukadneccar, föltekintettem az égre, és értelmem visszatért. Áldottam a Felségest, dicsőítettem és magasztaltam az örökké*

*élőt, mert az ő uralma örök uralom, és királysága megmarad nemzedékről nemzedékre. A föld minden lakóját semminek tekinti, tetszése szerint bánik a menny seregével és a föld lakóival. Senki sem foghatja le a kezét, és senki sem mondhatja neki: mit csinálsz?” –*

Nebukadneccar felismerte Isten hatalmát és szuverenitását – azét az Istenét, aki a világmindenség Ura, akit senki sem áll jogában kérdőre vonni.

*„Abban az időben értelmem visszatért, és királyságomhoz méltóan visszatért tündöklő dicsőségem is. Az udvari emberek és a főurak fölkerestek engem, visszahelyeztek királyságomba, és még nagyobb hatalomra jutottam. Most azért én, Nebukadneccar, dicsérem, magasztalom és dicsőítem a mennyei Királyt,” – nekem úgy hangzik ez, mintha Nebukadneccar megtért volna – „mert minden tette helyes, eljárása igazságos, és meg tudja alázni azokat, akik kevélyen élnek” (31-34. vers).*

Nebukadneccar utolsó kijelentése tehát rendkívül érdekes, mert arról tanúskodik, hogy hitét ő is Istenbe vetette. Úgy tűnik, hogy elhitte, hogy Isten hatalmas, és mindenható Úr a világmindenség felett.

Rendkívül izgalmas ez! Milyen legyűgöző és mennyire érdekes is Dániel könyve!

Atyám, megvalljuk, hogy te vagy Úr és király a világmindenség felett. Megvalljuk, hogy szuverén Isten vagy. Megvalljuk, hogy egyikünknek sincs joga megkérdőjelezni téged, mert te mindenben akaratos és terveid szerint cselekszel.

Istenünk, fejet hajtunk előtted és átadjuk neked az életünket, hogy a te Szentlelked vezessen bennünket. Köszönjük Dániel és barátai odaszántságát.

Urunk, kérlek segíts, hogy mi is teljesen át tudjuk adni neked az életünket, és add, hogy Dánieléhez hasonlóan mi is mély meggyőződéssel és hittel vallhassuk, hogy a te utad a legjobb út, és te mindent megtehetsz, amit csak akarsz. Vedd most az életünket, és használd saját belátásod szerint, a te dicsőségedre.

Kérlek áldd meg a hetünket, Urunk, erősíts és vezess bennünket, és őrizd meg a Te szeretetedben. Jézus nevében, ámen.



## DÁNIEL KÖNYVE

### 5-8. FEJEZET

*„Bélsaccar király nagy lakomát rendezett ezer főrangú emberének, és az ezer emberrel együtt itta a bort” (1. vers).*

A magukat bibliatudósoknak valló történetkritikai megközelítés képviselői éveken keresztül hirdették, hogy Dániel könyve nem hiteles. Kijelentésüket részben arra a megfigyelésre alapozták, hogy a világi történelmi feljegyzésekben sehol sem bukkant fel Bélsaccar neve. Gyakran hivatkoztak az egyik ókori történetíróra, Berosusra, aki levezette Nebukadneccar családfáját – feljegyzéseiben azonban nem szerepelt Bélsaccar neve.

A történetíró persze tévedhetetlen, így a hiba a Bibliában van. Ezért Dániel könyvének hitelességét is azonnal megkérdőjelezték, keletkezési idejét pedig sokkal későbbre tolták. A legapróbb dologba is hajlandóak voltak belekapaszkodni, csak hogy Dániel könyvének hitelességét kérdésessé tegyék.

Amikor azonban a kiváló régész, Sir Rowlandson, Babilon, illetve a Súsáni palota környékén ásatásokat végzett, számos érdekes kőtáblára bukkant, amelyeken Bélsaccar neve is szerepelt! A későbbiekben feltárt leletek pedig megerősítették a Dániel 5. fejezetében olvasottakat. A bírálók viszont még ekkor sem adták fel a harcot.

Ennek ellenére a régészet ismét sikeresen bizonyította Isten Igéjének hitelességét, eredetiségét és megbízhatóságát. Szomorú, hogy mindennek ellenére egyesek mégis kitartóan próbálkoznak abban a reményben, hogy egy napon kiütközik majd az Írások igazi gyenge pontja. Azt gondolná az ember, hogy ha a hosszú évszázadok során a sok-sok briliáns elmének nem sikerült egyetlen valós érvet sem felsorakoztatnia a Biblia ellen, akkor ezen a ponton felhagynának próbálkozásukkal. Mégsem ez történik.

Bélsaccar története nagyon érdekes. Valójában Bélsaccar nem Nebukadneccar fia, hanem unokája volt. Az óhéberben nem igazán létezett külön szó az unokára, így a „fia” kifejezés bárkire vonatkozott, aki az adott ember vérvonalából származott.

Bélsaccar tehát Nebukadneccar unokája volt, és édesapjával együtt uralkodott. A történelmi feljegyzések alapján úgy tűnik, Bélsaccar édesapjával megosztott uralma annyit jelentett, hogy az édesapa vezette hadba a babiloni seregeket, vagyis ő irányította a hódító hadjáratokat, Bélsaccar pedig Babilon városában a palotából kormányozta a birodalmat. Ezért ajánlja fel Bélsaccar a későbbiekben Dánielnek a harmadik helyet az országban jutalmul a falon megjelenő kézírás megfejtéséért – mert az első két helyet ők foglalták el.

*„Bélsaccar király nagy lakomát rendezett ezer főrangú emberének, és az ezer emberrel együtt itta a bort”* – hatalmas lakomát szerveztek, amely meglehetősen sokáig is tartott. Josephus is ír erről a lakomáról, és érdekes részletekkel szolgál. Josephushoz hasonlóan pedig Hérodotosz és Xenophon, két másik ókori történetíró is megemlíti a lakomát feljegyzéseiben. Ezekben többek között struccchúzza tálcákról olvashatunk, melyek telve voltak gyümölcsökkel és ínycsok falatokkal. Micsoda parti lehetett! Állítólag annyira erős illat terjengett a termekben, hogy a belépő vendégek azonnal megmámorosodtak tőle.

*„A bor hatására megparancsolta Bélsaccar, hogy hozzák elő azokat az arany-és ezüstedényeket, amelyeket apja”* – vagyis konkrétan nagyapja – *„Nebukadneccar hozott el a jeruzsálemi templomból. Azokból akart inni a király főrangú embereivel, feleségeivel és ágyasaival együtt”* (2. vers). *„Elő is hozták az aranyedényeket, amelyeket a jeruzsálemi templomból, az Isten házából hoztak el, és a király azokból ivott főrangú embereivel, feleségeivel és ágyasaival együtt. Itták a bort, és közben dicsőítették az aranyból, ezüsből, rézből, vashoz, fából és kőből csinált isteneket”* (3-4. vers).

*„Egyszerre csak egy emberei kéz ujjai tűntek fel, és írni kezdtek a királyi palota festett falára, a lámpatartóval szemben, a király pedig nézte a kezét, ahogyan írt. Közben a király arca elsápadt, gyötrő gondolatai támadtak, dereka elernyed, és még térdei is reszkettek”* (5-6. vers) – micsoda érzékletes leírás!

A királynak gyötrő gondolatai támadtak. Ez viszont nem meglepő, hiszen gondoljunk csak bele, hogy azokat a megszentelt edényeket hozatta elő, amelyeket kizárólag az Úr templomi szolgálatára szabadott volna használni. Bélsaccar pedig nemcsak

megszentségtelenítette ezeket az edényeket azáltal, hogy bort ivott belőlük, hanem iszogatásuk közepette ráadásul saját arany és ezüst isteneit dicsőítette.

Az Ézsaiás 21:2-ben érdekes próféciaát találunk, amelyben a próféta így kiált: *„Vonulj ellene, Élám, ostromold, Média!”* – vagyis médek – *„Minden sóhajtozásnak véget vetek. Ezért görcsös fájdalom fogja derekamat, olyan kínok gyötörnek, mint a szülő kínjai. Megzavarodtam, nem hallok, megriadtam, nem látok. Háborog a szívem, reszketés fogott el. Az eddig áhított alkonyat rettenetes lett nekem”* (2-4. vers).

A 9. versben pedig kijelenti: *„Elesett, elesett Babilon! Minden istenszobra a földön hever összetörve!”*.

Ez a Babilon elleni prófécia tehát Babilon bukásáról szól, és ne feledjük, hogy több száz évvel korábban jövendöli meg azokat az eseményeket, amelyek később, Dániel idejében bekövetkeztek, mégpedig pontosan itt, az 5. fejezetben, ahogy a király szíve háborogni kezdett és reszketés fogta el.

*„Az eddig áhított alkonyat rettenetes lett nekem”* – itt Babilon bukásának éjszakájáról van szó. Círus, a médek és perzsák királya ugyanis egy éjszaka alatt meghódította.

Ennek kapcsán egy további érdekes próféciaát említhetünk. Az Ézsaiás 44-ben konkrétan meg is említi Círus királyt: *„Én mondom Círust pásztoromnak, és ő minden kívánságomat teljesíti, amikor azt mondja: Építsék föl Jeruzsálemet, és rakják le a templom alapját!”* (28. vers).

*„Ezt mondja az Úr fölmentjének, Círusnak, akinek megfogtam a jobb kezét, népeket teríték le előtte, és királyok övét oldom meg, kitárulnak előtte az ajtók, nem maradnak zárva a kapuk:”* (Ézsaiás 45:1).

Dániel könyvében azt olvassuk, hogy görcsös fájdalom fogta el a király derekát, és komoly kínok gyötörték. Az angol King James fordításban az Ézsaiás 45:1-ben ez áll, mégpedig 200 évvel az eseményeket megelőzően! *„Én megyek előtted, a rögzös utat elegyengetem, az ércajtókat betöröm, és a vas-zárat leverem (...) hogy megtudd: én vagyok az Úr, aki téged néven szólított, Izráel Istene. Szolgámért, Jákóbért, választottamért, Izráelért szólítottalak neveden, híres nevet adtam neked, noha nem ismertél”* (2-4. vers). Ezek a sorok i.e. 712 körül íródtak. Azok az események pedig, amelyeket megjövendöl, i.e. 538 körül következtek be. Vagyis 150 évvel az

eseményeket megelőzően Isten már megemlíti a király fájdalmait, illetve arról ír, hogy ez ércajtókat betöri.

Babilon városáról az a hír járta, hogy bevehetetlen. Csaknem 100 méter magas, illetve 25 méter vastag fal vette körül. A falakon mindenütt hatalmas tornyok magaslottak. Ezen kívül épült egy másik fal is, bár az nem nyúlt annyira magasra, mint az első. A várost az Eufrátesz szelte át. A várost körülfogó fal mintegy 22 kilométer hosszú volt. Az északra, délre, keletre és nyugatra kigyózó utcák az Eufrátesznél keresztezték egymást, amely fölé hidakat emeltek. Ezen kívül kapukat is építettek a folyóhoz, amelyek segítségével biztonsági okokból leválaszthatták és lezárhatták a folyó két oldalán húzódó két városrészt.

A történetírók feljegyzései szerint Babilon bukásának éjszakáján – vagyis azon az éjszakán, amiről itt Dániel könyvének 5. fejezetében olvashatunk -, valamilyen oknál fogva a katonák túl részegek voltak ahhoz, hogy odafigyeljenek a folyó felőli kapukra, így elfelejtették bezárni őket éjszakára. Közben Círus király, a méd-perzsa hadsereg vezére katonáival csatornákat ásatott, melyekkel elterelték az Eufráteszt, így a folyó medrében egészen a városig vonulhattak szorosan a városfal alatt. Amikor a sereg a folyó felőli kapukhoz érkezett, zavartalanul bemenetelhetett a városba, hiszen aznap éjjel a kapukat nyitva találta. A babiloni katonán pedig túl részegek voltak ahhoz, hogy megvédjék a várost, így az Círus kezére került.

Ézsaiás is megjövendölte ezt az eseményt, mégpedig részletekbe menőig! Még azt a királyt is megemlíti Ézsaiás, akit Isten Babilon pusztítására használ majd. Itt, Dániel könyvében pedig az Ézsaiásban szereplő próféciák beteljesülését láthatjuk.

Figyeljük meg, milyen félelem fogta el Bélsaccart, amikor meglátta az Úr kezét. Napjainkban is akadnak olyan emberek, akik cselekedeteikkel nyíltan káromolják Istent. Egyesek olyan mesterfokon gúnyolják és káromolják Istent, hogy úgy tűnik, az istenfélelemnek még a csirája sincs meg a szívükben. Ráadásul arcátlanok. Képzeljük csak el ezt az embert, aki megparancsolja, hozzák ki azokat az arany-és ezüst edényeket, melyeket a templomi szolgálatra megszenteltek, majd bort töltet bele, és abból iszik, miközben saját isteneit dicsőíti! És akkor hirtelen megpillantja Isten kezét.

A király, aki addig olyan arrogánsnak tűnik és cselekedeteivel káromolja Istent, egyszer csak reszketni kezd mint a nyárfalevél. Én is láttam már hasonló embereket. Tetteikkel arcátlanul káromolják Istent, de láttam, ahogy összetörnek és rettentő félelem fogja el őket, amikor megpillantják Isten kezét, amint ítéletet hirdet felettük. Egyesek kemény legénynek tűnnek, és szemrebbenés nélkül káromolják Istent. De tudjátok, amikor Isten munkálkodni kezd, nincs ember a talpán, aki ellenállhatna. A királyt is reszketés fogta el és gyötörték gondolatai. Még szép, hogy tettei nyomán kínozni kezdték a gondolatai!

*„A király hangosan kiáltozott, hogy vezessék eléje a varázslókat, a csillagjósokat és a csillagászokat. Azután így szólt a király a babiloni bölcsekhez: Akárki legyen is az az ember, aki elolvassa ezt az írást, és meg tudja nekem magyarázni, az bíborba öltözhet, aranyláncot kap a nyakára, és rang szerint harmadik lesz az országomban” (7. vers). Ő állt az első helyen, édesapja a másodikon, most pedig felajánlja valakinek a harmadik helyet a sorban.*

*„Akkor eljöttek a király bölcsei mindnyájan, de nem tudták az írást elolvasni és megmagyarázni a királynak. Ezért Bélsaccar király még jobban megrémült, arca elsápadt, és a főrangú emberek is tanácstalanok voltak. Az anyakirálynő azonban hallva a királynak és főrangú embereinek a beszédét, bement a mulatózókhöz, és ott így szólt a királyné: Király, örökké élj! Ne gyötörjenek téged gondolataid, és az arcod se legyen sápadt! Van országodban egy férfi, akiben szent, isteni lélek van. Atyád idejében őt úgy ismerték meg, mint akinek világos értelme van, és olyan bölcsessége, amilyen az istenek bölcsessége. Atyád, Nebukadneccar király a mágusok, a varázslók, a csillagjósok és csillagászok előljárójává tette, igen, a te atyád, ó király! Mert Dánielben, akit a király Baltazárnak nevezett el, rendkívüli lélek, tudás, értelem, továbbá álommagyarázó, titkot feltáró és rejtélyeket megfejtő képesség van. Most azért hivatni kell Dánielt, majd ő megadja a magyarázatot!” (8-12. vers).*

*„Dánielt tehát a király elé vezették. A király így szólította meg Dánielt: Te vagy a zsidó foglyok közül való Dániel, akit atyám, a király hozott ide Júdából? Azt hallottam felőled, hogy isteni lélek, világos értelem és rendkívüli bölcsesség van benned. Most vezették elém a bölcseket és a varázslókat, hogy olvassák el ezt az*

*Írást, és magyarázzák meg nekem, de ők nem tudták azt megmagyarázni. Rólad azonban azt hallottam, hogy meg tudod magyarázni, ami magyarázatra szorul, és meg tudod fejteni a rejtélyeket. Ha tehát most el tudod olvasni ezt az írást, és meg tudod nekem magyarázni, akkor bíborba öltözhetsz, aranyláncot kapsz a nyakadra, és rang szerint harmadik leszel országomban” (13-16. vers).*

Érdekes, milyen híre volt Dánielnek az országban. Azt mondták róla, hogy isteni lélek lakozik benne, illetve világos értelem és rendkívüli bölcsesség.

*„Dániel így válaszolt a királynak: Ajándékaidat tartsd meg, és adományaidat add másnak! De azért az írást elolvasom, és megmagyarázom neked, királyom” (17. vers).*

Isten ajándékait nem lehet megvásárolni. Ilyen értelemben tehát helytelen, ha valakit pénzért bérelnék fel és bíznak meg Isten munkájával. Jézus is szólt erről. Helytelen lenne, ha valaki pénzért árulná ezeket az Istentől kapott ajándékokat, képességeket, mintha Isten ajándékai, illetve Isten munkája megvásárolható lenne.

Dániel is ezért válaszolja a királynak, hogy tartsa csak meg ajándékait, vagy adja másnak. „Nekem nincs rá szükségem. De azért az írást elolvasom és megmagyarázom neked”. Előbb azonban még volt egy kis mondanivalója a királynak. Dániel ekkor csaknem 90 éves lehetett, hiszen majdnem letelt már a 70 éves fogság. Valószínűleg serdülőként vihették fogságba. Ha tehát összeadjuk a tizenvalahány évet, illetve a fogság 70 évét, igen közel kerülünk a kilencvenhez. Most pedig megragadja a lehetőséget, hogy kemény üzenetét eljuttassa a fiatal királyhoz.

*„Ó király! A felséges Isten királyságot, nagyságot, méltóságot és dicsőséget adott atyádnak, Nebukadneccarnak. Olyan nagy hatalmat adott neki, hogy remegtek és rettegtek tőle a különböző nyelvű népek és nemzetek” – mekkora hatalma is volt Nebukadneccarnak – „Megölte, akit akart, és életben hagyta, akit akart, fölemelte, akit akart, és megalázta, akit akart. De amikor szíve fölfuvalkodott, és gögösen megkeményedett, letaszították királyi trónjáról, és méltóságát elvették tőle” – az égi angyalok tették ezt – „Száműzték az emberek közül, és csak annyi értelme maradt, mint az állatoknak. A vadszamarak között tanyázott, fűvet evett, mint az ökrök, és az ég harmatja áztatta testét, míg el nem ismerte, hogy a felséges Isten uralkodik az*

*emberek királysága fölött, és ő azt ülteti trónra, akit akar. De te, Bélsaccar, aki a fia vagy, nem aláztad meg magadat, bár mindezt tudtad” (18-22. vers).*

Bélsaccar nagyon is tisztában volt mindazzal, ami nagyapjával történt. Tudta, hogy hét időszakra elborult az elméje, de utána helyreállt az élete.

Bélsaccar nagyapja kijelentését is jól ismerte, Nebukadneccar ugyanis, miután értelme visszatért, áldani kezdte Istent: „Az egész földön nincsen Dániel Istenéhez fogható isten, ő emel fel, és ő taszít le embereket akarata szerint, és tetszése szerint bánik a föld lakóival”. Bélsaccar ismerte a történetet. Dániel pedig emlékezteti, hogy Bélsaccar épp saját ismerete ellen vétkezik: „De hát Bélsaccar! Neked aztán igazán tudnod kéne, hogy helytelen, amit teszel!”.

*„A menny Ura fölé helyezted magad, mert az ő házának edényeit hozták eléd, és te bort ittál azokból főrangú embereiddel, feleségeiddel és ágyasaiddal együtt, miközben dicsőítetted az ezüstből, aranyból, rézből, vasból, fából és kőből csinált isteneket, amelyek nem látnak, nem hallanak, és semmit sem tudnak. De azt az Istent, akinek a kezében van az életed és minden utad, nem dicsőítetted. Ezért küldte ő ezt a kezét, és íratta föl ezt az írást” (23-24. vers).*

Ez volt az ő bűne: ezüstből, aranyból, rézből, vasból, fából és kőből csinált isteneket dicsőített. Azokat az isteneket, amelyeket saját két kezükkel készítettek. Azokat az isteneket, amelyek nem láttak, nem hallottak, semmit sem érzékeltek, és semmit sem tudtak. Őket dicsérte, miközben káromolta az Istent, akinek kezében van az élete.

Érdekes kijelentés ez: Isten kezében van az élete. Az angol King James fordítás pedig így fogalmaz: „Kezében a levegővétele”. A tüdő nem más, mint egy sima, izom, vagyis magától működik, nem kell tudatosan mozgassuk, nem kell folyamatosan arra koncentráljunk, hogy levegőt vegyünk. Tüdőnk önmagától, teljesen önkéntesen ellátja ezt a fontos feladatot.

Létezik egy rendkívül ritka betegség, amelyben néhányan szenvednek. Ezeknek a betegeknek minden lélegzetvételüket tudatosan kell irányítaniuk. Szörnyű betegség ez, mert az érintettek képtelenek nyugodtan aludni: állandóan felriadnak. A pácienseken álmukban végzett megfigyelések azt mutatták, hogy körülbelül 30 másodpercig alszanak, majd felriadnak, levegőt vesznek, majd további 30

másodpercig alszanak, de ezután ismét felriadnak, hogy újabb levegőt vegyenek. Félelmetes betegség ez, mert légzésüket tudatosan kell irányítaniuk.

A legtöbb ember esetében azonban ez nem így van, és ezért hálásak lehetünk. Isten irányítja lélegzetvételünket. Érdekes, hogy a szívünket is Isten irányítja. Ő megengedi, hogy más dolgokat mi irányítsunk – például testünk más izmait, de a létfontosságú funkciókhoz Isten maguktól is működő sima izmokat alkotott, amelyeket nem kell tudatosan irányítanunk. Nem kell állandóan arra gondoljunk, hogy vettünk-e levegőt, vagy hogy működnek-e a veséink. Önmaguktól, automatikusan végzik dolgukat. A létfontosságú életfunkciókat tehát Isten nem helyezte esendő elménk felügyelete alá. Még lélegzetvételünk is Isten kezében van – minden egyes leheletünk!

Pál apostol, amikor a Mars-hegyen a filozófusokkal beszélgetett, így szólt az ismeretlen istenükről: *„Mert őbenne élünk, mozgunk és vagyunk”* (Apcsel. 17:28). Isten sokkal közelebb van az emberekhez, mint gondolnák. Pedig mennyire fontos, hogy tudatára ébredjünk, Isten mindenütt jelen van!

Dávid így ír erről a zsoltárokból: *„Hova menjek lelked elől? Orcád elől hova fussak? Ha a mennybe szállnék, ott vagy, ha a holtak hazájában feküdnék le, te ott is ott vagy. Ha a hajnal szárnyaira kelnék, és a tenger túlsó végén laknék, kezed ott is elérne, jobbod megragadna engem”* (139. zsoltár, 7-10. vers).

Dávid felismerte, bárhová megy is, Isten ott van.

Mind a mai napig él az a téveszme az emberek körében, hogy Isten helyhez kötött. Ezért aztán a múltban különböző városoknak különböző isteneik voltak, akik abban az adott városban laktak. Amikor egy istenről bálványszobrot készítenek, és azt imádják, szintén hasonló jelenségről van szó: egy bizonyos helyhez, vagy szobrocskához kötik az istenüket, aki meggyőződésük szerint csak azon az egy helyen lelhető fel.

Istent nem szabad egy bizonyos helyhez kötnünk! Pedig gyakran még a gyülekezetek is beleesnek ebbe a hibába. Mintha Isten kizárólag csak a gyülekezetben lenne megtalálható. Hányszor hallhatjuk, hogy valaki így imádkozik: „Urunk, olyan hálásak vagyunk, hogy itt most ma reggel lehetőségünk van arra, hogy



belépünk jelenlétedbe, és odaülünk lábadhoz” – kicsit úgy hangzik ez, mintha reggel, amikor felébredtünk, majd amikor beültünk a kocsinkba, nem lettünk volna Isten jelenlétében, de most, hogy eljutottunk gyülekezetbe, már ott vagyunk. Ezért most csendesedjünk le, és ne viccelődjünk.

Hajlamosak vagyunk egy bizonyos helyhez kötni Istent, így nem mindig vagyunk folyamatosan tudatában annak, hogy Isten velünk van, bárhol vagyunk is, bármilyen körülmények között. Pedig Isten lát bennünket, hall bennünket, még akkor is, amikor azt hittük, hogy jól elrejtőztünk előle. Hányszor szajkózzuk mi is azt, amit az istenkáromlók a zsoltárokból: „Vajon tudja-e Isten? Vajon látja-e?”. Sokszor úgy gondoljuk, elrejtőzhetünk Isten elől, hiszen ő egy bizonyos helyhez kötődik. Vagyis megtehetjük, hogy az utca végén vétkezünk, de a gyülekezetben már nem, hiszen ott ugye már látná Isten? De, ez a gondolkodás nagyon távol áll a valóságtól!

Isten nem helyhez kötött. Ő az az Isten, aki még lélegzetvételünket is a kezében tartja. Bélsaccarék mégsem őt dicsőítették, hanem vak, néma és süket isteneiket.

*„Ezért küldte ő ezt a kezét, és íratta föl ezt az írást. Ez az az írás, amelyet fölíratott: mené mené tekél ú-parszin. Ez pedig a szavak magyarázata: A mené azt jelenti, hogy számbavette Isten királyságodat, és véget vet annak. A tekél azt jelenti, hogy megmért téged mérlegen, és könnyűnek talált. A perész azt jelenti, hogy felosztotta királyságodat, és a médeknek meg a perzsáknak adta” (24-28. vers).*

Micsoda félelmetes kijelentés ez Isten részéről. „Országodnak vége. Isten megmért téged, és könnyűnek talált. Elveszíted az országodat, és felosztják királyságodat! A médek és a perzsák kezére kerül majd.”.

*„Akkor Bélsaccar parancsára Dánielt bíborba öltöztették, nyakára aranyláncot tettek, és kihirdették, hogy rang szerint ő a harmadik az országban” – pár óra erejéig csupán – „Még azon az éjszakán megölték Bélsaccart, a káldeusok királyát” (29-30. vers).*

*„A méd Dárius pedig elfoglalta az országot hatvankét esztendőskorában. Dárius úgy látta jónak, hogy országa vezetésére százhusz kormányzót nevezzen ki” – mindez azután történt, hogy a méd-perzsa birodalom leigázta Babilóniát. Dárius, aki Círussal karöltve uralkodott, 120 kormányzót nevezett ki az ország élére.*

*„Az egész országban voltak ilyenek. Ezek fölé pedig három főkormányzót rendelt, közülük az egyik Dániel volt. A kormányzók nekik adtak számot, hogy a királyt semmi kár ne érje” (1-3. vers).*

Dániel tehát egyik napról a másikra egy rendkívül magas pozícióba került a méd-perzsa birodalomban – egyike volt a három főkormányzónak, de még közülük is kiemelkedett.

*„Ez a Dániel kiemelkedett a főkormányzók és a kormányzók közül, mivel rendkívüli lélek volt benne, ezért a király őt akarta az egész ország élére állítani” (4. vers). „A főkormányzók és a kormányzók igyekeztek ürügyet találni Dániel bevádolására az ország ügyeinek az intézésében, de semmiféle ürügyet vagy hibát nem tudtak találni, mert megbízható volt, sem hanyagságot, sem hibát nem lehetett találni nála. Akkor ezek az emberek azt mondták: Nem találunk semmiféle ürügyet, hogy bevádolhassuk ezt a Dánielt, hacsak Istenének a törvényével kapcsolatban nem találunk ellene valamit” (5-6. vers) – mintha ezt mondták volna: „Ez a fickó túl jó! Soha semmin nem tudjuk elbuktatni, hacsak Istenének törvényével kapcsolatban nem találunk ki valamit!”.*

*„Akkor ezek a főkormányzók és kormányzók a királyhoz siettek, és ezt mondták neki: Dárius király, örökké élj! Azt tanácsolják az ország főkormányzói, az előljárók, a kormányzók, az udvari emberek és a helytartók, hogy hozzon a király végzést, és adjon ki szigorú rendeletet: aki harminc napon belül bármiért könyörög, akár istenhez, akár emberhez rajtad kívül, ó király, azt dobják az oroszlánok vermébe!” (7-8. vers).*

Ha jól belegondolunk, ostobaság lett volna bármelyik uralkodó részéről belemenni ebbe a parancsba – harminc napig senki semmiért sem fordulhat senki máshoz, csak az uralkodóhoz? Persze az előljárók ötletükkel az uralkodó büszkeségét vették célba. Céljukat hízelgéssel igyekeztek elérni, hiszen ajánlatuk ezt kommunikálta: „Oly nagy vagy, urunk! Fontos, hogy ezt az emberek is megértsék, ezért mutassuk meg nekik, milyen hatalmas vagy! Adj ki egy rendeletet, melynek értelmében a birodalom egész területén senki sem imádkozhat Istenhez, és senki sem fordulhat semmiféle kéréssel senki máshoz rajtad kívül. Hogy megtudják az emberek, milyen nagy vagy, ó király!”.

*„Most azért add ki, ó király, ezt a rendeletet, és írd alá ezt az iratot” – az előjárók már meg is fogalmazták, már csak alá kellett írni, és le kellett pecsételni - „hogya a médek és a perzsák megmásíthatatlan törvénye szerint visszavonhatatlan legyen! Ennek megfelelően Dárius király aláírta a rendeletet tartalmazó iratot” (9-10. vers).*

Aláírása után a rendelet megmásíthatatlanná és visszavonhatatlanná vált. Még Dárius, a király sem változtathatott rajta. Ez azt mutatja, hogy Dárius uralma nem volt olyan erős, mint annakidején Nebukadneccaré, hiszen Nebukadneccar úgy hozta, változtatta meg, és törölte el a rendeleteket, ahogy csak kedve tartotta. Nebukadneccar teljhatalommal bírt a szó legszorosabb értelmében. Azt öletett meg, aki csak akart, még a rendeletek sem kötötték meg a kezét.

*„Amikor Dániel megtudta, hogy alá van írva ez az irat, hazament” – tetszi ez nekem. Dániel tudta, hogy a király aláírta a rendeletet - „Emeleti szobájának ablakai nyitva voltak Jeruzsálem felé, és ő napjában háromszor térden állva imádkozott, és magasztalta Istenét, ahogyan azelőtt is szokta. Azok az emberek pedig odasiettek, és ott találták Dánielt, amint Istenéhez könyörgött és esedezett” (11-12. vers).*

A krónikák második könyvében, amikor Salamon felavatta az új templomot, amelyet az Úrnak épített, csodálatos templomszentelési imádságot mondott. Az egyik része így szólt: *„Ha vétkeznek ellened, mert nincs ember, aki ne vétkeznék, és megharagszol rájuk, kiszolgáltatod őket ellenségeiknek, és foglyul ejtve fogságba viszik őket, távoli vagy közeli országba (...) Ha teljes szívükből és teljes lelkükből megtérnek hozzád fogságuk földjén, ahol őket fogva tartják, és imádkoznak hozzád országuk felé fordulva, amelyet őseiknek adtál (...) hallgasd meg lakóhelyedről, a mennyből imádságukat és könyörgésüket, és pártold ügyüket! Bocsásd meg népednek, hogy vétkezett ellened!” (2Krón. 6:36-39).*

Isten pedig így válaszolt Salamon imádságára: *„De megalázza magát népem, amelyet az én nevemről neveznek, ha imádkoznak, keresik az én orcámat, és megtérnek gonosz utaikról, én is meghallgatom a mennyből, megbocsátom vétküket, és meggyógyítom országukat” (2Krón. 6:14).*

Dániel tehát fogságba került, és pontosan úgy tett, ahogy Salamon imádkozott a templom felavatásakor: hazája, Jeruzsálem és a templom felé fordulva imádkozott. Az angol King James fordításban az is áll szó szerint Salamon imádságában, hogy ha fogságukban a jeruzsálemi templom felé fordulva imádkoznak. A zsidók ezért járnak napjainkban a Siratófalhoz, és ezért imádkoznak ott a fal felé fordulva. A Siratófal túloldalán állt ugyanis egykor a szentek szentje Salamon templomában.

„Az egek egei sem fogadhatnak magukba téged, ó Isten” – imádkozta Salamon –, „de azért imádkozom, hogy olyan hely legyen ez a templom, ahol az emberek találkozhatnak veled, és ha fogságukban a templom felé fordulnak és segítségül hívják nevedet, hallgasd meg őket, és bocsásd meg bűneiket!”.

Dániel is ezt tette: napi háromszor Jeruzsálem felé fordult a 70 éves babiloni fogsága idején, és imádkozott a népért.

Milyen csodálatos ember lehetett Dániel! Micsoda megtiszteltetés lesz kezét rázni vele a mennyben, és megismerkedni vele. Egészen elől szerepel azon a listámon, akikkel mindenképpen találkozni szeretnék majd a mennyben. Felnézek rá, mert nagyon bátor férfi volt! Tisztában volt vele, hogy a király aláírta a rendeletet, de ő csak ment, és jó szokásához híven tovább imádkozott. Még az ablakát sem csukta be. Semmit sem akart véka alá rejteni, és imádkozott Istenhez.

*„Azok az emberek pedig odasiettek, és ott találták Dánielt, amint Istenéhez könyörgött és esedezett. Akkor a király elé járultak, és ezt mondták a királyi rendeletre hivatkozva: Ó, király! Nem írtad-e alá azt a rendeletet, hogy aki harminc napon belül bármiért könyörög, akár istenhez, akár emberhez rajtad kívül, azt dobják az oroszlánok vermébe? A király így válaszolt: De igen, így van, a médek és a perzsák visszavonhatatlan törvénye szerint. Ekkor ők azt mondták a királynak: A zsidó foglyok közül való Dániel semmibe vesz téged, ó király, sem azt a rendeletet, amelyet aláírtál, hanem napjában háromszor könyörög Istenéhez. Amikor a király ezt meghallotta, nagyon elszomorodott, és azon töprengett: hogyan segíthetne Dánielen. Napnyugtáig azon igyekezett, hogy megmentse őt. De azok az emberek újra a királyhoz siettek, és ezt mondták neki: Tudnod kell, ó király, hogy a médek és a perzsák törvénye szerint nem szabad megmásítani semmiféle rendeletet vagy végzést, amelyet a király elrendelt. Ekkor a király parancsára előhozták Dánielt, és az*

*oroszlánok vermébe dobták. De a király ezt mondta Dánielnek: A te Istened, akit állhatatosan tisztelsz, szabadítson meg téged!” (12-17. vers).*

A King James fordításban pedig ez áll: „megszabadít téged”! Képzeljük csak el, ahogy a médek királya vigasztalja Dánielt: „Ne aggódj, Dániel! Ezt most muszáj megtennem. Ostobán cselekedtem, de a te Istened, akit tisztelsz és akit szolgálsz, megszabadít téged!”. Úgy hangzik ez, mint amit annakidején Sadrak, Mésak és Abédnegó is mondtak: „*Van nekünk Istenünk, akit tisztelünk: ő kit tud minket szabadítani az izzó tüzes kemencéből, és kit tud szabadítani a te kezedből is, ó király! De ha nem tenné is (...) nem hódolunk az aranszobor előtt, amelyet felállítottál!”* (Dániel 3:17-18).

*„Odavittek egy követ, és a verem szájára tették, a király pedig lepecsételte gyűrűjével, valamint főrangú embereinek gyűrűjével, hogy Dániel sorsán ne lehessen változtatni. Azután a király a palotájába ment, és böjtölve töltötte az éjszakát, nőt sem engedett be magához, és került őt az álom. Hajnalhasadáskor mindjárt fölkelt a király, és sietve odament az oroszlánok verméhez. Amikor odaért a veremhez, szomorú hangon kiáltott Dánielnek” – tetszik ez nekem: a király reménykedő, kíváncsi, de ugyanakkor szomorú hangon kiált Dánielnek – „Így szólt Dánielhez a király: Dániel, aki az élő Isten szolgája vagy! A te Istened, akit te állhatatosan tisztelsz, meg tudott-e menteni az oroszlánoktól?” (18-21. vers).*

A királynak biztosan volt valamennyi hite, különben ki sem ment volna a veremhez. De kiment, és Dánielhez kiáltva felteszi a kérdést. Az előző éjszaka ő nyugtatgatta Dánielt, hogy ne aggódjon, mert Istene meg tudja őt szabadítani. De a kérdés még reggelre is ott motoszkált a fejében: „Vajon tényleg meg tudta menteni?”.

*„Dániel így felelt a királynak: Király, örökké élj! Az én Istenem elküldte angyalát, és az bezárta az oroszlánok száját, úgyhogy nem bántottak engem. Mert ő ártatlannak talált engem, és téged sem bántottalak meg, ó király, semmivel. Akkor a király nagyon megörült, és kihúzatta Dánielt a veremből. Ki is húzták Dánielt a veremből, és semmi sérülés nem volt rajta található, mert hitt Istenében. Ezután a király odavitte azokat az embereket, akik bevádolták Dánielt, és bedobták őket fiaikkal és*

*feleségeikkel együtt az oroszlánok vermébe. Még a verem fenekére sem értek, máris megragadták őket az oroszlánok, és összezúzták minden csontjukat” (22-25. vers).*

*„Akkor Dárius király ezt írta a birodalmában lakó különböző nyelvű népeknek és nemzeteknek: Békességetek növekedjék! Elrendelem, hogy birodalmam minden tartományában rettegve féljék Dániel Istenét! Ő az élő Isten, aki megmarad mindörökké. Az ő királysága megdönthetetlen, uralkodása végtelen” (26-27. vers) – micsoda kijelentés ez egy pogány király szájából! „Ő megment, megszabadít, jeleket és csodákat tesz égen és földön. Ő mentette meg Dánielt is az oroszlánok karmából. Ennek a Dánielnek aztán jó dolga volt Dárius uralkodása alatt és a perzsa Círus uralkodása alatt” (28. vers).*

Dárius a médek felett, Círus pedig a perzsák felett uralkodott.

Ezen a ponton Dániel könyvében nagyjából elérkeztünk a történelmi részek végéhez. A 7. fejezet időben korábbra kalauzol bennünket, és azokat a látomásokat mutatja be, amelyeket Dániel a korábbi években kapott.

A 7. fejezet elején található látomást például Dániel Bélsaccar uralkodásának első évében kapta. Ne feledjük, hogy a 6. fejezetben egészen Dániel életének végéig eljutottunk – Dárius és Círus, a méd és perzsa király uralkodásáig.

*„Babilónia királyának, Bélsaccarnak uralkodása első évében álmot látott Dániel, és látomásai támadtak fekvőhelyén. Az álmot leírta, és a főbb dolgokat elmondta. Ezeket mondta el Dániel: Éjszakai látomásomban azt láttam, hogy az ég négy szele felkorbácsolta a nagy tengert. Négy igen nagy vadállat emelkedett ki a tengerből, mindegyik különbözött a többitől. Az első olyan volt, mint az oroszlán, de sasszárnyai voltak. Láttam, hogy kitepték a szárnyait, és fölemelték a földről, két lábra állították, mint egy embert, és emberi értelmet adtak neki. A következő, a második vadállat, medvéhez hasonlított. Félig már fölkel, és három borda volt a szájában, a fogai között. Ezt mondták neki: Kelj föl, egyél igen sok húst! Azután láttam a következőt, amely olyan volt, mint egy párdúc, de négy madárszárny volt a hátán. Négy feje is volt a vadállatnak, és hatalmat adtak neki. Ezután a negyedik vadállatot láttam az éjszakai látomásban: ijesztő, rémületes és rendkívül erős volt. Igen nagy vasfogai voltak, evett, rágott, és a maradékot összetaposta lábaival. Ez egészen más volt, mint az előző vadállatok, és tíz szarva volt” (1-7. vers).*

Ahogy a Dániel előtt megjelenő állatokról olvasunk, összefüggést fedezhetünk fel Dániel álma, illetve Nebukadneccar álma között, amelynek magyarázatát annakidején Dániel adta meg. Nebukadneccar látomása a világhatalmakat mutatta be – olyan birodalmakat, melyek egy adott időszakba a világ uraivá váltak. Nebukadneccar álmában egy nagy emberszobrot látott: feje színaranyból volt, melle és karjai ezüsből, a hasa és az oldala rézből, a lábszárai vasból, a lábai pedig részint vasból, részint cserépből.

*„Miközben nézted, egy kő zuhant le anélkül, hogy valaki hozzányúlt volna, ledöntötte a szobrot vas – és cseréplábairól, és darabokra zúzta az egésze (...) A kő pedig, amely ledöntötte a szobrot, nagy hegygé lett, és elfoglalta az egész földet”* (Dániel 2:34-35). Dániel látomása hasonló Nebukadneccaréhoz, azzal a különbséggel, hogy Dániel álmában az egyes világhatalmakat állatok, nem pedig egy emberszobor részei képviselik. Az első birodalom természetesen Babilónia volt. Sasszárnyai voltak, de kitépték azokat.

*„Láttam, hogy kitépték a szárnyait, és fölemelték a földről, két lábra állították, mint egy embert, és emberi értelmet adtak neki”. A következő, a második vadállat, medvéhez hasonlított. Félig már fölkelt, és három borda volt a szájában, a fogai között”* – ez volt a méd-perzsa birodalom.

A harmadik vadállat, a párduc pedig nem más, mint Nagy Sándor. Érdekes, hogy ennek a vadállatnak négy feje volt! Nagy Sándor halála után ugyanis a görög birodalom valóban nem maradt egyben. Nagy Sándornak nem voltak utódai, így a birodalmat négy részre osztották, és Nagy Sándor négy tábornoka kezdett uralkodni: az egyik Szíriában, a másik Egyiptomban, a harmadik Kis-Ázsiában, a negyedik pedig Görögországban. Nagy Sándor birodalmának tehát valóban négy feje volt, hiszen a birodalom négy részre szakadt.

És akkor Dániel megpillantotta a negyedik, rettentően ijesztő vadállatot is, mely egészen más volt, mint a többi állat. Nem volt az sem medve, sem oroszlán, hanem egyszerűen csak egy ijesztő vadállat – olyan, amilyen nem is létezik az állatvilágban. Tíz szarva volt – és erről persze azonnal eszünkben jut az emberszobor tíz lábujja

Nebukadneccar álmában, a tíz lábujj pedig, részint vasból, részint cserépből volt – ez mutatta, hogy kapcsolatban álltak a római birodalommal.

Itt tehát két párhuzamos látomásról van szó. Isten mindkettőben a világbirodalmakat mutatja meg nekünk. A továbbiakban azonban olyan érdekes információkkal lát el bennünket az Ige, amelyekről Nebukadneccar álma kapcsán nem olvashattunk.

*„Figyeltem a szarvakat.” – vagyis azt a tíz szarvat, amely a negyedik vadállaton volt – „egyszerre csak egy másik kis szarv emelkedett ki közülük, az előző szarvak közül pedig három letört előtte. Olyan szemei voltak ennek a szarvnak, mint az embereknek, és nagyokat mondó szája volt” (8. vers).*

Az utolsó időkben tehát bizonyos országok egy szövetségben tömörülnek majd – azok az országok, melyek kapcsolódtak a római birodalomhoz. Tíz ilyen ország alkot majd egy szövetséget. Ők felelnek meg az emberszobor tíz lábujjának, vagy a negyedik vadállat tíz szarvának.

Idővel azonban megjelenik egy tizenegyedik szarv is, amely nem más, mint az Antikrisztus, aki eljön majd, és három szarvat, vagyis három királyt letör.

*„Azután ezt láttam: Trónokat állítottak föl”. A King James fordításban pedig ezt olvashatjuk: „És ahogy figyeltem, trónok vetettek le”. Emlékezzünk csak, hogy Nebukadneccar álmában egy kő zuhant rá a szoborra, és darabokra zúzta az egészet. Az emberszobor is levettetett. Láttá tehát, ahogy trónok vettek le – a tíz király.*

*„És egy öregkorú helyet foglalt, ruhája fehér volt, mint a hó, fején a haj, mint a tiszta gyapjú. Trónja olyan volt, mint a lángoló tűz, s annak kerekei, mint az égő tűz. Tűzfolyam fakadt és áradt ki előle. Ezerszer ezren szolgáltak neki, tízezerszer tízezren álltak előtte. Összeült a törvényszék, és könyveket nyitottak fel” (9-10. vers).* Addig nézte tehát ezeket a szarvakat, amíg azok le nem vették, majd megpillantotta Isten trónját, és mindazt a dicsőséget és tündöklő ragyogást, amely Isten trónját övezte. Ezerszer ezren, vagyis egymillióan szolgáltak neki, tízezerszer tízezren, vagyis százmillióan álltak előtte.



Ha a Jelenések könyvének 4. fejezetéhez lapozunk, Istent láthatjuk, amint trónján ül. A trónus körül smaragdszínű szivárvány, előtte ott az üvegtenger, a trón körül pedig 24 vén, fejükön aranykorona. És kerúbok is voltak a trón körül, szünet nélkül, éjjel és nappal ezt énekelve: *„Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten, aki volt, és aki van, és aki eljövendő”* (Jel. 4:8). Látjuk, ahogy Isten tündöklően ragyog trónusán, majd figyelmünk hirtelenül a könyvre irányul, amelyet Isten tart jobb kezében. Egy angyal pedig hatalmas hangon hirdeti: *„Ki méltó arra, hogy felnyissa a könyvet, és feltörje a pecsétjeit?”* (Jel. 5:2).

Majd megpillantjuk Jézust, mint a megölt bárányt, aki előlép, átveszi a könyvet a trónuson ülő jobb kezéből, majd látjuk a trón körül állók kezében az aranycsészéket füstölőszerekkel – a szentek imádságai ezek. És akkor dalra fakadunk: *„Méltó vagy arra, hogy átvedd a könyvet, és feltörd annak pecsétjeit, mert megöletted és véreddel vásároltad meg őket Istennek minden törzsből és nyelvből, minden nemzetből és népből, és királlyá és papokká tetted őket a mi Istenünknek, és uralkodni fognak a földön”* (Jel. 5:9-10. vers). *„És láttam, és sok angyal hangját hallottam a trónus, az élőlények és a vének körül, számuk tízezerszer tízezer és ezerszer ezer volt, és így szóltak hatalmas hangon: Méltó a megöletett Bárány, hogy övé legyen az erő és a gazdagság, a bölcsesség és a hatalom, a tisztesség, a dicsőség és az áldás!”* (Jel. 5:11-12).

Ez a mennyei kép tárul elénk, melyet közvetlenül a pecséték feltörése, és az ítélet követ majd. Ez esetben nem a nagy fehér trón előtti ítéletről van szó, hanem arról az ítéletről, melyet Isten kiönt a Krisztust elutasító világra, és melyről a Jelenések 6-18. fejezeteiben olvashatunk.

Dániel és János tehát egyforma látomást kaptak Isten trónjának dicsőségéről, és Isten ítéletéről az emberek birodalmi felett.

*„Akkor láttam, hogy a nagyhangú beszédek miatt, amelyeket az a szarv beszélt, megölték a vadállatot. Láttam, hogy a teste elpusztult, és a tűzbe vetették, hogy elégjen”* (11. vers).

Az Ige azt mondja erről a fenevadról, más néven a kárhozat fiáról, vagy a törvénytípróról, akit gyakran az Antikrisztusként szoktak is emlegetni, hogy

fennhangon káromolja majd a menny Istenét, végül pedig kijelenti magáról, hogy ő az Isten, sőt megköveteli, hogy Istenként is imádják. Azokat pedig, akik erre nem hajlandóak, könyörtelenül kivégezteti.

*„Akkor láttam, hogy a nagyhangú beszédek miatt, amelyeket az a szarv beszélt, megölték a vadállatot. Láttam, hogy a teste elpusztult, és a tűzbe vetették, hogy elégjen”.*

A Jelenések könyvében azt olvassuk, hogy amikor Jézus visszatér, elpusztítja majd a törvénytípust, a Sátán eszközét, és gyeheennában, vagyis a tüzes tóba veti őt. Ebben az esetben jól látható tehát, hogy Dániel könyve, illetve a Jelenések könyve vállvetve haladnak – két párhuzamos látomásról van szó.

De nézzük csak a többi vadállatot: *„A többi vadállattól is elvették a hatalmat, de ideig-óráig életben hagyták őket. Láttam az éjszakai látomásban: Jött valaki az ég felhőin, aki emberfiához hasonló volt, az öregkorú felé tartott, és odavezették hozzá. Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg”* (12-14. vers).

Dániel tehát Jézus Krisztust látja most, ahogy eljön, hogy dicsőséges királyságának élére álljon. És uralmának nem lesz vége.

Ézsaiás könyvében a következőket olvashatjuk: *„Mert gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk. Az uralom az ő vállán lesz, és így fogják nevezni: Csodálatos Tanácsos, Erős Isten, Örökkévaló Atya, Békesség Fejedelme! Uralma növekedésének és a békének nem lesz vége a Dávid trónján és országában, mert megerősíti és megszilárdítja törvénnyel és igazsággal mostantól fogva mindörökké. A Seregek Urának féltő szeretete viszi véghez ezt!”* (Ézs. 9:5-6).

*„Az angyal ezt mondta neki: Ne félj, Mária, mert kegyelmet találtál az Istennél! Íme, fogansz méhedben, és fiút szülsz, akit nevezz Jézusnak. Nagy lesz ő, és a magasságos Fiaának mondják majd, az Úr Isten neki adja atyjának, Dávidnak a trónját, ő pedig uralkodik a Jákób házán örökké, és uralkodásának nem lesz vége”* (Lukács 1:30-33).

Dániel csodálatos bepillantást kapott ezekbe a dolgokba! Látja, ahogy Jézus eljön a felhőkön, odajön az Atyához, majd hatalom, dicsőség és királyi uralom adatik neki. A 2. zsoltárban Isten így szól Jézushoz: *„Kérd tőlem, és neked adom örökségül a népeket, birtokul a földkerekséget”* (8. vers). Milyen dicsőséges is lesz Isten országa!

*„Én, Dániel, megdöbbenem emiatt, és látomásaim megrettentettek engem. Odamentem az ott állók egyikéhez, és felvilágosítást kértem tőle mindezekről. Az pedig felelt nekem, és megmagyarázta ezt a dolgot: Ez a négy hatalmas vadállat négy királyságot jelent, amelyek létrejönnek a földön. De a Felségesnek a szentjei foglalják el majd a királyságot, és örökre birtokolják azt, mindörökre”* (15-18. vers).

Olyan birodalmakról van tehát szó, melyek uralkodnak majd a föld felett. De végül a szentek foglalják majd el a királyságot.

*„Ezután közelebbi felvilágosítást kértem a negyedik vadállatról”* – ami a római birodalomnak felelt meg – *„amely más volt, mint a többiek: roppant ijesztő volt, vasfogai és rézkarmai voltak, evett, rágott, és a maradékot összetaposta lábaival. Tíz szarv volt a fején, majd még egy másik nőtt ki, három pedig letört előtte. Ennek a szarvnak szemei voltak, nagyokat mondó szája volt, és nagyobbra nőtt a többinél. Láttam, hogy ez a szarv hadakozott a szentek ellen, és föléljük kerekedett”* (19-21. vers).

A Jelenések 13-ban tanúi lehetünk, amint a tengerből feljön egy fenevad, az Antikrisztus, aki harcba száll a szentek ellen, és legyőzi őket. Mivel az Igében az olvassuk, hogy az Antikrisztus legyőzi a szenteken, levonhatjuk a következtetést, hogy ebben az igerészben a szentek nem az egyházat jelentik. Jézus Krisztus ezt mondta tanítványainak Cézárea-Filippiben - miután Péter megvallotta, hogy ő a Krisztus, az élő Isten fia: *„Ezen a kősziklán építem fel egyházamat, és a pokol kapui sem fognak diadalmaskodni rajta”* (Máté 16:18).

Jézus kijelentése alapján tehát lehetetlen, hogy a pokol kapui, vagy az Antikrisztus győzedelmeskedhessenek az egyház felett. Mivel azonban a Jelenések 13-ban azt olvassuk, hogy az Antikrisztus legyőzi a szenteket, a szentek nem jelenthetik az egyházat, hanem a megváltott Izráelt a nagy nyomorúság idején. Az Antikrisztus

akkor majd harcba száll Izráel ellen, elmegy Jeruzsálembe, és harcol az asszony megmaradt gyermekei ellen, vagyis Izráel ellen. A szentek tehát nem az egyházat jelentik itt – Dániel a próféciáiban nem az egyházat látta maga előtt.

*„Láttam, hogy ez a szarv hadakozott a szentek ellen, és följük kerekedett, míg el nem jött az öregkorú, és igazságot nem szolgáltatott a Felséges szentjeinek és akkor bekövetkezett az az idő, amikor a szentek foglalták el a királyságot” (21-22. vers).*

Emlékeztek, amikor Pál megfeddte a korinthusi hívőket, mert pogány bírák előtt intézték nézeteltéréseiket, és bíróságra adták egymást? Pál arra inti a hívőket, hogy egymás között, a gyülekezetben oldják meg az efféle problémákat. „Hát nem tudjátok, hogy a szentek ítélkeznek majd a föld felett?”

Egy napon tehát majd mi fogunk ítélkezni a világ felett, és ez nagyon érdekes. Bevallom, bíró sosem akartam lenni. Hátha sikerül majd elintézzem, hogy inkább kókuszdiót szedegethessek az óceán partján a Hawaii-szigeteken!

Azt olvassuk tehát, hogy a szentek foglalták el a királyságot.

*„A válasz így szólt a negyedik vadállatról: Lesz egy negyedik királyság a földön,” – a római birodalom - „egészen más lesz, mint a többi királyság volt. Az egész földet bekebelezi, eltapossa és összezúzza” (23. vers). „A tíz szarv ezt jelenti: Ebben az országban tíz király uralkodik, majd még egy másik is következik utánuk, ez más lesz, mint az előzők, és három királyt fog leverni” (24. vers). „Sokat beszél majd a Felséges ellen, és gyötörni fogja a Felségesnek a szentjeit. Arra törekszik, hogy megváltoztassa az ünnepeket és a törvényt. Hatalmába kerülnek a szentek egy időszakra, meg két időszakra és egy fél időszakra” (25. vers).*

Uralkodni fog, majd eljön Jeruzsálembe, és hadakozni kezd Izráel ellen. Uralkodásának első három és fél évében szövetségre lép Izráellel – erről majd a Dániel 9. fejezetében olvashatunk részletesebben. Idővel azonban megszegi a szövetséget, és ez lesz majd a vég kezdete. Innentől kezdődhet a visszaszámlálás – Jézus Krisztus eljöveteleig. Három és fél évre azonban megadatik neki, hogy uralkodjon a szentek felett, vagyis a megváltott Izráel felett.

*„De majd összeül a törvényszék, és elveszik hatalmát, megsemmisül, és végleg elpusztul. A Felséges szentjeinek a népéé lesz az ég alatt minden ország királyi uralma, hatalma és nagysága. Ez a királyi uralom örök uralom lesz, neki szolgál majd, és neki engedelmeskedik minden hatalom. Így végződött a beszéd. Engem, Dánielt, gondolataim nagyon megrémítettek, még az arcom is belesápadt. De a mondottakat eszemben tartottam” (26-28. vers).*

Két évvel később: *„Bélsaccar király uralkodásának harmadik évében nekem, Dánielnek egy látomás jelent meg, az után, amelyet először láttam” (8. fejezet, 1. vers) – az előzőhöz hasonló látomás. De: „Azt láttam a látomásban, hogy Súsán várában vagyok, Élám tartományában. A látomásban az Úlaj csatornánál láttam magamat. Föltekintve láttam, hogy egy kétszarvú kos áll a csatorna mellett. A két szarv nagy volt, de az egyik nagyobb volt a másiknál, és a nagyobbik később nőtt ki” (2-3. vers).*

A két nagy szarv a méd-perzsa birodalmat jelképezi. Az egyik szarv nagyobb volt – a perzsa birodalom, amely utolsóként jelenik meg a sorban, de erősebb is a méd birodalomnál.

*„Láttam, hogy a kos” – vagyis a méd-perzsa birodalom - „szarvaival nyugat, észak és dél felé öklelt. Egy állat sem állhatott meg vele szemben, és nem lehetett megmenekülni tőle. Azt tette, amit akar, és felfuvalkodott” (4. vers). „Majd azt vettem észre, hogy egy kecskebak jön napnyugat felől az egész föld fölött, nem is érintve a földet. Ennek a baknak a két szeme közt egy hatalmas szarv volt” (5. vers).*

Dániel tehát figyelte a kost, a méd-perzsa birodalmat, ahogy egyre csak hódított, és akkor hirtelen egy kecskebak jött napnyugat felől – Görögország -, és a bak két szeme között egy hatalmas szarv volt – Nagy Sándor, aki olyan gyorsan hódította meg egyik országot a másik után, hogy lábai nem is érintették a földet. Valóban bámulatos, mennyire gyorsan meg tudta hódítani az akkori világot! Érdeemes elolvasni Nagy Sándor hódító hadjáratainak történetét.

*„Amikor odaért a kétszarvú koshoz, amelyet a csatorna mellett láttam állni, rárontott teljes erővel. Láttam, hogy amikor a koshoz ért, nekivadulva felöklelte a kost, és letörte a két szarvát. A kosnak pedig nem volt annyi ereje, hogy megálljon vele*

*szemben. A földre terítette, megtaposta, és nem volt, aki a kost megmenthette volna hatalmától. A kecskebak azután igen nagygyá lett, de amikor ereje teljében volt, letört a nagy szarv, és helyette négy hatalmas szarv nőtt ki a négy égtáj felé” (6-8. vers).*

Egy igen érzékletes és érdekes próféciaát látunk itt. Vajon honnan tudhatott volna erről Dániel, ha nem a Szentlélektől ihletve vetette volna papírra mindezt? Honnan is tudhatta volna, hogy a kecskebak nagy szarva épp ereje teljében, még fiatalkorában törik majd le. Nagy Sándor valóban fiatalon, 32 évesen, halt meg, a görög birodalom pedig négy tábornokára maradt, akik négy részre osztották: Szíriára, ahol Antiochus Epiphanes uralkodott, Egyiptomra, Kis-Ázsiára és Görögországra.

*„Azok közül az egyikén egy kis szarv tűnt elő, és igen nagyra nőtt délen, keleten és az ékes földön” (9. vers) – Antiochus Epiphanes, aki Egyiptom felé vonult Szíriából, miközben természetesen Izráel földjén is áthaladt.*

*„Felnőtt egészen az ég seregéig, és a földre dobott néhányat ebből a seregből, a csillagokból, és összetaposta őket” (10. vers) – ezen a ponton elhagyjuk Antiochus Epiphanest, aki az Antikrisztus egyik előképe, és magához az Antikrisztushoz érkezünk.*

*„Még a sereg vezérével is szembeszállt, elvette tőle a mindennapi áldozatot, és feldúlta szent helyét. Sereget rendelt a mindennapi áldozat ellen, bűnös módon, és földre terítette az igazságot. Minden tette sikerült” (11-12. vers). „Azután hallottam, hogy egy szent beszélni kezdett. Egy másik szent pedig válaszolt annak, aki ezt kérdezte: Meddig tart az, amit a mindennapi áldozatról és a szörnyű bűnről láttál? Meddig lesz kiszolgáltatva a szentély, és meddig tiporja azt a sereg? Ezt válaszolta neki: Kétezer-háromszáz este és reggel, azután a szentély visszanyeri igazi rendeltetését” (13-14. vers).*

Ez a prófécia Antiochus Epiphanesra vonatkozik, de kettős jelentést hordoz. Ebben az igeszakaszban Dániel megjövendöli a jeruzsálemi templom megszenteltetését, ami Antiochus Epiphanes nevéhez fűződik.

Amikor Antiochus Epiphanes Jeruzsálembe érkezett, hogy kimutassa, mennyire semmibe veszi a zsidók Istenét és vallását, egy disznót áldozott fel a jeruzsálemi

templom szent oltárán, sőt igyekezett a templomot egy pogány szentéllé változtatni. Ez azonban néhány buzgó zsidót olyan mélységesen felháborított, hogy Júdás Makkabeus vezetésével egy csapatba gyűltek, és szinte a nullával egyenlő esélyekkel Jeruzsálembé mentek, ahol végül sikerült legyőzniük az ott állomásozó szíriai sereget. Erre a napra vezethető vissza Hanuka ünnepe. Júdás Makkabeus és emberei újra be akarták vezetni Isten igaz imádatát a jeruzsálemi templomban.

Érdekes módon mindez 2300 nappal azután történt, hogy Antiochus Epiphanes megszenteltelenítette a templomot. Pontosan úgy, ahogy Dániel ezt leírta. 2300 nappal a templom megszenteltelenítése után ezek a hűséges és buzgó zsidók eljöttek, hogy helyreállítsák a templomi áldozatokat és Isten imádatát. De egy problémába ütköztek. Épp csak egy napra elegendő felkenésre való szent olajuk volt a lámpásba, az újabb adag olaj elkészítése viszont 7-8 napot vett igénybe. Egy isteni csoda folytán azonban a mindössze egy napra elegendő olaj a lámpásban mindaddig kitartott, amíg utánpótlást sikerült szerezniük!

Ennek emlékére ünneplik a zsidók mind a mai napig a Hanukát, és gyújtanak meg kilenc gyertyát, ezzel jelképezve azt a csodát, ahogy Isten megőrizte a lámpások olaját, amíg új szent olajat készítettek. Jézus is Jeruzsálemben volt a Hanuka ünnepén a János 10-ben. A Hanukát a templomszentelés ünnepének is nevezték, gyökerei pedig Júdás Makkabeus korára nyúlnak vissza a zsidók történetében.

Dániel pedig előre megjövendölte, hogy Antiochus Epiphanes megszentelteleníti majd a Jeruzsálemi templomot, illetve hogy 2300 nappal később Júdás Makkabeusnak sikerült majd megtisztítania templomukat. A templom tehát valóban 2300 napra kiszolgáltatottan állt.

Az 1800-as években Amerikában élt egy Miller nevű férfi, egy lelkész, aki a 2300 napot nem napként, hanem évként értelmezte. A jeruzsálemi templom megszenteltetésének évéhez hozzáadott 2300 évet, és azt mondta, hogy Jézus ezután jön majd el. Miller konkrétan 1844-et jelölte meg Jézus eljövetele évének. Miller és követői ekkor fehér köntösbe öltöztek, kivonultak Illinois államban a hegyekbe, és várták Jézus visszatérését. Annyira biztosak voltak benne, hogy Jézus a kijelölt időpontban visszatér, hogy mindenüket eladták – házukat, farmjukat,

mindenüket. Néhány hét elteltével azonban, amikor nyilvánvalóvá vált, hogy az Úr még nem tér vissza, Miller csoportja is feloszlott.

Ekkor azonban egy Ellen G. White nevű hölgy jelent meg a színen, aki hirdetni kezdte, hogy nem Jézus visszatérésének napja volt az a nap, amit Miller meghatározott, hanem azon a napon tisztította meg Isten a templomot az égben. Ő indította útjára a hetednapi ádventisták mozgalmát, akik White asszony írásaira támaszkodnak, bár mostanában egyre többet hallunk arról, hogy írásai talán nem is az ő tollából származtak. Úgy tűnik, hogy ő csak más írásokból merített, de sajátjaként prezentálta azokat. Több ádventista tudóst is kirúgtak ezért mostanában saját egyházukból, pontosa azért, mert minderre rávilágítottak.

A lényeg azonban, hogy ezt a Dánielben szereplő próféciát vették alapul, pedig egyetlen logikus érv sem szól amellett, hogy a 2300 napot 2300 évként kéne értelmezni. Ez a magyarázat nem helyénvaló, és nem igei.

Figyeljük csak meg, hogy az Úr megmagyarázza Dánielnek a látottakat: *„Amikor én, Dániel, ezt a látomást láttam, és kerestem az értelmét, egyszer csak elém állt valaki, aki egy férfhoz hasonlított. És emberi hangot hallottam az Úlaj felől, amely így kiáltott: Gábrriel, magyarázd meg neki ezt a látványt! Ő odajött, ahol álltam,“* –

Gábrriel egy érdekes angyal. Alig várom, hogy találkozzunk! Jövő héten több szó esik majd róla, amikor Dániel könyvének 9. fejezetét tanulmányozzuk. A karácsonyi időszakban is felbukkant. Ő mondta meg Máriának, hogy fia születik. Ő jelent meg Zakariás papnak is, hogy megvigye a hírt, felesége Erzsébet gyermeket vár – Keresztelő Jánost. Amikor pedig Zakariás nem hitt neki, Gábrriel így válaszolt: *„Én Gábrriel vagyok, aki az Isten színe előtt állok. Vajon miért hazudnék neked?“. Gábrriel tehát egy roppant érdekes angyal, aki itt azt az utasítást kapja, hogy magyarázza el Dánielnek, mi az, amit látott.*

*„Ő odajött, ahol álltam, én pedig megrémültem jöttére, és arcra borultam. Akkor ezt mondta nekem: Értsd meg, emberfia, hogy a végső időről szól ez a látomás”* (15-17. vers) – ez a látomás tehát egészen a végső időig kalauzol bennünket. *„Amikor hozzám beszélt, ájultan estem a földre, de ő megérintett, és talpra állított. Majd ezt*



*mondta: Én tudodra adom, hogy mi történik, amikor véget ér a harag. Mert meg van szabva a vége.*

*Az a kétszarvú kos, amelyet láttál,*” – nem kell találgatnunk, kiről van szó, hiszen az angyal elárulja - *„a médek és a perzsák királya. A szőrös bak a görögök királya”* – és persze ne feledjük, hogy ekkor Görögország még semminek számított - *„a két szem között levő nagy szarv az első király”* (18-21. vers) – vagyis Nagy Sándor, a hódítások korának első királya. Fülöp király, Nagy Sándor édesapja ugyanis nem szervezett világméretű hódító hadjáratokat. Ilyen értelemben tehát az első király nem más, mint Nagy Sándor – az első király, aki elindul, hogy meghódítsa az akkori világot.

*„Hogy az letört”* – Nagy Sándor 32 éves korában meghalt – *„és a helyére négy nőtt, az azt jelenti, hogy népéből négy királyság lesz, de nem olyan erős, mint volt az”* – ami igaz, és valóban így történt - *„Az ő uralkodásuk végén, a bűnök tetőfokán, előáll majd egy bösz tekintetű király, kétértelmű beszédek mestere. Hatalmas erejű lesz”* – ez pedig már az Antikrisztusra vonatkozik - *„bár nem a maga erejéből”* (22-24. vers).

A Jelenések könyvének 13. fejezetében azt olvassuk, hogy ez a fenevad a tengerből emelkedik ki, és hatalmat kap majd a Sátántól. Megjelenik tehát a törvénytíró, aki rendkívül erős lesz. De nem saját erejéből cselekszik, hanem a Sátán hatalmával.

*„Hatalmas erejű lesz, bár nem a maga erejéből. Szörnyű módon fog pusztítani, minden tette sikerül. Pusztítja az erőseket és a szentek népét”* – végül háborút indít Izrael ellen - *„okossága révén sikerül, amihez álokul hozzáfog, ezért fölfuvalkodik szívében, és háborítatlanul pusztít el sokakat”* (24-25).

A King James fordításban pedig azt olvashatjuk, hogy békéjével elpusztít sokakat. Egy békeprogrammal áll majd elő, az emberek pedig a világ megváltójaként üdvözlik.

*„De amikor a vezérek vezére ellen támad, összetörik anélkül, hogy hozzányúlnának”* – Jézus Krisztus pusztán szavaival összetöri és elpusztítja az Antikrisztust, úgy, hogy senkinek sem kell hozzányúlnia.

*„Az estékről és reggelekről szóló látomás színigaz. Te azért zárd le ezt a látomást, mert távoli időkről szól!”* (25-26. vers). „Csak zárd le, Dániel, mert nem mostanra

szól, hanem a jövőre. „*Akkor én, Dániel, összeroskadtam, és napokig beteg voltam de azután fölkeltem, és végeztem teendőimet a király mellett. Ez az érthetetlen látomás azonban lenyűgözve tartott*” (27. vers).

Dániel nem értette a látomást, de papírra vetette. Hát nem érdekes? Ő akkor még nem értette, ma viszont már a napnál is világosabb! Érdekesnek tartom, hogy ilyen világosan tudott írni olyan dolgokról, melyek még meg sem történtek. Persze mi már utólag tisztábban látunk – látjuk, hogy a próféciák valóban beteljesültek. De Dániel számára milyen valószínűtlennek tűnhetett mindez, például amikor arról az aprócska Görögországról kellett írjon. Milyen elképzelhetetlennek tűnhetett Dániel idejében, hogy Görögország valaha is leigázza a perzsa birodalmat! Pedig a prófécia beteljesült.

A következő alkalommal Dániel könyvének 9. fejezetével folytatjuk. Véleményem szerint ez a fejezet a kulcs a Bibliában szereplő összes prófécia megértéséhez. Ha megértjük Dániel könyvének 9. fejezetét, a próféciák kérdésköre hirtelen érthetővé válik majd számunkra. Ha viszont torz képet kapsz a 9. fejezetről, összességében a próféciákról alkotott vett képed is torz lesz. A 9. fejezet tehát kulcsfontosságú. Ezért is szánunk majd rá több időt, hogy mindenki számára jól érthetővé váljék. Akkor a kirakósjáték minden darabkája tökéletesen illeszkedik majd.

Az Úr legyen veletek ezen a rendkívül mozgalmas karácsony előtti héten. Az egyik kisunokám egy kis balettben szerepelt ma a South Coast Plázában – ő volt Rudolf, a vörösorrú rénszarvas. És ugye a nagypapinak el kellett mennie, hogy megnézzze, ahogy kisunokája táncol. De képzeljétek csak el, micsoda tömeg volt a plázában aranyvasárnap! Mintha egy állatkertbe csöppentem volna. Úgy örültem, hogy nem kell semmit vásárolnom!

Bizony a karácsony előtti hét gyakran túlságosan is mozgalmas. Mindenki kétségbeesetten próbál az utolsó pillanatban ajándékokat vásárolni, és persze épp elfogyott, amit venni akart, úgyhogy gyorsan ki kell találni valami mást.

Az Úr legyen veletek ebben az egészben! De azért is imádkozom, hogy idén karácsonykor ne az ajándékozás legyen az elsődleges, ahogy az Istennel való

kapcsolatunk egyre gazdagabbá és mélyebbé válik, hanem emlékezzünk: úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta.

Mindezeket keresztül imádkozom, hogy az Úr dicsőüljön meg. Vonjon benneteket közel magához, és így nyerjen mély értelmet számotokra a karácsony – amikor megosztjuk egymással Isten szeretetét, elfogadjuk Isten örömét, és megtapasztaljuk Isten békességét, mely minden emberi értelmet, meghalad.

Bár valóban átélnénk azt az örömet és békességet, amit Jézus születésekor elhozott a földre!

## DÁNIEL KÖNYVE

### 9-10. FEJEZET

A 9. fejezet elején megismerhetjük Dániel jellemét, és megérthetjük, hogy miért mondja róla egy későbbi igeszakaszban, hogy Dániel kedves Isten előtt. Dánielt valóban rendkívül szerette Isten, Dániel pedig szerette Isten Igéjét, amely a 9. fejezetben is nyilvánvalóvá válik.

Abból is láthatjuk ezt, hogy Dániel pontosan tudta, hogy mi okozta népe nyomorúságát. A dolgok mögé látott, és tisztában volt azzal, hogy mi okozta az ország pusztulását és a nép elhurcolását.

Ekkor Izráel népe már perzsa fennhatóság alatt élt, Perzsia ugyanis idővel leigázta Babilónia birodalmát. De Dániel azért is értelmezhetette helyesen az eseményeket, mert jól ismerte, és kitartóan tanulmányozta az Írásokat. Ezért felismerte, hogy a fogság ideje már csaknem lejárt.

*„A médek közül származó Ahasvérus fiának, Dáriusnak az első évében, miután ő a káldeusok országának a királya lett, az ő uralkodásának első évében én, Dániel, megértettem az írásokból, hogy mit jelent azoknak az éveknek a száma amelyekről az Úr igéje szólt Jeremiás prófétának, hogy hetven évnek kell eltelnie a rombadőlt Jeruzsálem fölött” (1-2. vers).*

Dániel tehát olvasta Jeremiás próféciját. Emlékezzünk csak, hogy Jeremiás Júda egyik utolsó prófétája volt, aki közvetlenül a babiloni fogság előtt prófétált. Tulajdonképpen még Nebukadneccár érkezésekor is prófétált a népnek arról, hogy Isten Babilónia királyának kezébe adja majd őket, mert elfordultak Istentől és Isten törvényeitől, és nem tartották meg az Úr parancsolatait. Ezért 70 évig fogság vár rájuk Babilóniában.

Ezt a prófécit a Jeremiás 25-ben találjuk: *„Ez az ország szörnyű romhalmazzá lesz, és ezek a népek Babilónia királyának fognak szolgálni hetven esztendeig. De ha majd eltelik a hetven esztendő, megbüntetem Babilónia királyát és népét – így szól az Úr -, meg a káldeusok országát bünei miatt, és pusztává teszem örökre” (11-12. vers).*

Izráel a babiloni fogság kezdetén már 490 éve élt az ígéret földjén Józsué idejétől számítva. Isten a törvényben arra kérte őket, hogy minden hetedik évben hagyják termőföldjüket parlagon – ne ültessenek, és ne vessenek abban az évben, hanem azt egyék, ami vadon terem. Sőt, Isten azt is megígérte nekik, hogy a hatodik évben olyan bőséges terméssel áldja majd meg őket, hogy a hetedik évben sem kell majd szűkölködjének.

A nép mégsem engedelmeskedett Isten parancsának. Nem hagyták parlagon a földet, hanem a hetedik évben is ugyanúgy megművelték, ezért Isten végül így szólt: „Rendben van. 490 éve éltek már ezen a földön. Soha nem ugaroltattátok a hetedik évben, így egy hetven éves időszak vár rátok, amikor elküldelek benneteket erről a földről, hogy az végre megpihenhessen. A hetven év elteltével azonban visszatérhettek majd földetekre!”.

Dániel könyvének ezen a pontján a Jeremiás által megjövendölt hetven éves időszaknak csaknem vége van, és Dániel fel ismeri ezt, mert olvasta Jeremiás próféciáját. Ezt írja:

*„Az Úristenhez fordultam, hozzá folyamodtam imádsággal és könyörgéssel, böjtölve zsákruhában és hamuban” (3. vers).*

Tehát Dániel Egy időre félrevonult, hogy teljes erővel az Urat keresse imában. Dániel imádsága bámulatos, mert egyértelműen arról tanúskodik, hogy ő megértette az Úr útjait. Érdekes, hogy Dániel nem Istent hibáztatja mindazért a nyomorúságért, amit népének el kellett szenvednie, hanem megvallja, hogy mindez azért következhetett be, mert a nép vétkezett, elfordult Istentől, és saját gonosz útjain járt.

Sokszor az emberek Istent hibáztatják, amikor ítélet alá kerülnek saját vétkeik miatt. Pedig Isten előre figyelmeztet bennünket: arra kér, ne tegyük meg azt, amire készülünk, mert ha megtesszük, fájni fog! Mi persze mégis megtesszük, és amikor tényleg fáj, azonnal felkiáltunk: „Istenem! Ez nem igazság! Miért bántasz?!”

De hát nem Isten bántott! Ő egyszerűen csak előre figyelmeztetett, hogy mi lesz a következménye egy adott cselekedetnek. Ha mindennek ellenére Istennek hátat

fordítva továbbra is a saját fejed után rendíthetetlenül menetelsz előre, ne Istent hibáztasd, amikor megütöd a bokád! Pedig hány ember teszi ezt!

Dániel azonban nem hibáztatta Istent, hanem elismerte, hogy minden tulajdon vétkeik miatt történt velük – azért, mert elfordultak Istentől. Figyeljük meg, hogy mit ír Dániel:

*„Imádkoztam Istenemhez, az Úrhoz, és vallást téve ezt mondtam: Ó Uram, nagy és félelmetes Isten, aki megtartod a szövetséget és a hűséget azok iránt, akik szeretnek és megtartják parancsolataidat!” (4. vers).*

„Vétkeztünk” – Dániel nem másokra mutogat, mintha ő mindenki másnál szentebb volna, hanem teljesen azonosul a néppel, és többes szám első személyben fogalmaz: vétkeztünk. És bizony, amikor imádkozunk, nekünk is el kell ismerjünk, hogy népünk vétkezett Isten ellen, és gonoszságot cselekedtünk.

*„Vétkeztünk, és bűnbe estünk, megszegtük törvényedet, és lázadók voltunk, eltértünk parancsolataidtól és törvényeidtől” (5. vers). „Nem hallgattunk szolgálóidra, a prófétákra, akik a te nevedben szóltak királyainkhoz, vezéreinkhez, elődeinkhez és az ország egész népéhez” (6. vers).*

Dániel olvasta Jeremiás könyvét, így arról is tudott, hogy Jeremiást nem hallgatták meg. Jeremiás hűségesen prófétált, a nép pedig börtönbe vetette. Dániel felismerte, hogy Isten minden figyelmeztetése süket fülekre talált.

*„Nem hallgattunk szolgálóidra, a prófétákra, akik a te nevedben szóltak királyainkhoz, vezéreinkhez, elődeinkhez és az ország egész népéhez”. „Neked, Uram, igazad van, nekünk pedig szégyenkeznünk kell még ma is” – Uram, neked tökéletesen igazad van, mi vagyunk azok, akik összezavarodtak – „nekünk, Júda férfainak, Jeruzsálem lakóinak és az egész Izráelnek közelben és távolban, mindazokban az országokban, amelyekbe szétszórtad őket hűtlenségük miatt, mert hűtlenek voltak hozzád” (7. vers). „Szégyenkeznünk kell, Uram, nekünk, királyainknak, vezéreinknek és elődeinknek, mert vétkeztünk ellened. A mi Urunk, Istenünk irgalmas és megbocsát. De mi ellene lázadtunk, és nem hallgattunk Istenünknek, az Úrnak a szavára. Nem*

*az ő törvényei szerint éltünk, amelyeket adott nekünk szolgálai, a próféták által. Az egész Izráel megszegte törvényedet, és eltért tőle, nem hallgatott szavadra. Azért szakadt ránk az eskü átka, amely meg van írva Mózesnek, az Isten szolgájának törvényében, mert vétkeztünk ellene” (8-11. vers).*

Dániel ismerte Mózes könyveit és Isten törvényeit. Olvasta azokat, majd megvallja: „Istenünk, vétkeztünk ellened. Te pedig azt tetted, amit Mózes törvényében előre megmondtál!”. Isten a mózesi törvényben valóban kijelentette, hogy ha népe elfordul Istentől, és más isteneket imád, akkor Ő megengedi majd, hogy kiűzzék őket földjükről. Dániel felismerte, hogy mindaz, ami a néppel történt, tulajdon vétkének köszönhető.

*„Megtartotta szavát, amellyel fenyegetett minket és bíráinkat, akik bírászkodtak fölöttünk: azt, hogy nagy veszedelmet hoz ránk. Mert nem történt olyan sehol az ég alatt, mint ami Jeruzsálemben történt” (12. vers).*

Egyetlen várost sem romboltak le annyira, mint Jeruzsálemet.

*„Utolért bennünket mindaz a veszedelem, ami meg van írva Mózes törvényében. Mégsem esedeztünk Istenünkhöz, az Úrhoz, nem tértünk meg bűneinkből, és nem törődtünk igazságoddal” (13. vers). „Ezért az Úrnak gondja volt arra, hogy elhozza ránk a veszedelmet. Mert Istenünk, az Úr, bármit cselekszik is, igaz, csak mi nem hallgattunk szavára” (14. vers).*

Dániel egyáltalán nem hibáztatja Istent – elfogadja, hogy egyedül őket terheli a felelősség, mert ők vétkeztek az Úr ellen.

És mennyire fontos ez! Fontos, hogy ne Istent hibáztassuk, amikor önhibánkból sanyarú helyzetben találjuk magunkat, hanem őszintén valljuk meg Isten előtt, hogy ami történt, a mi hibánkból történt. Mi vétkeztünk, és Isten az igaz. Isten az ítélet istene, de ítéletei igazak.

A nagy nyomorúság idején, amikor Isten kiönti majd ítéletét a földre, Isten trónja körül az ott állók egy emberként hirdetik majd, hogy Isten ítélete szent és igazságos. Sokan tartanak attól, hogy Isten nem igazságosan ítél, és mindig ezt kérdezzék: „De

hát mi van azokkal a szegény emberekkel, akik sohasem hallottak Jézus Krisztusról? Isten őket is az örök kárhozatra küldi majd? ”.

Nem tudom. De annyit tudok, hogy amikor Isten ezeket az eseteket megvizsgálja, tökéletesen igazságos ítéletet hoz majd. Mi pedig csak ámulunk és bámulunk, mert magunktól sohasem jöttünk volna rá a megoldásra! Isten igazságos ítéletet fog hozni.

Ábrahám is feltette Istennek a kérdést: *„Vajon elpusztítod-e az igazat is a bűnössel együtt? (...) Vajon az egész föld bírása nem lenne-e igaz ítéletet?”* (1Mózes 18:23,25). A központi kérdés ez esetben is az volt, vajon Isten igazságosan ítél-e majd. Igen. Isten ítélete igazságos.

*„Most azért, Urunk, Istenünk, aki kihoztad népedet Egyiptomból, erős kézzel, és olyan nevet szereztél magadnak, amely ma is híres: vétkeztünk, bűnbe estünk! Urunk, bár te mindenben igaz vagy, forduljon el lángoló haragod városodtól, Jeruzsálemtől és szent hegyedtől! Mert a mi vétkeink és elődeink bűne miatt gyalázták Jeruzsálemet és népedet mindazok, akik körülöttünk vannak. Hallgass meg mégis, Istenünk, szolgáló imádságát és könyörgését, és ragyogjon rá orcád elpusztult szentélyedre, önmagadért, ó Urunk!”* (15-17. vers). *„Urunk, ne miattunk, hanem a te nevedért, kérlek, ragyogjon rá orcád elpusztult szentélyedre!”*.

*„Istenem, fordítsd felém füledet, és hallgass meg! Nyisd ki szemedet, és lásd meg: milyen pusztulás ért bennünket és azt a várost, amelyet a te nevedről neveztek el! Mert nem a magunk igaz tetteiben, hanem a te nagy irgalmadban bízva visszük eléd könyörgéseinket”* (18. vers). *„Uram, hallgass meg! Uram, bocsáss meg! Uram, figyelj ránk, és cselekedj, ne késlekedj! – önmagadért, Istenem, hiszen a te nevedről nevezték el városodat és népedet!”* (19. vers).

Mintha Dániel ezt mondaná: *„Uram, nem azért imádkozom így, mert annyira szentnek tartom magam, hanem egyszerűen csak azért, mert olyan irgalmas vagy! Ezért kérlek, tedd ezt meg!”*.

Bámulatos imádság ez, amelyből jól látható Dániel lelki mélysége. Nem meglepő, hogy különösen kedves volt Isten előtt!

*„Uram, hallgass meg! Uram, bocsáss meg! Uram, figyelj ránk, és cselekedj, ne késlekedj! – önmagadért, Istenem, hiszen a te nevedről nevezték el városodat és*



*népedet!” (19. vers). „Uram, szörnyű állapotban vagyunk. Kérlek tegyél valamit, a te nevedért. Hiszen a te nevedről nevezték el népedet!”.*

*„Még beszéltem, imádkoztam, vallást téve vétkemről és népemnek, Izráelnek a vétkére, és könyörögtem Istenemhez, az Úrhoz, Istenem szent hegyéért, még mondta az imádságot, amikor Gábrriel, az a férfi, akit azelőtt láttam látomásban, sebesen hozzám repült, és megérintett engem az esti áldozat idején” (20-21. vers).*

Gábrriel Isten egyik fő angyala volt. Nemcsak Dániel könyvében említi név szerint az Ige, hanem Lukács evangéliumában is. Ott Gábrriel előbb Zakariásnak, Keresztelő János édesapjának jelent meg, később pedig Máriának, Jézus anyjának. Eljött tehát Gábrriel Dánielhez:

*„Magyarázni kezdett, és így beszélt hozzám: Dániel, azért jöttem ide, hogy megértésre tanítsalak. Amikor könyörögni kezdted, egy kijelentés hangzott el, és én azért jöttem, hogy elmondjam azt neked, mivel te kedves vagy Isten előtt. Értsd meg a kijelentést, és értsd meg a látványt!” (22-23. vers).*

*„Hetven hét”* – a héber eredetiben szereplő kifejezést szó szerint valóban úgy fordíthatnánk, hogy „hét”, bár a héberben ez nem egy hét napos hetet jelent - *„van kiszabva népedre és szent városodra”*. Ennek értelmében tehát hetven darab hétéves időszak van kiszabva Izráel népére és Jeruzsálem városára. Ez a prófécia tehát Isten Izráelhez kapcsolódó munkájára vonatkozik, amelyet Isten hetven hétéves időszakban végez el bennük. A hetven hétéves időszakban először is:

*Véget ér a hitszegés, és megszűnik a vétkek, engesztelést nyer a bűn, és eljön hozzánk az örökké tartó igazság. Beteljesül a prófétai látomás, és felkenik a szentek szentjét” (24. vers) – az új templomot Isten országában.*

Hetven hét lesz tehát, amelyben az Izráelre vonatkozó prófécia beteljesedik. Ebben az időszakban engesztelést nyer a bűn, véget ér a hitszegés, létrejön az igazság örökké tartó országa, megvalósul minden prófécia.

Majd Dániel felosztja a hetven hetet: *„Tudd meg azért, és vedd eszedbe: A Jeruzsálem újraépítése felől való szózat keletkezésétől a Messiás-fejedelemig hét*

*hét és hatvankét hét van és újra megépítetnek az utcák és a kerítések, még pedig viszontagságos időkben” (25. vers - Károli).*

Először tehát lesz 7 hét, majd pedig 62 hét attól fogva, hogy elhangzott a kijelentés Jeruzsálem újjáépítéséről a Messiás-fejedelemig.

Dániel Dárius király uralkodásának első évében irt, vagyis i.e. 538-ban. 93 évvel később, i.e. 445-ben végül valóban elhangzott perzsa Artahasztá király parancsa Nehémiásnak, hogy népével építse újjá Jeruzsálemet.

- Korábban egy másik perzsa király már megparancsolta Ezsdrásnak, hogy térjen haza, és építse újjá a templomot. -

Ez a prófécia azonban nem a templom, hanem Jeruzsálem újjáépítésének parancsához kapcsolódik, mert amikor már állt az új templom, Jeruzsálem falai, illetve a lakóházak még mindig romokban heverték.

Amikor Nehémiás egyszer Artahasztá király pohárnokaként bort nyújtott a királynak, az megkérdezte tőle, hogy miért olyan szomorú? Nehémiás pedig így válaszolt: *„Hogyné volna szomorú az arcom, hiszen az a város, ahol őseim sírja van, rommá lett, és kapuit tűz emésztette meg!”* (Nehémiás 2:3). A király erre megparancsolta Nehémiásnak, hogy egy csoportnyi emberrel térjen haza, és építse fel Jeruzsálem falait. Ez a parancs i.e. 445-ben hangzott el.

A feljegyzések szerint, amelyeket Sir Rowlandson talált a Súsáni várban, ez a parancs i.e. 445 március 14-én hangzott el. Fontos történelmi dátum ez, hiszen a Dánielben található ígéret és prófécia értelmében, 7 hét, illetve 62 hét telik el attól a naptól, hogy megszületik a parancs Jeruzsálem újjáépítéséről, a Messiás-fejedelemig. 7 hét és 62 hét telik el, vagyis összesen 69 hét éves periódus, más szóval 483 év.

A prófécia értelmében tehát a Messiás 483 évvel azután érkezik majd, hogy i.e. 445 március 14-én a király parancsot ad Jeruzsálem újjáépítésére. Dániel idejében a babiloni naptárt alkalmazták, vagyis 1 év 360 napból állt, nem pedig 365 és egynegyed napból, mi ma a Julianus-naptár szerint. Ne feledjük tehát, hogy Dániel próféciai a babiloni naptárra épültek, amely egy évben 360 napot számlált, így az

lenne a legbölcsebb, ha a 483 évet napokra lebontanánk, és így számolnánk ki a Messiás-fejedelem eljövételének napját.

Ha tehát a 483-at megszorozzuk 360-nal, 173 880 napot kapunk. Ha pedig mindezt átültetjük 365 és egynegyed napos évekre, a végső eredmény i.sz. 32. április 6. lesz.

Április 6-án i.sz. 32-ben Jézus „elküldött két tanítványt, és ezt mondta nekik: *„Menjetek az elöttetek fekvő faluba, és ott mindjárt találtok egy megkötött szamarat a csikójával együtt: oldjátok el, és vezessétek hozzám. Ha valaki szól nektek valamit, mondjátok, hogy az Úrnak van szüksége rájuk, és azonnal elengedi azokat”* (Máté 21:2-3. vers). A tanítványok el is mentek, és úgy cselekedtek, ahogy Jézus parancsolta nekik. Eloldották a szamarat a csikójával, és amikor valaki kérdőre vonta őket, az mondták, az Úrnak van szüksége rájuk. Majd odavezették az állatokat Jézushoz, ráterítették felsőruhájukat, Jézus pedig ráült.

A Betániából Jeruzsálembe vezető úton a tömegből sokan az útra terítették felsőruhájukat, , mások pedig pálmaágakat lebegtetve így kiáltottak: *„Hozsánna a Dávid fiának! Áldott, aki jön az Úr nevében! Hozsánna a magasságban”* (Máté 21:9). Ezt olvassuk a 118. messiási zsoltárban is: *„Az a kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő. Az Úrtól lett ez, csodálatos a mi szemünkben. Ez az a nap, amelyet az Úr elrendelt, vigadozzunk és örüljünk ezen! (...) Áldott, aki az Úr nevében jön!”*

Gyakran, amikor egy csodás reggelre ébredünk, kinézünk az ablakon, és látjuk a napfelkeltét, és ilyenkor boldogan kiáltjuk: *„Ez az a nap, amelyet az Úr szerzet! Vigadozzunk és örvendjünk ezen!”*. De ezt az igeverset eredetileg nem egy tetszés szerinti csodás reggelre írták, hanem egy egészen különleges napra, amikor Isten elhozza üdvösségét a világba – amikor eljön a Messiás.

Ezt a napot megelőzően Jézus egyszer sem hagyta, hogy nyilvánosan imádják őt. Amikor erőszakkal királyukká akarták kiáltani, sietve távozott közülük. Ezen a napon azonban kimondottan bátorította tanítványait, hogy dicsérik őt. Sőt mi több, amikor a farizeusok arra intik, hogy hallgattassa el tanítványait, mert Istent káromolják, Jézus imádatával, Jézus így válaszol nekik: *„Mondom nektek, ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani”* (Lukács 19:40).

Ez volt az a nap, amit az úr elrendelt – a világ megváltásának napja, az a nap, amelyen eljött a Messiás, 173 880 nappal azután, hogy a király megparancsolja Nehémiásnak, hogy építsék újjá Jeruzsálemet. Jézus pontosan érkezett. És ahogy az Olajfák hegyéhez ért és meglátta Jeruzsálemet, és így síratta:

*„Bár felismerted volna ezen a napon te is a békességre vezető utat! De most már el van rejtve szemeid elől. Mert jönnek majd reád napok, amikor ellenségeid sáncot húznak körülötted, körülzárnak, és mindenfelől szorongatnak, földre tipornak téged és fiaidat, akik benned laknak, és nem hagynak belőled követ kövön, mert nem ismerted fel meglátogatásod idejét” (Lukács 19:42-44).*

Dániel könyvének ez a prófécijája az egyik legbámulatosabb prófécia Jézus Krisztus eljövételéről, hiszen Dániel itt napra pontosan megjövendöli a Messiás eljövételét. Sőt azt is megtudhatjuk ebből a próféciaéből, hogy Jeruzsálem falait viszontagságos időkben építik majd újjá. Olvassátok csak el Nehémiás könyvét! A falépítők egyik kezükkel a munkát végezték, a másik kezükben pedig a kopját tartották, mert folyamatosan támadásokat intéztek ellenük, hogy falépítési munkálataikat meghiúsítsák. Vegyük csak észre, mi következik a 62 hét eltelte után:

*„A hatvankét hét eltelte után megölik a felkentet”.* Nem azt olvassuk, hogy a Messiást tárt karokkal fogadják, mindenki üdvözülni, minden prófécia beteljesül, és eljön az örökkévaló királyság. Nem! Megölik a felkentet.

*„A hatvankét hét után megölik a felkentet, senkije sem lesz”.* „Senkije sem lesz” – szó szerint úgy fordíthatnánk ezt, hogy semmit sem kap. A Messiást tehát úgy ölik meg, hogy ezen a ponton még ne kapja meg az örökkévaló országot. Mi persze már tudjuk, hogy Jézust még azon a héten keresztre feszítették és elutasították, ahogy azt Ézsaiás is megjövendölte: *„Megvetett volt, és emberektől elhagyott” (Ézs. 53:3).*

*„Egy eljövendő fejedelem népe pedig”* – vagyis a római hadsereg, amely Néró parancsára Titus vezetésével meg is érkezett.

*„Egy eljövendő fejedelem népe pedig elpusztítja a várost és a szentélyt”*- és akkor szétszóródik majd a zsidó nép. Dániel tehát megjövendöli, hogy eljön majd a

Messiás, akit megölnék, sőt eljön majd egy másik nép is, akik lerombolják Jeruzsálemet, a zsidóság pedig szétszóródik.

Ha megvizsgáljuk a történelmet, azt találjuk hogy pontosan ez történt: Krisztust keresztre feszítették, bevonultak a római csapatok, lerombolták a templomot és Jeruzsálem városát – kő kövön nem maradt, pontosan úgy, ahogy azt Jézus előre megjövendölte. A zsidó nép pedig szétszéledt a világban, és szétszórtan élt évszázadokon át, egészen 1948-ig. A prófécia ezen része tehát szó szerint és tökéletesen beteljesült.

*„Elvégzett dolog hogy pusztán álljanak a háború végéig. De a fejedelemnek is vége lesz, ha jön az áradat”* (26. vers). Hátravan még egy hétéves időszak.

„Hetven hét van kiszabva népedre és szent városodra” – a 70 hét Jeruzsálem újjáépítési parancsával vette kezdetét i.e. 445-ben. A 70 hétből 69 hét a Messiás eljövételével lezárult. Ezt követően megölik a Messiást. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy ezen a ponton bizonyos értelemben Isten megállította a prófécia óráját. Az óra pedig még mindig áll. A továbbiakban viszont egy olyan eseményről olvashatunk, amely ismét elindítja majd az órát, és kezdetét veszi majd a hetvenedik hét, vagyis az utolsó hétéves periódus.

A 27. versben egy eljövendő vezetőről olvashatunk, az újjáélesztett római birodalom vezetőjéről. Ez a birodalom 10 európai nemzet szövetségéből jön majd létre, amelyek mind a hajdani római birodalom részét képezték.

Most lapozzunk vissza Dániel könyvének 2. fejezetéhez, ahol Nebukadneccárnak egyik látomásáról olvashatunk: Nebukadneccár álmában egy hatalmas szobrot látott. A szobor lábszárai vasból voltak, amely a római birodalmat jelképezte, lábai pedig részint vasból, részint cserépből. Ez azt jelenti, hogy az új birodalom, a tíz ország szövetsége, a római birodalomhoz kapcsolódik majd – innen a vas -, de gyengébb lesz annál – a láb részben cserépből van. Az új birodalom ugyanis nem egy nagy ország lesz majd, hanem független, demokratikus országok szövetsége. Ebből adódóan viszont gyengébb is az egykori római birodalomnál.

Dániel 7. fejezetében egy hasonló álmot lát a király: egy fenevadat tíz szarvval, melyek közül egyszer csak egy kisebb szarv emelkedik ki, és letör hármát az előző szarvak közül. Megjelenik tehát egy ember, aki a tíz országból álló európai szövetség élére áll – ez a szövetség pedig a római birodalom utódja lesz, vagy ahogy több bibliaudós is emlegeti: ez lesz a „feltámasztott” római birodalom.

*„Egy héten át sokakkal megerősíti a szövetséget”* – nem egész Izráellel, hanem sokakkal közülük.

Napjainkban Izraelben széles körben megoszlanak a vélemények Istennel, illetve a vallással kapcsolatban. Izrael nem igazán tekinthető vallásos államnak, bár vannak vallási törvényeik, és meg is tartják azokat.

Például a táplálkozásban: nem fogyasztanak hús tejtermékekkel. A szombatnapot is betartják, de az emberek nagy része mégsem tekinthető vallásosnak. A vallási törvények Izrael politikai szerkezetéből kifolyólag vannak érvényben az országban.

A zsidóság mindössze tíz százaléka tekinthető igazán vallásosnak, de még a vallásos zsidók is több csoportra különülnek, így beszélhetünk reform zsidókról, konzervatív zsidókról, ortodox, illetve ultra-ortodox zsidókról – sőt még ezen belül is megemlíthetjük a jemeni zsidókat, vagy a hasszid zsidókat. A zsidóság tehát számos csoportra különül el.

Amikor pedig az Antikrisztus szövetségre lép a zsidókkal, nem élvezi majd mindenki támogatását. Ez a Nyugat-Európából támadt vezető nem mindenkivel, de sokakkal szövetséget köt majd, pontosabban megerősíti a szövetséget – azt a szövetséget, amit Isten kötött népével, és amely értelmében a bemutatott áldozatokon keresztül járulhatnak Isten elé. Az ultraortodox zsidók szeretnék újjáépíteni a templomot, és újra bevezetni az áldozati rendszert, ha viszont más zsidókat kérdezzük, nagy részük azt válaszolja majd: „Dehogyan akarjuk, hogy megépüljön a templom, mert akkor egy örült biztos megpróbál ott egy bárányt áldozatként bemutatni! Ez pedig szörnyű lenne!”. Ez az általánosan elterjedt vélemény az emberek körében, miközben az ultraortodox zsidók valóban alig várják, hogy újra megépüljön a templom, és ismét áldozatokat mutathassanak be Istennek.

„Egy héten át sokakkal megerősíti a szövetséget” – ezzel pedig lehetővé teszi majd a templom megépítését. De vajon hogyan valósítható meg mindez a gyakorlatban, hiszen a Templomhegyen jelenleg egy mecset áll, mégpedig a Sziklatemplom?

Ez sem jelenthet problémát, ugyanis Salamon temploma nem ott állt hajdanán, ahol most a Sziklatemplom. Olvassuk csak el Ezékiel könyvének 42. fejezetét! Úgy tűnik, hogy a Sziklatemplom azon a helyen áll, ahol egykor Salamon templomának külső udvara volt.

Fontos továbbá megjegyeznünk, hogy a Sziklatemplomtól északra egy hatalmas, sík, csaknem 4 hektáros terület helyezkedik el, amelyen könnyen felépíthetnék az új templomot anélkül, hogy ezzel a muzulmánok szent helyét bármilyen formában is megzavarnák. Biztos vagyok benne, hogy a templomépítők javaslata is ez lesz majd.

A Jelenések könyvének 11. fejezetében, amikor János egy látomásban megpillantja a templomot, azt a parancsot kapja, hogy mérje meg azt – a külső udvart kivéve, mert az a pogányoknak adatott. Amikor pedig Ezékiel meglátja a templomot, azt írja, hogy volt ott egy fal, 500 könyök hosszú és ugyanannyi széles, amely elválasztotta a szent területet a közönségestől (Ezékiel 42:20).

Ezért véleményem szerint egy falat emelnek majd a Sziklatemplomtól északra, a falon túl pedig a zsidók megépíthetik majd templomukat, és újra bevezethetik a napi áldozatokat. Amikor az európai vezető megerősíti velük a szövetséget, elkezdődik majd az utolsó hétéves időszak, a hetvenedik hét, amelynek végén létrejön majd Isten örökkévaló országa, és melynek végére minden prófécia beteljesedik majd. Akkor felavatják a szent helyet, és Isten megalapítja országát a földön.

„Egy héten át sokakkal megerősíti a szövetséget” (Károli)– a hetvenedik hét ez, vagyis egy hétéves időszak - „de a hét közepén” – vagyis három és fél év elteltével – „véget vet a véres- és az ételáldozatnak. A templom szegélyére odakerül az iszonyatos bálvány, míg csak rá nem szakad a pusztítóra a végleges megsemmisülés” (27. vers).

Dániel bámulatos prófeciája ez, amely konkrétan a Messiás eljövetelének napjával foglalkozik, majd pedig a 27. versben a hetvenedik hét az idők végezetéhez kalauzol bennünket.

És most nézzük a 10. fejezetet: *„Círus perzsa király uralkodása harmadik évében kijelentést kapott Dániel, akit Baltazárnak is neveztek”* – ez volt a babiloni neve – *„Igaz ez a kijelentés, mely nagy hadakozásról szól. Ő figyelt a kijelentésre, és megértette a látomást. Azokban a napokban én, Dániel, gyászoltam három egész héten át. Ízletes ételt nem ettem, húst és bort nem vettem a számba, olajjal sem kentem meg magamat, míg el nem telt a három hét”* (1-3. vers).

Dániel tehát ismét félrevonult, és várt az Úrra. Megtagadta az ízletes ételt, nem evett húst, és nem ivott bort, valószínűleg csak zöldségen és gyümölcsön élt.

*„Az első hónap huszonnegyedikén a nagy folyamnak, a Tigrisnek a partján voltam. Föltekintettem, és láttam egy gyolcsruhába öltözött férfit, akinek színarany öv volt a derekán. Teste olyan volt, mint a drágakő, arca fénylett, mint a villám, szemei, mint az égő fáklyák. Karjai és lábai csillogtak, mint a fénylő réz, és beszéde oly hangos volt, mint egy tömeg zúgása”* (4-6. vers). *„Egyedül én, Dániel, láttam ezt a látomást. A férfiak, akik velem voltak, nem látták azt, mert nagy rémület fogta el őket, elmenekültek és elrejtőztek”* (7. vers) –

Bizony pont ilyen barátokra vágyik az ember! Hirtelen nehézség támad, ők meg azonnal elmenekülnek. Dániel pedig ott maradt egyedül. Ahogy Dániel leírja a gyolcsruhába öltözött férfit, színarany övvel a derekán, önkéntelenül is hasonlóságot fedezhetünk fel közte, illetve János látomása között a Jelenések 1-ben. Ha egymás mellé állítjuk e két igeszakaszt, úgy tűnhet, mindkét esetben ugyanarról a személyről van szó.

János így ír róla: *„Megfordultam, hogy lássam, milyen hang szólt hozzám, és amikor megfordultam, hét arany gyertyatartót láttam, és a gyertyatartók között az Emberfiához hasonlót: hosszú palástba volt öltözve, mellén aranyövvel körülövezve, feje és haja fehér volt, mint a hófehér gyapjú, szeme, mint a tűz lángja, lába hasonló volt a kemencében izzó aranyérchez, hangja olyan, mint a nagy vizek zúgása”* (Jel. 1:12-15).

A két leírás között valóban párhuzam vonható, éppen emiatt számos bibliatudós feltételezi, hogy akit János a Jelenések könyvében látott nem volt más, mint maga



Jézus Krisztus. Mindebben az is megerősíti őket, ahogy Dániel reagál, amikor megpillantja a gylócsruhába öltözött embert a 8. versben:

*„Én magamra maradva láttam ezt a nagy látomást, de engem is elhagyott az erőm, arcom eltorzult, és ne tudtam erőmet összeszedni” –*

Dániel teljesen elgyengült az ember láttán, és arca is eltorzult. Ez történik mindenkivel, aki valóban megpillantja Istent.

Ézsaiás is ezt írja: *„Uzzijjá király halála évében láttam az Urat, magasra emelt trónon ülve. Palástja betöltötte a templomot (...) Ekkor megszólaltam: Jaj nekem! Elvesztem, mert tisztátalan ajkú vagyok, és tisztátalan ajkú nép között lakom”* (Ézs. 6:1,5).

Amikor megpillantjuk az Urat, hirtelen azt is meglátjuk, hogy mi magunk milyenek vagyunk valójában. Általában nem a helyes megvilágításban látjuk önmagunkat, hiszen mindig másokhoz hasonlítgatjuk magunkat: „Nem is vagyok olyan szörnyű. Nézd csak, ő milyen!”. Önmagunkat folyamatosan másokhoz hasonlítgatjuk, pedig Jézus figyelmeztet bennünket, hogy ne ezt tegyük.

Ahhoz, hogy a valódi megvilágításban láthassuk magunkat, úgy, ahogy Isten is lát bennünket, abba a tükörbe kell belenézünk, amit Jézus Krisztus tart elénk. Jézus Krisztus fényében azonban nem tehetek mást, mint hogy lehajtom fejem, és megvallom, hogy csúnya vagyok és velejéig romlott. Nem vagyok igaz, nem vagyok szent, ó, Istenem, távozz tőlem, mert bűnös ember vagyok! Péter is így kiáltott. Dániel esetében is ezt látjuk: elhagyta ereje, arca pedig eltorzult, vagyis szépsége rondasággá változott, amikor a gylócsruhába öltözött férfit megpillantotta.

*„Hallottam hangos beszédét, és amikor hangos beszédét meghallottam, ájultan roskadt arcommal a földre”* (9. vers) – Dánielt elhagyta minden ereje, és ájultan roskadt a földre. amikor János megpillantotta Krisztust a látomásban, arcra borult előtte, mint egy halott. A látomás tehát mind Dánielre, mind pedig Jánosra ugyanazt a hatást gyakorolta. A következő igeszakasz nyomán viszont felmerül a kérdés, hogy valóban Jézus Krisztus-e a fényben úszó, dicsőséges alak, akit Dániel látott.

*„Ekkor megérintett egy kéz, és fölsegített a térdemre és tenyereimre. Ezt mondta nekem: Dániel, te kedves férfiú! Értsd meg azokat, amiket elmondok neked, és állj fel, mert neked hoztam üzenetet! Amikor így szólt hozzám, reszketve felálltam. Majd ezt mondta nekem: Ne félj, Dániel, mert az első naptól fogva, hogy rászántad magad a dolgok megértésére, megalázkodva Istened előtt, meghallotta szavadat Isten, és én a te szavaid miatt jöttem. A perzsa birodalom vezére ugyan utamat állta huszonegy napig, de Mikáél, az egyik legfőbb vezér, segítségemre jött. Ezért kellett ott maradnom a perzsa birodalomban, de most megjöttem, és elmondom neked, hogy mi fog történni népeddel az utolsó időben, mert ez a látomás is arról az időről szól” (10-14. vers).*

Isten tehát azt mondja Dánielnek, hogy bepillantást nyújt neki abba, hogy mi történik majd népével az utolsó időben. A perzsa birodalom vezére nem más, mint a Sátán, aki a földi hatalmak mögött áll.

Emlékeztek, amikor a Sátán megmutatta Jézusnak a földkerekség minden országát, majd így szólt: *„Neked adom mindezt a hatalmat és dicsőséget, mert nekem adatott, és annak adom, akinek akarom. Ha tehát leborulsz előttem, tied lesz mindez”* (Lukács 4:6-7).

Ezékiel könyvében az Ige Tírusz uralkodóját említi, és így utal a Sátánra, Dániel könyvében pedig az angyal a perzsa birodalom vezérét említi, *„mert a mi harcunk nem test és vér ellen folyik, hanem erők és hatalmak ellen, a sötétség világának urai és a gonoszság lelkei ellen, amelyek a mennyei magasságban vannak”* (Efezus 6:12) – és amelyek igyekeznek a világ vezetőit is irányításuk alá vonni.

Tudjátok, a Sátánt nem is annyira mi érdekeljük, hanem inkább a világ vezetői, akiken keresztül oly sok embert befolyásolhat. Utánunk elküldi az embereit, a vezetőkre pedig ő maga koncentrál. Bizony, nem is lenne esélyünk ellenük, ha nem állna az Igében, hogy hatalmasabb az, aki bennünk él, mint az, aki a világban van. Így hát Istennek hála, Krisztus által győzelmet arathatunk.

Az angyal, aki itt meglátogatja Dánielt, már akkor útnak indult, amikor Dániel böjtölni kezdett, de 21 napig feltartóztatták őt, míg végül Mikáél, az egyik legfőbb vezér a

segítségére nem született. Úgy tűnik, Mikáél és a Sátán folyamatosan harcolnak egymással – Mikáélban viszont a Sátán emberére talált.

Mózes teste fölött is vitatkoztak. Júdás levelében pedig azt olvassuk, hogy akkor „*még Mihály angyal*” – vagyis *Mikáél* – „*sem mert káromló ítéletet kimondani, amikor az ördöggel vitatkozva küzdött Mózes testéért, hanem azt mondta: „Dorgáljon meg téged az Úr!”* (Júdás 9).

A Jelenések könyvében, a végső nagy csatában Mikáél az egyik legfőbb vezér harcba száll majd a Sátánnal és seregeivel. Mikáél és a Sátán hadakozása tehát már egy ideje tart. Itt Dániel könyvében pedig azt olvassuk, hogy a követet mindaddig feltartóztatták, amíg végül Mikáél segítségére nem sietett.

Azok szerint, akik a gyolcsruhába öltözött embert Krisztusként értelmezik, a 10. versben már egy másik alak jelenik meg, és ő érinti meg Dánielt.

Első olvasásra könnyű azt feltételezni, hogy Dánielt a gyolcsruhába öltözött ember érintette meg, akit korábban megpillantott. Sokak szerint azonban Dánielt nem Krisztus érintette meg, hanem a Krisztussal érkező követek egyike. Krisztussal együtt pedig követek is érkeztek, hiszen Dániel könyvének 12. fejezetében azt olvassuk, hogy az egyik követ megkérdezi a gyolcsruhába öltözött férfit: „*Mikor lesz vége ezeknek a csodás dolgoknak?*” (Dániel 12:6).

Itt pedig, Dániel könyvének 10. fejezetében, az egyik követ Krisztus kíséretéből megérintette Dánielt, az ölébe ültette, és egészen a fejezet végéig ez az angyal beszél Dánielhez. De vajon melyik magyarázat a helyes?

Véleményem szerint rugalmasan kell kezeljünk ezt a kérdést. Mindenképpen úgy tűnik, hogy a Jelenések 1. fejezetével összevetve valóban Jézus Krisztus leírásával találkozunk a Dániel 10-ben is. Sőt, én is affelé a magyarázat felé hajlok, hogy a 10. versben egy másik személy, Krisztus egyik követe, érinti meg Dánielt, és nem Krisztus, akit korábban gyolcsruhában látott. Mindenképpen elképzelhetőnek tartom ezt a megoldást. Az Ige ugyanis egyszer sem ad olyan leírást egy angyalról sem, mint amit a gyolcsruhába öltözött emberről olvashatunk. Mivel pedig olyan szembetűnő a hasonlóság a Dániel gyolcsruhába öltözött embere, illetve Jézus Krisztus leírása között a Jelenésekben, számomra úgy tűnik, hogy Dániel könyvében is Jézus Krisztus jelenik meg.

A vélemények azonban eltérnek ebben a kérdésben, és természetesen mindenki szabadon dönthet. A lényeg azonban, hogy a követ a továbbiakban elmagyarázza Dánielnek, hogy mi mindenre kerül majd sor, ahogy a vég közeleg.

*„Miközben így beszélt hozzám, lehajtottam a fejemet, és némán hallgattam. Ekkor az az emberhez hasonló lény megérintette ajkamat” – látjátok, valóban voltak ott mások is - „Én pedig kinyitottam a számat, és így kezdtem beszélni az előttem állóhoz: Uram, a látomás alatt annyira elfogott a fájdalom, hogy nem tudtam erőmet összeszedni” (15-16. vers).*

Mintha ezt mondaná Dániel: „Kérlek, ne mutass már nekem többet, mert nem bírom elviselni. Minden erőm elhagyott!”.

*„De hogyan is merne, uram, a te szolgád beszélni veled, ó uram! Még most sincs semmi erőm, és lélegzetem is eláll!” (17. vers).*

Emlékeztek, amikor János Krisztust látván a földre rogyott, mint egy halott. Dániel is így érez – elhagyta minden ereje.

*„Akkor ismét megérintett az az emberhez hasonló lény, erősítgetett engem, és ezt mondta: Ne félj, te kedves férfiú! Békesség neked! Légy erős, légy erős!” – a hit dicsőséges szavai ezek - „Amikor így beszélt hozzám, megerősödtem, és ezt mondtam: Beszélj, uram, mert megerősítettél engem!” (18-19. vers).*

Dániel azt mondja, minden ereje elhagyta, és már arra sem képes, hogy megszólaljon. Ezért az angyal megérinti, és bátorítja, hogy legyen erős. Ekkor Dániel visszanyerte erejét, és kérte az angyalt beszéljen, mert újra tud figyelni.

*„Azután így szólt: Tudod-e, miért jöttem hozzád? Nekem most újra harcolnom kell Perzsia vezérével” – vissza kell térnem a harcba - „és ha abból harcból kikerülök, a görögök vezére következik” (20. vers). Perzsia vezérének helyébe tehát a görögök vezére lép majd.*

*„De előbb elmondom neked, hogy mi van megírva az igazság könyvében. – Senki sincs, aki velem tartana azok ellen, csak Mikáél, a ti vezéretek”*

## DÁNIEL KÖNYVE

### 11-12. FEJEZET

Isten ebben az igerészben jövőbeli eseményeket fed fel Dániel előtt, bámulatos részletességgel. Ezért is okoz ez a fejezet számos bibliatudósnak fejtörést. Sokan közülük azt állítják, ez a könyv i.e. 166-ban íródott, amikor az említett események már bekövetkeztek, mert elképzelhetetlennek tartják, hogy Dániel már a történéseket megelőzően ilyen részletesen írjon róluk.

Ha a könyv valóban i.e. 166-ban íródott volna, az már önmagában is csodát jelentene, hiszen a Septuaginta, az Ószövetség görög fordítása i.e. 220 körül készült el, és a Septuaginta már tartalmazza Dániel könyvét! Sőt mi több, Dánielnek tulajdonítja, és hiteles írásként kezeli – már legalább 60 évvel a könyv bírálói által meghatározott keletkezési időpont előtt!

Itt Amerikában azt szoktuk mondogatni, hogy a tények nem hazudnak, de a hazugok nem a tényekre támaszkodnak!

*„Mert én is mellette álltam a méd Dárius uralkodásának első évében: erősítettem és támogattam. Most pedig elmondom a neked való igazságot: Íme, ezután még három király következik Perzsiában” –*

Abban az időben Dárius volt hatalmon, akit további három király követ majd a trónon, akik ezen a néven vonultak be a történelembe: Canbyses, Smerdis és I. Dárius.

*„majd a negyedik mindegyiknél nagyobb gazdagságot fog szerezni” – ő Xerxes, azaz Ahasvéros – „és amikor gazdagsága révén megerősödik, mindent megmozgat a görög birodalom ellen” (1-2. vers).*

Ez a király rendkívül gazdag volt, óriási hatalommal bírt, és egy napon támadást indított Görögország ellen. Legyőzte ugyan, de meghódítani nem tudta.

*„De ott majd egy hős király lép el” – Nagy Sándor – „aki nagy hatalommal uralkodik, és azt tesz, amit csak akar” (3. vers). „Ám alig lépett fel, összeomlik birodalma, és négyfelé osztják azt, a négy égtáj szerint. Nem az ő maradékára száll, és nem lesz olyan hatalmas, mint amikor ő uralkodott, mert részekre szakad birodalma, és*

*másoké lesz, nem az övék” (4. vers). Nagy Sándor is megjelenik tehát a színen, de halála után nem családjára száll birodalma, hanem másokra, sőt részekre szakad.*

*„A déli király erős lesz, de vezérei közül egyik erősebb lesz nála, és hatalomra jut, még nagyobb hatalommal uralkodik, mint ő” (5. vers).*

Nagy Sándor halála után birodalma négy fő részre szakadt, és az egyes részek felett tábornokai vették át az uralmat. Görögországban Cassander uralkodott, Trákiában Lysimachus, Egyiptomban I. Ptolemaiosz Szótér, Szíriában pedig végül Seleucus Nicator vette kezébe a hatalmat. Dániel könyve azonban nem foglalkozik sem Görögországgal, sem pedig Trákiával, hanem sokkal inkább Egyiptommal és Szíriával, hiszen a két ország közötti hadviselés közvetlenül érintette Izráelt. Izráel a két ország között feküdt, így egymás ellen intézett támadásaikban mind az egyiptomiaknak, mind pedig a szíriaiaknak Izráel földjén kellett átvonulnia. Dániel a továbbiakban néhány érdekes részletet tár fel előttünk, amelyek egytől-egyig be is teljesedtek.

*„A déli király erős lesz, de vezérei közül egyik erősebb lesz nála, és hatalomra jut, még nagyobb hatalommal uralkodik, mint ő. Évek múltával barátságot kötnek” – a déli király tehát harcban állt az északi királlyal, végül azonban szövetségre lépnek - „a déli király lánya hozzámegy az északi királyhoz a jó viszony érdekében. De ezzel sem tudja megtartani hatalmát. Nem marad meg sem a király, sem a gyermeke. Az asszony pedig áldozatul esik kíséretével és fiával, meg azzal együtt, aki támogatta őt abban az időben” (6. vers).*

Az történt, hogy Egyiptom királya, II. Ptolemaiosz feleségül adta lányát Berenikét az északi királyhoz, II. Antiochushoz, aki közben elvált előző feleségétől, hogy Berenikét nőül vehesse. Ptolemaiosz halála után azonban Antiochus elüldözte Berenikét, és visszafogadta első feleségét, aki azonban bosszúból megmérgezte férjét, sőt Berenikét és fiát is.

Azzal, hogy Antiochus feleségül vette Berenikét, aki később fiút szült neki, Antiochus első házasságából származó fiai elveszítették a lehetőséget, hogy trónra kerüljenek. Antiochus, Bereniké, illetve fiuk meggyilkolása viszont újra ismét szabaddá tette számukra az utat. Dániel könyvében pontosan az ehhez kapcsolódó intrikákról

olvashatunk, melyek később valóban sor is került. Bereniké halálát követően Bereniké fivére, III. Ptolemaiosz Eurgetész egyiptomi hadseregével Szíriára támadt, és megölte Antiochus első feleségét, vagyis Antiochus és Bereniké gyilkosát.

„*De helyére áll az asszony gyökérzetének egy másik hajtása*” – ez Bereniké egyik családtagjára, konkrétan fivérére utal – „*aki majd rátámad az északi király haderejére. Betör a várába, és elbánik velük, mert erősebb lesz*” (7. vers). Bereniké fivére, III. Ptolemaiosz Eurgetész valóban megtámadta Szíriát, pontosan úgy, ahogy azt Dániel könyve leírja.

„*Elhurcolja Egyiptomba isteneiket, bálványszobraikat és drága ezüst-és aranytárgyaikat. Így ő néhány évig békén marad az északi királytól*” (8. vers) Vagyis: „*Az ugyan betör egyszer a déli király országába, de vissza kell térnie a maga földjére*” (9. vers).

„*Azután a fiai indítanak háborút.*” – az északi király fiairól van tehát szó, akit III. Ptolemaiosz Eurgetész legyőzött.

„*Nagy hadsereget gyűjtenek, amely betör, és végigzúdul az országon. Később ismét háborút indítanak, és eljutnak az erődítményig*” (10. vers). „*Ekkor a déli király nekikeseredve kivonul, és harcba bocsátkozik az északi királlyal. Az nagy sereget állít vele szembe, de a sereg ennek a kezébe kerül*” (11. vers). „*Amikor ezt a sereget elhurcolják, felfuvalkodik, és bár ezreket ejt el, hatalma nem lesz tartós*” (12. vers).

Ebben az igeszakaszban már IV. Ptolemaiosz Filopátorról van szó, az akkori déli királyról. Hatalmas sereget gyűjtött össze, majd kivonult az északi király ellen, és bár le is győzte az ellenséget, és óriási zsákmányt szerzett, mégsem aknáztta ki teljesen a győzelem nyújtotta lehetőségeket. Nem igazta le a népet, mert túlon túl lefoglalta őt saját kicsapongó életmódja odahaza, Egyiptomban.

Amikor tehát azt olvassuk, hogy „*bár ezreket ejt el, hatalma nem lesz tartós*”, arról van szó, hogy nem használta ki ellensége vereségét. Ehelyett inkább visszasietett Egyiptomba, hogy pompában tovább élje szabados életét.

„Mert az északi király újabb sereget állít fel, nagyobbat az előzőnél, és néhány év múlva rátör egy jól felszerelt, nagy haderővel” (13. vers). Az északi király tehát visszatért – Antiochus Magnus, vagyis Nagy Antiochus.

„Abban az időben sokan támadnak a déli király ellen” – ezen a ponton V. Fülöp Makedónia királya csatlakozott hozzá Egyiptom ellen, sőt néhány egyiptomi lázadó, és néhányan a zsidók közül is támogatták őket.

„A te néped erőszakos fiai is fölkelnek, hogy beteljesítsenek egy látomást, de elbuknak” (14. vers).

„Mert az északi király” – vagyis Nagy Antiochus – „eljön, sáncot emel, és elfoglalja a megerősített várost. A déli csapatok nem tudnak helytállni, válogatott embereinek sincs ereje az ellenállásra. Támadójuk azt tesz velük, amit akar, és senki sem tud megállni vele szemben. Így eljut az ékes földre is, mely egészen a kezébe kerül” (15-16. vers). „Azután arra törekszik, hogy érvényesítse hatalmát a déli király országában. Egyezséget köt vele, és leányát feleségül adja hozzá, hogy romlását okozza. De leánya nem áll mellé, és nem lesz az ő pártján” (17. vers).

Ekkor V. Ptolemaiosz Epifánész uralkodott Egyiptomban. Mindössze hét éves volt, amikor a trónra került, vagyis akkortájt inkább csak reprezentatív szerepet töltött be az ország élén, Antiochus azonban gondoskodott róla, hogy a megfelelő időben Epifánész majd leányát, I. Kleopátrát vegye feleségül, abban a reményben, hogy amikor majd lánya megérkezik Egyiptomba, apja szövetségesévé válik Egyiptom királyával szemben. Amikor viszont néhány évvel később a frigy megkötött, Kleopátra nem állt édesapja, Nagy Antiochus mellé, hanem férjét támogatta apjával szemben. Nagy Antiochus terve tehát visszafelé sült el.

Dániel könyvben Antiochus tervéről is olvashatunk, sőt mi több, annak meghiúsulásáról. Bizony, ha Antiochus olvasta volna az Írásokat, tudta volna, hogy nem kéne leányát Egyiptomba küldenie!

„Egyezséget köt vele, és leányát feleségül adja hozzá, hogy romlását okozza. De leánya nem áll mellé, és nem lesz az ő pártján”.



„Ezután a szigetek ellen fordul” – mivel Egyiptomot nem sikerült meghódítania, 300 hajót számláló hadiflottát állított föl, és kihajózott a Földközi-tengerre. Végül Rómával is harcba szállt, amely ekkorra már egyre több hatalomra tett szert az antik világban.

„Ezután a szigetek ellen fordul, és sokat elfoglal, de egy hadvezér véget vet gyalázatosságának, és nem tudja gyalázatosságát folytatni. Ekkor saját országa erődjei felé fordul, de megbotlik, elesik, és nyoma sem lesz” (18-19. vers).

Antiochust végül a rómaiak győzték le, sőt egy évente fizetendő busás összeget is kiróttak rá büntetésképpen. Antiochus ezért egy alkalommal megpróbálta kifosztani az egyik város templomát, mire a városlakók annyira felbőszültek, hogy megölték. Antiochus tehát valóban „megbotlott”, és örökre eltűnt a színről.

„Aki az ő helyére áll,” – fia, Seleucus IV. Philopator - „az adószedőt küld a dicső országba”. Megpróbálta megemelni az adót, hogy teljesíteni tudja kötelezettségét Róma felé, „de rövid idő múlva elpusztítják orvul, nem háborúban” (20. vers). Rövid uralma végén megmérgezték, mert az emberek felháborodtak a megemelt adók láttán.

„Az ő helyére áll egy gyalázatos” – IV. Antiochus Epiphanes - „Nem úgy adják neki a királyi méltóságot, hanem váratlanul jön, és a királyságot csellel szerzi meg” (21. vers). IV. Antiochus Epiphanes álnok ember volt. „Seregek szélednek szét előtte, és megsemmisülnek, még a szövetség fejedelme is” (22. vers). „Mert mióta barátságot kötött vele, mindig álnok volt. Maroknyi néppel vonul ellene, és győz. Zavartalanul eljut a leggazdagabb tartományba is, és olyat tesz, amelyet sem elődei, sem ősei nem tettek. Prédát, zsákmányt és kincseket osztogat híveinek, és az erődök megtámadására is terveket sző egy ideig” (22-24. vers).

Epiphanes hódító hadjáratra indult, de elődeitől eltérően ő nem halmozta fel magának a csatában szerzett gazdagságot, hanem szétszította azt tábornokai és hívei között. Ezt is megjövendöli Dániel.

„Azután összeszedi erejét és bátorságát és a déli király ellen vonul nagy haderővel. A déli király is háborúra készül igen nagy és hatalmas haderővel, de nem tud győzni,

*mert árulást követnek el ellene*” (25. vers). Hatalmas sereggel támadt tehát Egyiptomra, és bár Egyiptom ellenállt, az északiak legyőzték őket.

*„Azok teszik tönkre, akik az ő kenyerét eszik. Serege szétszéled, és sokan esnek el halálra sebzetten*” (26. vers). *„Mindkét király rosszat forral*” – Róma végül leállította őket, bár mindketten tovább szövögették fondorlatos terveiket.

Ha a történelmet tanulmányozzuk, érdekes módon arra is fény derül, hogy Egyiptom királyának fivére Alexandriában lakott, és mindkét férfi folyamatosan ravasz terveket szövögetett, és hazudozott.

*„Mindkét király rosszat forral. Egy asztalnál ülve hazugságokat beszélnek, de eredménytelenül, mert a vég ideje meg van szabva*” (27. vers). Hazudoztak egymásnak, és szövetségre léptek, bár egyikük sem tervezte azt betartani.

*„Azután az északi király visszatér országába sok kincssel. A szent szövetség ellen fordul, és szándékát végrehajtva tér vissza országába*” (28. vers).

*„Egy idő múlva újra a déli ország ellen támad*” – egy idő múlva tehát IV. Antiochus Epiphanes ismét elindul, hogy meghódítsa Egyiptomot - *„de másodszor nem olyan eredménnyel, mint először*” (29. vers).

Ez alkalommal, amikor Alexandriába érkezett, római hajók várták a kikötőben, a római tábornok, Popilius Laenas pedig tolmácsolta neki a római szenátus parancsát, miszerint azonnal vonuljon vissza csapataival. Epiphanes előbb gondolkodási időt kért, hogy embereivel konzultálhasson, de akkor a római tábornok fogta pálcáját, egy kört rajzolt Epiphanes köré a homokba, majd így szólt: „Döntened kell, még mielőtt kilépsz ebből a körből!”. A római tábornok annyira megfélemlítette, hogy Epiphanes ott és akkor elhatározta, visszavonul. Dániel könyvében ezt is megtaláljuk fehéren-feketén: a római hadiflotta már ott várta őket Alexandria kikötőjében.

Bámulatosnak találom, hogy Isten ennyire részletesen mesél Dánielnek ezekről az eseményekről, melyek csak később következtek be. Epiphanes dühösen és szégyenben távozott Egyiptomból, ezért elhatározta, Izráel népén tölti ki mérgét.

Hazafelé, Szíriába tartva ezért Jeruzsálemet is útba ejtette, és megszenteltelenítette a templomot.

*„Mert a kittiek hajói felvonulnak ellene, úgyhogy megijed, visszavonul, és a szent szövetségen tölti ki dühét. És ismét azoknak kedvez, akik elhagyják a szent szövetséget”* (30. vers). *„Parancsára előállnak csapatai. Meggyalázzák a megerősített szentélyt, megszüntetik a mindennapi áldozatot és felállítják az iszonyatos bálványt”* (31. vers).

Epiphanes Jeruzsálembe ment, és beszennyezte a templomot. Pogány oltárt emelt Isten oltára fölé, egy bálványt is fölállított a templomban, majd egy disznót áldozott fel a pogány isten oltárán ott a templomban.

*„Akik vétkeztek a szövetség ellen, azokat ráveszi, hogy elhagyják hitüket. De azok, akik ragaszkodnak Istenükhöz, bátor tetteket visznek véghez”* (32. vers).

Templomuk megszenteltelenítése annyira feldühítette az embereket, hogy Júdás Makkabeus vezetésével egy elszánt csoport elkezdett rajtaütésszerű támadásokat mérni a szíriai hadseregére, és minden ellenük küldött csapatot le is győztek. Végül a templomot is sikerült visszafoglalniuk, megtisztítaniuk, és újra Istennek szentelték azt – erre emlékeznek azóta is minden évben a zsidók Hanuka ünnepén.

*„De azok, akik ragaszkodnak Istenükhöz, bátor tetteket visznek véghez”* – Júdás Makkabeus és társai. *„A nép okosai sokakat meggyőznek, de fegyver, tűz, fogság és fosztogatás miatt elesnek egy időre”* (33. vers) – Júdás Makkabeus és társai is kard által estek el.

*„Elesettségük idején kapnak egy kevés segítséget, mire sokan számításból csatlakoznak hozzájuk. Az értelmesek közül is elesnek néhányan, hogy kipróbáltak, tiszták és fehérek legyenek a vég idejére, mert még nincs itt a megszabott idő”* (34-35. vers).

Ezen a ponton Dániel prófécija előreugrik egészen az utolsó időkig, és Dániel megpillantja az Antikrisztust, akit az Ige leggyakrabban kárhozat fiaként, a törvénytípróként, vagy a fenevadként emleget.

„Ez a király” – az Antikrisztus – „azt tesz, amit csak akar. Fölmagasztalja és nagyobbak tartja magát minden istennél, és szörnyűségeket mond még az istenek Istene ellen is. De csak addig boldogul, amíg véget nem ér a harag” – ami tipikusan az Ószövetségben használatos kifejezés a nagy nyomorúságra. „Mert ami el van határozva, annak meg kell történnie” (36. vers). De csak addig boldogul, amíg véget nem ér a harag, vagyis a nagy nyomorúság.

„Nem törődik őseik istenével” – nyilvánvalóan zsidó lesz tehát – „nem törődik az asszonyok bálványával”. Az angol King James fordítás pedig így fogalmaz: „Nem törődik sem atyái Istenével, sem a nők vágyával”.

Az utóbbi két lehetséges jelentést hordozhat. Először is, minden zsidó lány arra a hatalmas megtiszteltetésre vágyott, hogy ő lehessen a Messiás édesanyja. Az Ige pedig azt írja Jézusról, hogy ő a népek vágya. Ahogy említettem, minden fiatal zsidó lány vágya volt, hogy a Messiás édesanyja legyen. Isten végül Máriát választotta, de minden lány erre vágyott. Ezért is nevezi el oly sok zsidó asszony gyermekét Józsuének – reménykedve, hogy Isten majd az ő fiukat használja Izráel megmentésére.

Létezik napjainkban a muzulmánoknak egy olyan csoportja – ők a drúzok -, akik egy rendkívül titokzatos vallást tettek magukévá. Vallásuk olyannyira titokzatos, hogy még maguk a hívek sem tudják, hogy pontosan miről szól – egyedül a papok ismerhetik a titkot. Ebben a csoportban nem is tanítják az embereket, és csupán a papok, a titkos ismereteket tudói dicsőíthetnek, akik megesküdték, hogy senki előtt nem fedik fel a titkokat.

Ha ma ellátogatunk a drúzok falvaiba, azonnal felismerhetjük a papokat. Ők ugyanis bő nadrágot viselnek, amelyen elöl egy hatalmas erszényszerű zseb is van, mégpedig azért, mert a drúzok vallása azt tanítja, hogy a Messiás férfitől születik majd, ők pedig így készülnek a terhességre. Nem viccelek! Fényképeket is készítettem. Ilyen értelemben tehát a „nők vágya” a Messiásra utalna.

Igy is fordíthatnánk: „Nem törődik őseinek istenével, sem Jézus Krisztussal” – istenkáromló ember lesz.

*„Nem törődik őseik istenével, nem törődik az asszonyok bálványával, egy istennel sem, mert mindegyiknél nagyobbak tartja magát” (37. vers). Kétségtelen tehát, hogy ez a helyes magyarázat.*

Mások úgy értelmezik a King James fordításban szereplő megfogalmazást, a „nem törődik az asszonyok vágyával”-t, hogy az Antikrisztus homoszexuális lesz. Helyesebben tesszük azonban, ha ezt az igeverset a zsidó kultúra kontextusában vizsgáljuk – ennek fényében pedig ahelyett, hogy az Ige egy homoszexuális férfira utalna, valószínűleg inkább arra utal, hogy az eljövendő férfi semmibe veszi majd Jézus Krisztust.

*„Ezek helyett az erődök istenét tiszteli, olyan istent, akit ősei nem ismertek, tiszteli arannyal, ezüsttel, drágakővel és egyéb értékes dolgokkal” (38. vers).*

Figyeljük csak meg, hogy emberek napjainkban is az erődök istenét tisztelik arannyal és ezüsttel. Tudtátok, hogy egyedül ebben az évben száz milliárd dollárt költöttünk fegyverkezésre? Milyen szomorú visszaélés ez a világ erőforrásaival! Mindez azonban előkészíti a terepet ennek a férfinak, aki az erődök istenét tiszteli.

*„Az erődökkel ellátott városokkal így bánik az idegen istenek nevében: amelyik elismeri, annak tekintélyét megnöveli, uralomra juttatja sokak fölött, és földet oszt jutalmul” (39. vers). Izráel földjét tehát szétszogatja majd jutalmul.*

*„A vég idején összezsap vele a déli király. Az északi király forgószélként tör rá harci kocsikkal, lovasokkal és sok hajóval. Behatol az országokba, és előzönlí őket, mint az áradat. Behatol az ékes földre is, ahol sokan elesnek. De az edómi,” – ami Jordániának felel meg – „moábi, és ammóni nép legjava megmenekül a hatalmából” .*

Jordániát tehát nem foglalja majd el az Antikrisztus, Izráelt azonban igen. Ez azért is érdekes, mert a zsidók ekkor Jordániában menekülnek majd, mégpedig Petra sziklavárosába, ahol három és fél éven át táplálja és óvja őket Isten a nagy nyomorúság idején, mikor Isten kiönti haragját a földre. Edóm, vagyis Jordánia tehát megmenekül.

*„Kiterjeszti hatalmát az országokra, nem menekül meg Egyiptom sem” (42. vers) – Egyiptomot elfoglalja. „Birtokba veszi Egyiptom arany-és ezüstkincseit és minden drágaságát. Libiaiak és etiópok lesznek kíséretében. De a keletről és északról jövő hírek megrémítik, ezért kivonul nagy haraggal, elpusztít és kiirt sokakat. Felállítja pompás sátrát a tenger és az ékes szent hegy között. De eléri a vég, és senki sem segíthet rajta” (43-45. vers).*

Ezzel az Antikrisztusra utal, aki a európai egyesült nemzetek vezetője lesz majd, és elindul, hogy meghódítsa Afrikát. Áthalad Izráelen, elfoglalja Egyiptomot, elindul Libia és Etiópia felé, de akkor hirt kap, hogy Oroszország és Kína csapatai támadásba lendültek, így megszakítja Afrikai hódító hadjáratát, és visszafordul, hogy Izraelben, a Megiddó völgyében megütközzön az ellenséggel.

Kína hatalmas haderővel támad majd – a Jelenések könyvében azt olvassuk, hogy az Eufrátesz felszárad majd előttük, hogy átkelhessenek rajta. Az orosz csapatok pedig szintén az egyesült európai hadsereg ellen indulnak csatába. Az Egyesült Államok kétségtelenül az európai csapatok oldalán harcol majd. Egy végső, világméretű háború ez, melynek fő hadszíntere az izraeli Megiddó völgye lesz. Ezt szoktuk az armageddóni csataként emlegetni, amelyről annyit olvashattatok és hallhattatok már.

Ekkor majd a lovak kengyeléről is vér folyik, és beborítja az egész völgyet, ahol több millió ember áldozatul esik a hatalmas vérengzésnek. A hatalmas armageddóni csata idején tér majd vissza Jézus.

*„Abban az időben eljön Mikáel, a nagy vezér, aki a te néped mellett áll. Nyomorúságos idő lesz az” – a nagy nyomorúság –,„amilyen nem volt, mióta népek vannak, addig az időig. De abban az időben megmenekül néped, mindaz, aki be lesz írva a könyvbe” (1. vers).*

Eljön tehát a nagy nyomorúság ideje, de Dániel népe megmenekül.

A nép különböző módokon menekül majd meg. Először is, Isten száznegyvennégyezret elpecsétel közülük, és megóvja őket a csapások idején. Másodsorban lesznek olyanok, akik elmenekülnek Petrába, a sziklavárosba, ahol Isten gondoskodik biztonságukról. Jézus figyelmeztette is tanítványait, sőt

tulajdonképpen a zsidó népet, hogy *„amikor pedig meglátjátok a pusztító utálatosságot, ahogy Dániel próféta megmondta, ott állni a szent helyen – aki olvassa, értse meg! -,”* – vagyis amikor meglátjátok az Antikrisztust megállni Isten templomában, és halljátok, amint kijelenti magáról, hogy ő Isten –*„akkor azok, akik Júdeában vannak, meneküljenek a hegyekbe”* (Máté 24:15-16) – vagyis fussanak, amilyen gyorsan csak tudnak. Ha épp kint vannak a mezőn, már ne is menjenek haza, csak meneküljenek!

A Jelenések könyvében azt olvassuk, hogy Isten sasszárnyakat ad nekik – úgy hangzik, mintha helikopterekről lenne szó -, hogy a pusztába repülhessenek, arra a helyre, ahol Isten három és fél éven át gondjukat viseli majd.

Az Ézsaiás 16-ban Isten megparancsolja Jordániának, hogy nyissa meg kapuit, és fogadja be népét, hadd jussanak el biztonságban Petrába, amíg el nem múlik a nagy nyomorúság. Amikor az Antikrisztus észreveszi, hogy a zsidók menekülnek, egy egész hadsereget küld a nyomukba, de megnyílik majd a föld, és elnyeli a sereget. Azután persze már Oroszország és Kína támadása köti majd le a figyelmét, és nem üldözi tovább őket, Isten pedig három és fél évig óvja majd őket a pusztában. Tehát: *„Abban az időben megmenekül néped, mindaz, aki be lesz írva a könyvbe”*.

A nép egy része ellen, akik a megfelelő időben nem menekülnek a pusztába, hanem ott maradnak a földön, az Antikrisztus harcba száll majd, és szörnyű pusztítást végez. Valóban olyan nyomorúság köszönt majd be, amelyre még sosem volt példa a nép történetében. Jézus is azt mondta, hogy sohasem volt még, és sohasem lesz még egy olyan időszak az emberiség történetében, mint a nagy nyomorúság. Ezután az Úr a feltámadásról beszél Dánielnek:

*„Azok közül, akik alusznak a föld porában, sokan felébrednek majd: némelyek örök életre, némelyek gyalázatra és örök utálatra”* (2. vers).

A holtak tehát feltámadnak majd. Az igazak és a bűnösök feltámadására azonban nem egyidőben kerül sor – az igazak ezer évvel a bűnösök előtt támadnak fel. Ebből az igeversből első olvasásra ugyan úgy tűnhet, hogy a két eseményre egyidejűleg kerül sor, de a Jelenések könyvében láthatjuk, hogy a két feltámadás elkülönül.

„Azok közül, akik alusznak a föld porában, sokan felébrednek majd: némelyek örök életre, némelyek gyalázatra és örök utálatra”. A nagy feltámadás természetesen Jézus Krisztus feltámadásával kezdődött, hiszen azt olvassuk, hogy Krisztus feltámadását követően sok szent sirja megnyílt, és látták őket Jeruzsálem utcáin sétálni. A bűnös holtak feltámadására az ezeréves uralom után kerül majd sor, amikor oda kell állniuk Isten nagy fehér ítélőszéke elé. És felébrednek majd gyalázatra és örök utálatra.

„Az okosok fényleni fognak, mint a fénylő égbolt, és akik sokakat igazságra vezettek, mint a csillagok, mindörökké” (3. vers).

Tudjátok, vannak olyanok, akik élete egy jelzőrakétához hasonlítható: pár másodpercig fényesen világítanak, de hamar kialszanak. Egyszer csak berobbannak, és mindenki elájul. De ugyanolyan hirtelen el is halványulnak.

Az emberek csodálata mulandó: ma még fenhangon ünnepelnek téged, holnap pedig kifütyülnek. Ezért inkább arra törekedjünk, hogy Isten országában világítsunk fényesen!

Nagyon szeretem minden évben a függetlenség napján tartott impozáns tűzijátékot! Mindig megnézem! De tudjátok, amikor végetér a nagy látványosság, egy ideig még nem lehet látni a csillagokat az égen – pedig ott vannak, és világítanak örökké. Talán nem olyan látványos és erős a fényük, de folyamatosan világítanak! Egyesek azonban csak pár másodpercig fénylenek, és máris kialszanak.

„Az okosok fényleni fognak, mint a fénylő égbolt, és akik sokakat igazságra vezettek, mint a csillagok, mindörökké”. Te melyik égbolton akarsz tündöklően ragyogni?

„Te pedig, Dániel, zárd be ezeket az igéket, és pecsételd le ezt a könyvet a végső időkig” – Dániel tehát azt az utasítást kapja, hogy zárja le ezt a könyvet a végső időkig. Más szóval: „Dániel, te ezeket a dolgokat még nem értheted, de a végső időkben majd megértik!”.

„Sokan tévelyegnek majd, de az ismeret gyarapodik” (4. vers).



Ha a szűkebb szövegkörnyezetet vizsgáljuk, az ismeret Dániel könyvének ismeretére, vagy a benne található próféciák ismeretére vonatkozhat. Isten valóban megnyitotta előttünk Dániel könyvét ezekben az utolsó időkben. Nekünk már megvan az az előnyünk, hogy visszatekinthetünk a múltba, és láthatjuk, hogy milyen pontosan szólt a múltbeli eseményekről. Sőt mi több, azt is láthatjuk, mindez hogyan kapcsolódik a jelenhez, illetve a jövőhöz.

Dániel könyve tehát többé nem egy zárt könyv, hanem tárva-nyitva áll előttünk – és könnyen érthető minden szorgalmas bibliatanulmányozó számára. Mert az ismeret gyarapodott.

Az ismeret gyarapodását azonban úgy is szokták értelmezni, hogy az az emberiség ismeretanyagának gyarapodását jelenti. Tény, hogy erre is sor került a mi generációnk életében. 1950 és 1960 között az emberiség ismeretanyaga megkétszereződött. Más szóval, mindazok az ismeretek, melyeket az ember Ádámtól egészen 1950-ig felhalmozott, a következő évtizedben megduplázódott! 1960-ra az emberek kétszer annyi ismeretet gyűjtöttek, mint addig együttvéve. Természetesen a számítógépek és mikrochipek segítségével most, az 1970-es években is biztosan sikerül majd megdupláznunk ismereteinket. Az ismeret tehát gyarapodott.

„*Sokan tévelyegnek majd*” – az angolban pedig ez áll: „sokan járnak-kelnek majd”. Bámulatos, hogy ha holnap este felszállok egy gépre, egy másik városban, vagy akár egy másik kontinensen reggelizhetek!

„*Azután én, Dániel láttam, hogy még ketten állnak ott, egyik a folyam innenső partján, másik a folyam túlsó partján*” (5. vers). „*Az egyik megkérdezte a gyolcsruhába öltözött férfit*” – azt látjuk tehát, hogy mások is voltak a gyolcsruhába öltözött férfi társaságában, ezért is gondolom, hogy a gyolcsruhába öltözött férfi Jézus Krisztus volt, angyalok kíséretében.

„*Aki ott állt a folyam vize mellett: Mikor lesz vége ezeknek a csodás dolgoknak?*” (6. vers). Mikor lesz vége ezeknek a dolgoknak – a nagy nyomorúságnak, és a hozzá kapcsolódó eseményeknek?

„*Hallottam, hogy a gyolcsruhába öltözött férfi, aki a folyam vize mellett állt, jobbát és balját az égre emelve megesküdött az örökké élőre: Egy időszak, meg két időszak és*

*egy fél időszak múlva!*” – egy év, két év, és fél év – „*Mert amikor véget ér a szent nép megrontójának hatalma, mindezek beteljesednek*” (7. vers). „*Hallottam ugyan, de nem értettem, ezért megkérdeztem: „Uram, mi lesz végül mindebből? Ő így válaszolt: Menj el, Dániel, mert ezek az igék le vannak pecsételve a végső időkig*” (8-9. vers).

Mintha ezt mondaná Isten Dánielnek: „Ne aggódj, menj utadra, mert ezek az igék le vannak pecsételve a végső időkig!” – vagyis mostanáig, amikor Isten lehetővé tette számunkra, hogy megértsük a Dániel könyvében olvasottakat.

*„Sokan megtisztulnak, fehérek és kipróbáltak lesznek, a bűnösök pedig bűnösök maradnak. A bűnösök közül senki sem érti meg, de az okosok megértik”* (10. vers).

Dániel napra pontosan megjövendölte a Messiás eljövételét – 173 880 nap attól fogva, hogy kihirdetik a parancsot Jeruzsálem újjáépítésére -, és Dániel azt a napot is megjövendölte, amikor Jézus visszatér a földre.

Nem arra a napra gondolok, amikor Jézus visszatér, hogy magával vigye egyházát, hiszen senki sem ismeri annak napját, vagy óráját. Nem tudhatjuk, mikor tér vissza az Úr az ő egyházáért. De amikor a hétéves időszakl közepén az Antikrisztus parancsára beszüntetik a napi áldozatokat és az imát, az Úr Igéje szerint még 1290 napnak kell eltelnie:

*„Attól fogva, hogy megszüntették a mindennapi áldozatokat, és felállították az iszonyatos bálványt, ezerkétszázkilencven nap telik el”* (11. vers).

Ha akkor még itt leszel a földön, bejelölheted a naptáradban, és elkezdheted számolni a napokat. És hidd el, vissza fogsz számolni, mert egy szörnyű, nyomorúságos időszak lesz az, ahogy Isten kiötni ítéletének haragját a földre.

Arra bátoritanálak benneteket, hogy olvassátok el a Jelenések 6-18-as fejezeteit, hogy teljesebb képet kapjatok arról, mi történik majd abban a három és fél évben. Szörnyű időszak lesz.

*„Boldog, aki állhatatos marad, és megéri az ezerháromszázharmincöt nap elteltét”* (12. vers) – ez tehát már 45 nappal Krisztus eljövetele után lesz.

A Máté 25:31-ben azt olvassuk, hogy amikor Jézus visszatér, összegyűjti majd a népeket az ítéletre, és elválasztja őket egymástól, ahogy a pásztor elválasztja a juhokat a kecskéktől.

*„Akkor így szól a király a jobb keze felől állókhoz: Jöjjetek, Atyám áldottai, örököljétek a világ kezdete óta számotokra elkészített országot (...) Akkor szól majd a bal keze felől állókhoz is: Menjetelek előlem, átkozottak, az ördögnek és angyalainak elkészített örök tűzre” (Máté 25: 34, 41).*

Sokan túlélnek majd a nagy nyomorúság időszakát, de fontos, hogy a nagy nyomorúság idején ne imádják az Antikrisztust, és ne vegyék az ő jelét. Mert ha valaki imádta az Antikrisztust, és vette az Antikrisztus bélyegét, annak többé semmi reménye az üdvösségre.

A Jelenések 14-ben János lát egy angyalt repülni az ég közepén, aki így kiált: *„Ha valaki imádja a fenevadat és annak képmását, és felveszi annak a bélyegét a homlokára vagy a kezére, az is inni fog az Isten haragjának borából, amely készen van elegyítetlenül haragjának poharában, és gyötrődni fog tűzben és kénben a szent angyalok és a Bárány előtt” (Jelenések 14: 9-10)* – ezzel eljátszották minden lehetőségüket az üdvösségre.

Másrészt viszont, ha te akkor elutasítod a fenevad bélyegét, halállal is büntethetnek majd érte. Valószínűleg tehát jól teszed majd, ha az oregoni sűrű erdőben rejtőzöl el egy kis menedékházban, és három és fél évre elegendő ételt, búzát és fegyvert halmozol fel magadnak, hogy megmenekülj! Remélhetőleg az azt követő 45 napot is túléled majd – az ítélet 45 napját, mert pusztán annak ténye, hogy túlélted a nagy nyomorúságot, még nem jelent biztosítékot arra, hogy a végén beléphetsz majd Isten országába. Hiszen azután oda kell még állnod Isten ítélőszéke elé, amikor majd így szól az Úr:

*„Mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok” (Máté 25: 35).* „Uram, de hát mikor tettük ezt veled?”.

„Hát nem akkor, amikor sorra lelőttétek azokat, akik próbáltak hozzáférni az élelmiszerkészleteitekhez!”. Szóval úgy tűnik, jobb lesz, ha a puskákat félrerakjátok, ha túl akarjátok élni azt a 45 napot.

„Bizony, mondom néktek, amikor megtettétek ezeket akárcsak eggyel is a legkisebb atyámfiai közül, velem tettétek meg” (Máté 25:40) – és beléphetnek majd Isten országában. Lesznek tehát olyanok, akik túlélnek a nagy nyomorúságot, és beléphetnek majd Isten országába. Javarészt azonban olyanokat találunk majd Isten országában, akik már azelőtt átadták életüket az Úrnak, és vele együtt térnek vissza. Mert Jézus visszatér több ezer szentjével, hogy ítéletet tartson a föld felett, mi pedig vele élünk és uralkodunk majd a földön ezer éven keresztül.

Dánielnek azonban ezt mondja Isten: *„Te pedig menj a vég felé! Elpíhensz majd, de fölkel a kijelölt sorsodra a végső napon!”* (13. vers).

Bámulatos próféciákat találunk Dániel könyvében, aki Isten bámulatos embere volt. Dániel az elsők között szerepel a listámon, akivel már alig várom, hogy a mennyben találkozjak. Nagyon tiszteltem ezt az istenfélő embert, és alig várom, hogy beszélgethessek vele, és tanulhassak tőle.

Dánielnek csodálatos és rendkívül mély kapcsolata volt az Úrral. És Ez lesz az egyik nagyszerű dolog a mennyben – megismerkedhetek majd Isten nagy embereivel!

Péter egy fontos kérdést intéz hozzánk az Újszövetségben: „Annak fényében, hogy a fizikai világ hamarosan elmúlik, az elemek megolvadnak, és mindent felemészti a tűz, vajon mit kéne fontosnak tartanunk az életünkben?”.

Ha te materialista lévén minden kincsedet a fizikai dolgokban találod meg, mindent elveszítesz majd, amikor egy napon megsemmisül ez a fizikai világ. Ezért nem jól teszed, ha materialista, vagy humanista vagy. Milyen embereknek kéne lennünk?

Péter válasza: olyanoknak, akik szentségben élnek és Istennel járnak. Lelkieknek kéne lennünk. Fontos, hogy Istent tartjuk szemünkben, nem pedig a fizikai világ fizikai dolgait. Fontos, hogy a szívünk az örökkévaló dolgokra koncentráljon, ne pedig arra, ami mulandó.

Istenem, kérlek segíts nekünk, hogy megvizsgáljuk önmagunkat, az életünket és meglássuk, mi az, amit fontosnak tartunk, és hol vannak a kincseink. Mert ahol a kincsünk van, ott lesz a szívünk is.

Uram, segíts nekünk, hogy a mennyei dolgokra, a lelki dolgokra tudjunk kincsként tekinteni, és azokat tartsuk az életben az igazán értékesnek.

Uram, segíts nekünk megvizsgálni a szívünket, az életünket, hadd várjuk nagy izgalommal a te dicsőséges eljöveteledet, amikor megalapítod országodat.

Isten áldjon, őrizzen és töltsön be benneteket szeretetével és Szentlelkével.

Az Úr irányítsa lépteiteket az Ő akarata szerint,

Jézus Krisztus nevében, ámen.